

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้าง
ทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น"

ของ ไพรัช สุขเกษม

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ จันทะคุณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์พร สว่างเมฆ)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ผู้วิจัย	ไพรัช สุขเกษม
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ จันทะคุณ
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2567
คำสำคัญ	หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม, Soft Power, ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย วิธีการดำเนินการวิจัยด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 25 คน ใช้แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบหลังการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย แบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย และแบบสอบถามความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่แบบหนึ่งกลุ่ม (t-test one sample)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สารสาระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล และ 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่าอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.58) ผลการศึกษานำร่อง พบว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

2. นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมหลักสูตรตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.75)

Title	A CLUB ACTIVITY CURRICULUM DEVELOPMENT BASED ON SOFT POWER APPROACH TO ENHANCE ENGLISH SPEAKING SKILL FOR CHIANG RAI TOURISM FOR LOWER-SECONDARY STUDENTS
Author	Pairat Sukkasem
Advisor	Assistant Professor Jakkrit Jantakoon, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Curriculum and Instruction - (Plan B), Naresuan University, 2024
Keywords	Club Activity Curriculum, Soft Power, English Speaking Skill

ABSTRACT

This research aims 1) to create and verify a club activity curriculum development based on soft power approach to enhance english speaking skill for chiang rai tourism for lower-secondary students, 2) to implement a club activity curriculum development based on soft power approach to enhance english speaking skill for chiang rai tourism for lower-secondary students, and 3) to study students' opinions towards a club activity curriculum development based on soft power approach to enhance english speaking skill for chiang rai tourism for lower-secondary students. The research was conducted by research and development methodology. The participants consisted of 25; lower secondary students at Baan Pasangnagoen School, The Primary Educational Service Area Office Chiang Rai 3, semester 2, academic year 2023. This research used one group posttest only design. The research instruments consisted of 1) the club activity curriculum development based on soft power approach to enhance English speaking skill for Chiang Rai tourism for lower-secondary students, 2) English speaking test, and 3) students' opinions questionnaire. Data were analyzed by using mean, standard deviation, and t-test one sample

The research results revealed that:

1. A club activity curriculum development based on soft power approach to enhance English speaking skill for Chiang Rai tourism for lower-secondary students comprises of 9 elements, including 1) background and significance, 2) principles, 3) purposes, 4) learning substances. 5) curriculum structure, 6) guidelines for learning activities, 7) media and learning resources, 8) measurement and evaluation, and 9) the role of involving personnel. The results of appropriateness of the curriculum were at the highest level ($\bar{X}= 4.54$, S.D.= 0.58). The results of pilot study were operational feasibility.

2. The students had the English-speaking skill for Chiang Rai tourism after participating in the club activity curriculum development based on soft power approach to enhance English speaking skill for Chiang Rai tourism for lower-secondary students which was higher than the criterion at the .05 level of statistical significance.

3. The students' opinions towards the club activity curriculum development based on soft power approach to enhance English speaking skill for Chiang Rai tourism for lower-secondary students was at a high level ($\bar{X}= 4.24$, S.D. = 0.75)

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ จันทะคุณ ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นทั้งที่ปรึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำ ตลอดระยะเวลาในการทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้และกราบขอบพระคุณคณะกรรมการอันประกอบไปด้วย ดร.ชลายุทธ์ ครุฑเมือง รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไรและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณวงษ์ ที่ได้ให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของ การค้นคว้าอิสระด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์และทรงคุณค่าและขอขอบคุณผู้ทรงวุฒิอันประกอบไปด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ วัฒนารช อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัย การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผาสุข บุญธรรม อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และนางศุภานัน นรเวอร์ณ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้าที่ กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบและประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างละเอียดพร้อมให้ ข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนางานวิจัยได้อย่างแท้จริง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูด ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียน ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดีในการเก็บ รวบรวมข้อมูล

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ และเพื่อนของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มี พระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพ การ จัดการเรียนการสอนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ไพรัช สุขเกษม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	15
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	15
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	18
ความสำคัญของการวิจัย.....	19
สมมติฐานของการวิจัย.....	19
ขอบเขตของงานวิจัย.....	19
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	21
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
หลักสูตร.....	26
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	39
กิจกรรมชุมนุม.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์.....	46
การท่องเที่ยว.....	64

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ	69
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	98
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	101
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	104
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	104
ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	113
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	117
บทที่ 4 ผลการวิจัย	122
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	122
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	130
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	130
บทที่ 5 บทสรุป.....	133

สรุปผลการวิจัย..... 134

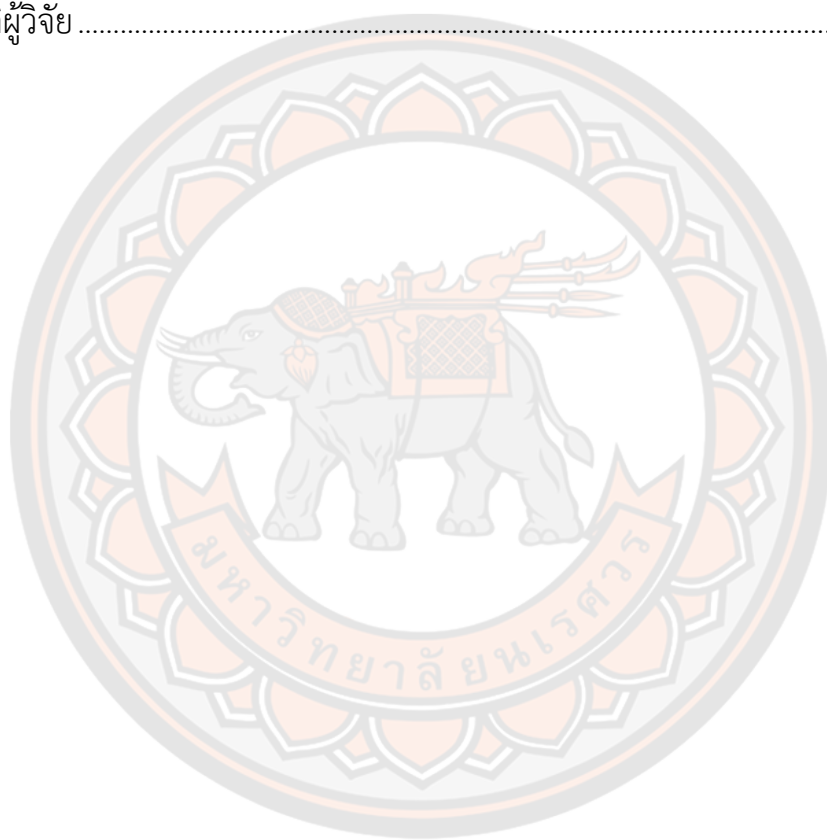
อภิปรายผล 135

ข้อเสนอแนะ 138

บรรณานุกรม..... 139

ภาคผนวก..... 149

ประวัติผู้วิจัย 238

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้วัฒนธรรม.....	52
ตาราง 2 แสดงการดำเนินการทดลองนำร่องกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าชางนาเงิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566	111
ตาราง 3 แสดงตารางนำร่องหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	112
ตาราง 4 แสดงตารางการสร้างแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	114
ตาราง 5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	123
ตาราง 6 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย.....	126
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทาง สถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 กับการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเรียน	130
ตาราง 8 แสดงผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	130
ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	211
ตาราง 10 แสดงการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	217

ตาราง 11 แสดงผลค่าดัชนีความสอดคล้องเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power	219
ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นระหว่างกรรมการ (Inter - rater Reltability).....	223
ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียน ที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	224
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความคิดเห็นของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การ ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	226
ตาราง 15 แสดงผลคะแนนการวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75.....	228
ตาราง 16 แสดงคะแนนความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเรียนหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายบุคคล.....	231

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล.....	27
ภาพ 2 รากชู.....	56
ภาพ 3 เสื้อผ้าและการแต่งกาย (ชาติพันธุ์อาข่า).....	57
ภาพ 4 ลวดลายผ้าปักจากวิถีชีวิตประจำวัน.....	57
ภาพ 5 ลายผ้าปักรูปทรงเรขาคณิต.....	58
ภาพ 6 กิจกรรมชุมนุมกับซอฟต์แวร์.....	63
ภาพ 7 นักเรียนนำเสนอองค์ประกอบของ Soft Power เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้.....	234
ภาพ 8 นักเรียนออกแบบ Icon เพื่อสร้าง content นำเสนอวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย (Fashion).....	234
ภาพ 9 นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การแต่งกายของชุดชนเผ่าแต่ละอย่างและนำเสนอ Story.....	235
ภาพ 10 นักเรียนฝึกซ้อมพูดแนะนำอุปกรณ์การแต่งกายของชุดชนเผ่าแต่ละชนิด.....	235
ภาพ 11 นักเรียนอัดวิดีโอฝึกซ้อมการพูดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่า (หมี่เขว่ ย่อมิ่งาเต้)(Akha's Fashion).....	236
ภาพ 12 นักเรียนพูดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่าเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงราย.....	236
ภาพ 13 นักเรียนตัดต่อวิดีโอการพูดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่าเพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย.....	237

ภาพ 14 นักเรียนนำวิถีโอบการพุดนำเสน่วิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่าเพื่อเชิญชวน
นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายเผยแพร่สู่โลกออนไลน์ 237

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมโลกปัจจุบันมีลักษณะที่เรียกว่า “สังคมหลังนวยุค” สังคมที่สามารถเชื่อมโยงถึงกัน ในเวลาอันรวดเร็วทั่วทุกมุมโลกและมีความหลากหลายทางบริบท ในการดำเนินชีวิตอีกทั้งยังมีความ หลากหลายอย่างแท้จริง อาทิ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ สีผิว ภาษา ศาสนา เพศสภาวะ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ด้วยความหลากหลายเป็นเวลาที่ทศวรรษที่เกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและ การศึกษาซึ่งการศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการขับเคลื่อนประเทศใน ปัจจุบันต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างองค์ความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ในการสร้างนวัตกรรม เพื่อการแข่งขันในระดับนานาชาติ ทั้งนี้จำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการปรับเปลี่ยนตามยุค สมัย ระบบการศึกษาและการจัดระบบการเรียนรู้ในสังคม จึงเป็นเรื่องใหญ่และมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการปรับค่านิยม วัฒนธรรม แนวคิด และอุดมการณ์ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างกลมกลืนและสมดุล มีความเป็นอัตลักษณ์ท่ามกลางความหลากหลายของแนวคิดของคนในสังคมและโลก

ผู้นำโลกหันมาขยายอิทธิพลของตนไปยังภูมิภาคต่าง ๆ โดยอาศัย “อำนาจละมุน” หรือ “ซอฟต์พาวเวอร์” ซึ่ง Joseph S. Nye (2004) กล่าวว่า ซอฟต์พาวเวอร์ คือ ความสามารถ ในการจูงใจผู้อื่นให้ได้ผลตามที่ต้องการมากกว่าที่จะใช้การลงโทษหรือรางวัลจูงใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีลักษณะสำคัญอยู่ที่การชักจูงหรือการโน้มน้าวประเทศอื่นให้ปฏิบัติตามความประสงค์โดยการ สร้างเสน่ห์ ภาพลักษณ์ ความชื่นชมและความสมัครใจพร้อมที่จะร่วมมืออำนาจในลักษณะนี้เป็นที่ ยอมรับ ประเทศเกาหลีใต้เป็นตัวอย่างของประเทศที่รัฐบาลส่งเสริมกระแสนิยมวัฒนธรรมเกาหลี อย่างจริงจังและทุ่มเททั้งเวลา ทุน และทรัพยากรมนุษย์ในการประยุกต์ใช้นโยบายวัฒนธรรมที่บูรณา การให้เข้ากับการพัฒนาความรักวัฒนธรรมของพลเมือง ในประเทศจนสามารถสร้างการมีส่วนร่วม ทางวัฒนธรรมและการบริโภคตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างยอดเยี่ยมนั้นเอง (อภิชาติ พล ประเสริฐ, 2561) ดังปรากฏการณ์วัฒนธรรมเกาหลีกระแสนิยมเป็นภาพสะท้อนรูปแบบ Soft Power ที่ใช้วัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์เป็นพลังสร้างความเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม ได้ (ปิติ ศรีแสงงาม, 2561) โดยสามารถเห็นได้ชัดเจนจาก เครื่องแต่งกายแฟชั่น เครื่องสำอาง ทรงผม อาหารการกิน การท่องเที่ยว ภาษาเกาหลี และวิถีชีวิต

ประเทศไทยมีเอกลักษณ์วัฒนธรรม มีประวัติศาสตร์ยาวนานเป็นรากฐานที่เป็นทุนทาง วัฒนธรรม สะท้อนผ่านอาหาร ศิลปะ วัฒนธรรม บันเทิง เพลง ภาพยนตร์ และสถานที่ท่องเที่ยว

ให้ที่เป็นที่รู้จักและได้รับการชื่นชมจากคนทั่วโลกและเป็นการสร้างโอกาสและช่องทางใหม่ๆ ผลักดันอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และ Soft Power กลายเป็นสินค้าทางส่งออกทางวัฒนธรรมสำคัญของไทย (ธนกร วังบุญคงชนะ, 2565) และมีการกำหนดกรอบนโยบายที่มุ่งส่งเสริมวัฒนธรรม Soft Power 5F ที่โดดเด่น ได้แก่ 1. อาหาร (Food) 2. แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion) 3. เทศกาลประเพณีไทยและศิลปวัฒนธรรม (Festival) 4. ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ (Film) 5. ศิลปะการต่อสู้และกีฬา (Fighting) และเป็นที่ยอมรับในระดับโลก (The Standard, 2022) ภายใต้แผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้มีการส่งเสริมนโยบายผลักดันในแต่ละท้องถิ่นคือระดับจังหวัดให้มีการค้นหาซอฟต์แวร์เพื่อส่งเสริมให้แต่ละท้องถิ่นของประเทศไทยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและการสื่อสารผ่านการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ทำให้เกิดการเพิ่มศักยภาพและการพัฒนาประชากรมีส่วนร่วมในทุกมิติของการพัฒนาบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้

แผนพัฒนาภาคเหนือกำหนดให้ภาคเหนือเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง มียุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือในด้านการท่องเที่ยวที่เน้นพัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนและกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึงจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทยที่บอวอลไปด้วยบรรยากาศของเทือกเขาที่สลับซับซ้อนและวัฒนธรรมล้านนาอันทรงคุณค่า มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองด้วยตั้งอยู่บนเทือกเขาสูง มีทิวเขา สลับซับซ้อน ยอดดอยสูงตระหง่าน ถ้ำน้ำตกร และป่าใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ จึงได้รับฉายาว่าเป็น “ดินแดนแห่งขุนเขา” ทั้งยังมีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ เชียงรายยังเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทยที่มีอาณาเขตทางธรรมชาติเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งลาวและพม่าจึงมีการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประเทศค่อนข้างมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ รวมไปถึงกลุ่มชนเผ่าที่อาศัยอยู่ตามชายขอบประเทศไทย ก็ได้อพยพย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเป็นจำนวนมากด้วยความหลากหลายชาติพันธุ์ นำมาซึ่งความแตกต่างของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และประเพณีชนกลุ่มน้อยเหล่านี้จึงได้กลายมาเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของจังหวัด เป็นความโดดเด่นทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจจนทำให้จังหวัดเชียงรายได้สมญานามว่าเป็น “ดินแดนแห่งชนเผ่า” อีกนามหนึ่งด้วยแต่อย่างไรก็ตามจังหวัดเชียงรายยังเป็นอยู่วัฒนธรรมล้านนา ความเป็นเชียงรายนั่นจึงโดดเด่น น่าสนใจ เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว สมดังคำขวัญจังหวัดที่ว่า “เหนือสุดในสยาม ชายแดนสามแผ่นดินถิ่นวัฒนธรรมล้านนา ล้ำค่าพระธาตุดอยตุง” นอกจากนี้จังหวัดเชียงรายยังมีกลุ่มชนชาติพันธุ์ที่มีวัฒนธรรมประเพณีและภาษาพูดเป็นของตนเอง บุคคลที่อยู่ใน 9 เผ่า คือ กะเหรี่ยง แม่เฒ่า มูเซอ ลีซอ อาข่า ลัวะ ขมุ และถิ่น อาศัยอยู่บนภูเขา มีอาชีพและรายได้จากการเกษตรเป็นหลัก

อำเภอแม่ฟ้าหลวง เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่มีการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์วิถีดั้งเดิมของตนเองได้ รวมทั้งมีความน่าสนใจและสามารถเรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาติพันธุ์อาข่า ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทยเมื่อประมาณ 100 กว่าปีมาแล้วส่วนมากอพยพมาจากแคว้นเชียงตุงประเทศพม่าชาวอาข่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ชอบอิสระ ไม่ชอบชีวิตโลดโผน รักธรรมชาติ รักพวกพ้องและเคร่งครัดจารีตประเพณีเป็นอย่างมากในอดีตนิยมอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ตั้งบ้านเรือนอยู่บนไหล่เขาสูง ดำรงชีวิตด้วยการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ (ปนัดดา บุญสาระนัย, 2547) ปัจจุบันยังคงมีการดำเนินชีวิตในแบบสังคมเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ มีความผสมผสานระหว่างเอกลักษณ์ดั้งเดิมของวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชนเผ่ากับพัฒนาการใหม่ ๆ ได้อย่างลงตัว (เสริมศิริ นิลคำ, 2560) การท่องเที่ยวที่มีจุดสนใจอยู่ที่เอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมชีวิตความเป็นอยู่หรือประเพณีของสังคมใดสังคมหนึ่ง นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาและเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตของกลุ่มชนหรือชาติพันธุ์มนุษย์ที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์สืบสานประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมพื้นบ้าน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนหรือเอกลักษณ์ของเมืองรวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลางของจังหวัดและเมืองท่องเที่ยวที่น่าอยู่ ขณะที่การท่องเที่ยวในอำเภอแม่ฟ้าหลวงมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องพัฒนาทักษะสำคัญให้กับประชากรในพื้นที่อย่างรวดเร็วและอีกหนึ่งทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการท่องเที่ยว คือ ทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก ในหลายๆ ด้าน เช่น การติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ ความคิดทางการศึกษาและวิทยาการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ระบุถึงความสำคัญของภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลกนำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2551)

ในประเทศไทยภาษาอังกฤษถือภาษาต่างประเทศที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้ภาษาอังกฤษเป็นเปรียบเสมือนเครื่องมือสื่อในการเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้ในแขนงต่างๆ เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและเข้าใจวิสัยทัศน์ของชาติอื่นๆ (กาญจนา, 2551; Manivannan, 2006) ดังนั้นการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าและทัดเทียมกับนานาประเทศจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ (Wannapok, 2004)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพทั้งด้านความรู้และมีทักษะในการดำรงชีวิต อีกทั้งยังเพื่อพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตซึ่งวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้จัดการเรียนการสอนในลักษณะภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนขาดโอกาสในการใช้หรือพูดภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์ต่างๆในชีวิตจริง นอกเหนือจากในชั่วโมงเรียนเท่านั้น โดยปัญหาดังกล่าว Shumin (1997, p. 8) อ้างอิงใน ศันสนะ มูลทาทิ, ทวีศักดิ์ ชันยศ และชนม์ชรินทร์ วรอินทร์, 2559, น.70) ได้แสดงความเห็นถึง การสอนพูดไว้ว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียนโดยนักเรียนมักจะพูดภาษาอังกฤษได้ไม่ค่อยดีมากนัก ขาดความแม่นยำในโครงสร้างภาษา รวมถึงสำนวนต่าง ๆ เนื่องจากในชีวิตประจำวันของนักเรียนไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งยังไม่เข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษามากนัก

เมื่อสำรวจ 3 ปีซ้อนหลังผลคะแนนภาษาอังกฤษของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและไม่ถึง 50 คะแนน เมื่อพิจารณาผลคะแนนการสอบวัดผลและประเมินผลทักษะทางภาษาที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า นักเรียนไทยยังมีปัญหาทางด้านภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน จึงส่งผลให้เด็กไทยส่วนมากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ สอดคล้องกับผลจากการศึกษาที่ พบว่า การที่เด็กไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้เกิดจากการมีปัญหาทางด้านทักษะการฟัง และการพูด กล่าวคือ หากผู้พูดไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่ฟังได้ก็ไม่สามารถมีปฏิริยาโต้ตอบกลับไปได้

จากเหตุผลที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมขึ้นมาใหม่ เนื่องจากต้องการออกแบบจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดเชียงรายและมีศักยภาพที่สอดคล้องกับตามแนวคิด Soft Power เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนด้านการสื่อสารซึ่งเป็นหลักสูตรในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมีทางเลือกและค้นพบความสามารถตามความถนัดและความสนใจอีกทั้งเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2. นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวและเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป

3. เป็นแนวทางสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเพื่อสร้าง Soft Power ตามศักยภาพของบริบทโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสูงกว่าเกณฑ์

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตออกเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการวัดผลและประเมินผล รวมจำนวน 3 คน

2. นักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน สังกัดสำนักงาน ปีการศึกษา 2566 ภาคเรียนที่ 2 จำนวนนักเรียน 15 คน ที่เป็นกลุ่มการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปทดลองใช้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย องค์ประกอบประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย สารการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดประเมินผล และบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาที่ใช้สำหรับสร้างหลักสูตรได้มาจากการศึกษาและสังเคราะห์ในการพัฒนาหลักสูตรจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปทดลองใช้

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
2. ความเป็นไปได้ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 50 คน โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 25 โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงินที่สมัครเข้าร่วมในหลักสูตรกิจกรรมตามแนวคิด Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายให้สอดคล้องกิจกรรมชุมนุมของโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ซึ่งมี 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ถอดบทเรียน Soft Power หน่วยที่ 2 อาข่า อ้อหุ่ยยอคี (Akha's Yummy Food Soft Power) สร้างอาหารอาข่าสู่ Soft Power หน่วยที่ 3 หมี่เซว่ ย่อมึงาเด้ (Akha's Fashion Soft Power) แฟชั่นอาข่าสู่ Soft Power และหน่วยที่ 4 ง้าอาข่า มาเด้ (Akha's Soft Power Grand)

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงินที่สมัครเข้าร่วมในหลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จำนวน 25 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยประเมินหลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรเชิงระบบ IPO Model แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการหลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แนวคิด Soft Power คือ การโน้มน้าวใจเพื่อสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้คนมาเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า โดยการพูดผ่านการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมาย (Symbols) การสร้างเนื้อหา (Content) การส่งข่าวสาร กิจกรรม ข้อมูล (Story) ผ่านกระบวนการเผยแพร่สื่อออนไลน์ โดยใช้หลัก 2F ได้แก่ วัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย (Fashion) เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

2. หลักสูตรกิจกรรมชุมชนตามแนวคิด Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย คือ มวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้เลือกตามความสนใจ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่าโดยใช้หลัก 2F ได้แก่ 1. วัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และ 2. ด้านการแต่งกาย (Fashion) ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายอีกทั้งเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนซึ่งมีองค์ประกอบหลักสูตร ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ

หลักการ จุดมุ่งหมาย สารการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ แนวทางการวัดประเมินผลและบทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. ความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมชนตามแนวคิดซอฟต์แวร์ หมายถึง ผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพซึ่งพิจารณาองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power ด้วยแบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพจำนวน 3 ท่าน ซึ่งการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 หลักสูตรกิจกรรมชุมชนตามแนวคิดซอฟต์แวร์ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญหลักการ จุดมุ่งหมาย สารการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบทบาทบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3.2 เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power ประกอบด้วย 2 ส่วน
1) คำชี้แจงการใช้หลักสูตร และ 2) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

4. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เป็นเกณฑ์ให้คะแนน หมายถึง คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยใช้คำศัพท์สำนวนและโครงสร้าง ความคล่องแคล่ว การออกเสียง ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ โนม่น้าวและเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายซึ่งวัดได้จากแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย เกณฑ์ การประเมินทักษะการพูด 5 ด้าน ได้แก่ คำศัพท์สำนวนและโครงสร้าง ความคล่องแคล่ว การออกเสียง ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสารโดยให้นักเรียนจับสลากเลือกหัวข้อ 1 หัวข้อจากทั้งหมด 2 หัวข้อ จากนั้นครูให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบวัด

5. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการเข้าร่วมหลักสูตรหลักสูตรกิจกรรม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งทำให้เกิดการยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามให้บรรลุวัตถุประสงค์ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นและในการวิจัยนี้ทำการประเมินความคิดเห็นในการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกิจกรรม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามแนวคิดเชิง

ระบบ IPO Model 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

ซึ่งวัดได้โดยการใช้แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่เกี่ยวข้องหลังเรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (Likert Scale)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวทางการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร

- 1.1 ความหมายของหลักสูตร
- 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
- 1.3 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตร
- 1.5 การประเมินหลักสูตร

2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 2.1 หลักการของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2.2 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2.3 แนวการจัดกิจกรรมของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2.4 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. กิจกรรมชุมนุม

- 3.1 ความหมายของกิจกรรมชุมนุม
- 3.2 วัตถุประสงค์กิจกรรมชุมนุม
- 3.3 ขอบข่ายของกิจกรรมชุมนุม
- 3.4 แนวการจัดกิจกรรมชุมนุม
- 3.5 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 3.6 เงื่อนไขกิจกรรมชุมนุม
- 3.7 การประเมินกิจกรรมชุมนุม

4. แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์

- 4.1 ความหมายของซอฟต์แวร์
- 4.2 แหล่งที่มาของซอฟต์แวร์

- 4.3 วัฒนธรรมกับซอฟต์แวร์
- 4.4 บริบทจังหวัดเชียงรายกับซอฟต์แวร์
- 4.5 การสร้างการยอมรับซอฟต์แวร์
- 4.6 กิจกรรมชุมชนกับซอฟต์แวร์
- 5. การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย**
  - 5.1 ความหมายการท่องเที่ยว
  - 5.2 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว
  - 5.3 การท่องเที่ยวแบบกระแสนิยม (Pop Culture)
- 6. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ**
  - 6.1 ความหมายของทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
  - 6.2 ความหมายของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
  - 6.3 ความสำคัญของทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
  - 6.4 องค์ประกอบของการพูดและความสามารถในการสื่อสาร
  - 6.5 การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
  - 6.6 ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
  - 6.7 การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
- 7. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น**
  - 7.1 ความหมายของความคิดเห็น
  - 7.2 ประเภทของความคิดเห็น
  - 7.3 การวัดความคิดเห็น
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**
  - 8.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

หลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “หลักสูตร” ไว้อย่างหลากหลายในแง่มุมมองทางความคิดที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ดังนี้

Saylor and Alexander (1974, p. 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ ความพยายามทั้งหมดที่โรงเรียนจัดทำเพื่อก่อให้เกิดผลที่โรงเรียนปรารถนาในตัวผู้เรียนทั้งประสบการณ์ ภายในและภายนอกโรงเรียน

Omstein and Hunkins (2004, p.10) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมและวิธีการในการวางแผนโดยมีครูเป็นผู้จัดเนื้อหาความรู้ ประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดกิจกรรม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533) ให้นิยามความหมายของหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา กลุ่มวิชา เนื้อหาสาระ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ให้นิยามความหมายของหลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน จุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายซึ่งเป็นแนวทางสำหรับจัดประสบการณ์เรียนรู้ ที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาให้เขามีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวังไว้

จากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ แนวทางในการจัดมวลประสบการณ์หรือโอกาส เนื้อหารายวิชา กิจกรรมต่างๆ เอกสารหรือแผนการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

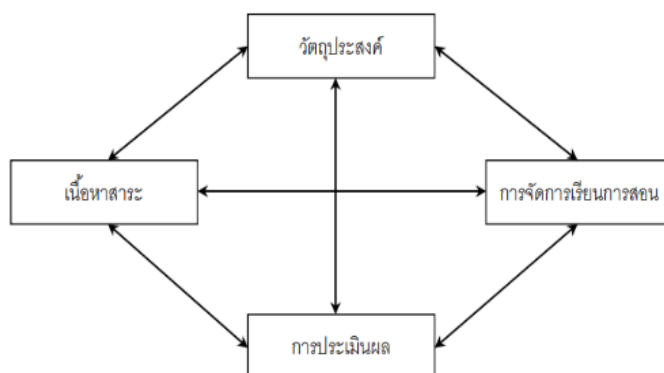
องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายส่วนแตกต่างกันตามแนวคิดของนักวิชาการตามมุมมองที่หลากหลายและมีลักษณะที่สอดคล้องกัน ดังนี้

Tyler (1949) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตรว่าประกอบไปด้วย

1. วัตถุประสงค์
2. เนื้อหาสาระ
3. วิธีการจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การประเมินผล

Taba (1962) ระบุว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหาสาระ 3) การจัดการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร ทั้ง 4 องค์ประกอบ ตามแนวคิดของทาบ (Taba. 1962: p. 424 –426) แสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล
 อารัง บัวศรี (2531) ได้จำแนกองค์ประกอบหลักสูตรที่สำคัญและขาดไม่ได้อย่างน้อย 6 อย่าง คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนร่วมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
4. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ (Instructional Strategies) หมายถึง กระบวนการและ วิธีการในการจัดการเรียนรู้รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้และอื่นๆตามจุดประสงค์และจุดหมายที่กำหนดไว้
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ (Instructional Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาและอื่นๆ ที่ช่วยส่งเสริม คุณภาพและประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533) หลักสูตรต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นรูปแบบใดหรือใช้กับกลุ่มเป้าหมายใดจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนรู้ จบหลักสูตร ประกอบด้วยความรู้ ในเนื้อหาสาระ ทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดขั้นสูงและคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมอันพึงประสงค์

2. เนื้อหาสาระ หมายถึง สาระการเรียนรู้ วิชาความรู้ รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียน ต้องเรียนรู้ไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้มีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตร กำหนดไว้

3. การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการใช้หลักสูตรกับผู้เรียนในเชิงบูรณาการซึ่งเป็น หน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระต่างๆ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมรวมทั้งมีทักษะในการ เรียนรู้ มีกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพและมีพฤติกรรมที่งดงาม

4. การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของผู้เรียน ภายหลังการจัดการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินความเหมาะสม ของจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

จากองค์ประกอบของหลักสูตรที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร มีอย่างน้อย 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร 2. เนื้อหาสาระการเรียนรู้ 3. วิธีการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ 4. การวัดและ ประเมินผล

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

Hilda Taba (1962, p. 82) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัด เนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและอื่นๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้

Saylor, & Alexander (1971, p. 86) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตรอาจหมายถึงรวมถึงการสร้างเอกสารอื่น ๆ สำหรับผู้เรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาระบบโครงสร้างของ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตร ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนา หลักสูตรและการสอน รวมทั้งการบริการและบริหารหลักสูตร

สังต์ อุทรานันท์ (2532, น. 30) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร โดยพิจารณาแต่ละ คำว่า การพัฒนา หรือ คำในภาษาอังกฤษว่า development มีความหมายที่เด่นชัดอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก หมายถึง การทำให้ดีขึ้น หรือทำให้สมบูรณ์ขึ้นและอีกลักษณะหนึ่ง หมายถึง

การทำให้เกิดขึ้น โดยเหตุนี้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้นและมีความหมายหนึ่งก็คือ เป็นการสร้างหลักสูตรมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่ก่อน

กาญจนา คุณารักษ์ (2540 น. 334) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนการวางแผนประเมินผล เพื่อให้ทราบชัดว่าพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงนั้น ตรงตามความมุ่งหมาย และจุดประสงค์จริงหรือไม่เพื่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้พัฒนาในโอกาสต่อไป

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2560, น. 77) สรุปการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องทำอย่างมีหลักการ มีระบบการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาช่วยในการพัฒนาหลักสูตร มีการพัฒนาครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรเน้นการพัฒนาจิตใจของผู้เรียน รวมทั้งหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นต้องมีประสิทธิภาพสูงกว่าหลักสูตรเดิม

จากความหมายการพัฒนาหลักสูตรที่นักการศึกษากล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรคือการกำหนดจุดมุ่งหมายใหม่ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุง แก้ไขเพื่อเปลี่ยนแปลงเป้าหมายใหม่ทางการศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รุจิร ภูสาระ (2546) รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความสัมพันธ์ทางตรรกวิทยาที่อาจเป็นทั้งเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ ซึ่งเชื่อมโยงกันกับสิ่งที่เป็นจริงที่ต้องการ ใช้เป็นตัวแทนของเหตุการณ์หรือความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่สามารถอธิบายความเป็นมาเป็นภาพได้ ดังนั้นรูปแบบจึงไม่ใช่ความจริงแต่เป็นภาพหรือเรื่องราวที่เขียนอธิบายความคิดที่คาดว่าจะจะเป็นจริง จุดมุ่งหมายของรูปแบบก็เพื่อช่วยให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์กับเนื้อหา

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) มีความหมายเดียวกับ Curriculum Planning หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดตั้งแต่จุดมุ่งหมาย วิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบทางด้านความคิดและความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วนโดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดพื้นฐานหรือรูปแบบของหลักสูตร สำหรับประเทศไทยนิยมใช้คำว่าการพัฒนาหลักสูตร แทนกระบวนการในการสร้างหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร และการยกร่างหลักสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2546) (Saylor and Alexander, 1974 : 7 อ้างถึงใน กิตติธัช คงชะวัน, 2553)

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในไทย ส่วนมากจะเป็นรูปแบบตามแนวคิดของชาวต่างประเทศ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอรูปแบบไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler, 1970 p.1-2) ควรจะตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการ คือ

- 1.1 มีจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถานศึกษาควรแสวงหา
- 1.2 มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุ

ความมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

- 1.3 จะจัดประสบการณ์พื้นฐานอย่างไร จึงจะทำให้มีประสิทธิภาพ

1.4 จะประเมินประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

จากคำถามทั้ง 4 ประการนี้ชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรที่ควรคำนึงถึงคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์ การกำหนดประสบการณ์ทางการศึกษาการเลือกเนื้อหาให้ผู้เรียน และการประเมินผลของหลักสูตรตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์จะต้องเป็นไปตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ก่อนจะกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างกว้าง ๆ นั้น จะต้องอาศัยข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น สังคม เศรษฐกิจ ค่านิยม ความเชื่อ และแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนการเมืองการปกครอง เป็นต้น นอกจากนี้ข้อมูลที่สำคัญคือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในด้านความต้องการ ความสนใจ ความสามารถและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ รวมถึงคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาการต่าง ๆ หรือผลจากการวิจัยที่ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน แล้วนำมาประมวลเข้าด้วยกันจนเป็นจุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ ของหลักสูตรหรือจุดประสงค์ชั่วคราว (Tentative Objectives) จากนั้นจุดประสงค์ชั่วคราวจะได้รับการกลั่นกรองจากข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษาและจิตวิทยาการเรียนรู้อีกครั้งหนึ่ง

2. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรแล้วขั้นต่อมาคือการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้ผู้เรียนมีประสบการณ์อย่างไร ในการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงเกณฑ์ในการจัดคือ ลำดับก่อนหลัง (Sequence) ความต่อเนื่อง (Continuity) และการบูรณาการ (Integration) ของประสบการณ์เหล่านั้น ประสบการณ์การเรียนรู้จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์แวดล้อมไทเลอร์ได้เสนอแนวทางในการพิจารณาเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ไว้ดังนี้

- 2.1 ผู้เรียนควรมีโอกาสฝึกพฤติกรรมและเรียนรู้เนื้อหาตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์

- 2.2 กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจที่จะปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ระบุไว้ในจุดประสงค์

- 2.3 กิจกรรมและประสบการณ์นั้นควรจะอยู่ในขอบข่ายความพอใจที่สามารถปฏิบัติได้

2.4 กิจกรรมและประสบการณ์หลาย ๆ ด้าน ของการเรียนรู้ोजनाไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงข้อเดียว

2.5 กิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้เพียงหนึ่งอย่างอาจตอบสนองจุดประสงค์หลาย ๆ ข้อได้

3. การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายที่จะทำให้ทราบว่าประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้เพียงใด สมควรจะมีการปรับแก้ในส่วนใดบ้าง ควรพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

3.1 กำหนดจุดประสงค์ที่จะวัดและพฤติกรรมที่คาดหวัง

3.2 วัดและวิเคราะห์สถานการณ์ที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเหล่านั้น

3.3 ศึกษาสำรวจข้อมูลเพื่อสร้างเครื่องมือที่จะวัดพฤติกรรมเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม

3.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

3.4.1 ความเป็นปรนัย (Objectivity)

3.4.2 ความเชื่อมั่น (Reliability)

3.4.3 ความเที่ยง (Validity)

3.4.4 การพิจารณาผลการประเมินให้เป็นประโยชน์เพื่ออธิบายผลการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การอธิบายถึงส่วนดีของหลักสูตรหรือสิ่งที่ต้องปรับแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962 p. 422-425) ลักษณะของการเริ่มต้นในการพัฒนาหลักสูตรของทาบาคือ การพัฒนาหลักสูตรในชั้นเรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาซึ่งแตกต่างจากรูปแบบอื่น ๆ ที่เริ่มต้นการพัฒนาหลักสูตรจากหน่วยงานกลางของรัฐ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. วินิจฉัยความต้องการ การใช้เครื่องมือประเมินผลความต้องการ

2. กำหนดลักษณะเฉพาะของจุดประสงค์รวมทั้งมโนทัศน์และเจตคติของผู้เรียนวิธีการคิด คุณลักษณะและทักษะที่พึงประสงค์

3. เลือกเนื้อหาอย่างรอบคอบและเขียนเหตุผลในการเลือกเนื้อหานั้น

4. จัดระบบเนื้อหาจากง่ายไปยาก

5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน

6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7. การประเมินผลหน่วยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

8. ตรวจสอบความสมดุลระหว่างภาระงานต่าง ๆ และความต่อเนื่องของเนื้อหารับรองว่ากิจกรรมให้โอกาสผู้เรียนในการเรียนรู้วิธีเชื่อมโยงความรู้

3. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Alexander, 1966 อ้างถึงใน สุนีย์ ภูพันธ์ 2546 น.169-170) ได้ศึกษาแนวคิดและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์และทาบา และนำมาปรับขยายให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขต (Goal, Objectives, and Domains) นักพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นอันดับแรกเป้าหมายแต่ละประเด็นควรบ่งบอกเพียงขอบเขตหนึ่งของหลักสูตร (A Curriculum Domain) เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ ได้เสนอขอบเขตที่สำคัญที่ควรให้ความสนใจ ซึ่งได้แก่ พัฒนาการส่วนบุคคล (Personal Development) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) ทักษะการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง (Continued Learning Skills) และความชำนาญเฉพาะด้าน (Specialization) อย่างไรก็ตามอาจจะมีขอบเขตที่สำคัญอื่น ๆ อีก ซึ่งนักพัฒนาหลักสูตรหรือผู้วางแผนหลักสูตรอาจจะพิจารณาตามความเหมาะสมกับผู้เรียนและลักษณะของสังคม

3.2 การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) หลังจากที่ได้กำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องวางแผนออกแบบหลักสูตรตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกและจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ได้เลือกมาแล้ว เป็นต้น รวมถึงรูปแบบของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียนและลักษณะของสังคม ตลอดจนข้อกำหนดต่าง ๆ ของสังคมและปรัชญาทางการศึกษา

3.3 การใช้หลักสูตร (Curriculum Implementation) หลังจากที่ได้ตัดสินใจเลือกรูปแบบของหลักสูตร (Curriculum Design) แล้วก็จะเป็นส่วนขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้โดยครูผู้สอนควรวางแผนและจัดทำแผนการสอน (Instructional Plans) ในรูปแบบต่าง ๆ ครูผู้สอนจะเลือกวิธีการสอนและวัสดุสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่ได้กำหนดไว้

3.4 การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) การประเมินผลหลักสูตรจะเป็นขั้นตอนสุดท้ายของรูปแบบนี้ นักพัฒนาหลักสูตรและครูผู้สอนต้องตัดสินใจเลือกเทคนิคการประเมินผลที่สามารถตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตร กล่าวอีกนัยหนึ่งคือสามารถบอกได้ว่าหลักสูตรบรรลุตามเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินหลักสูตร ควรเน้นที่การประเมินตัวหลักสูตรคุณภาพของการสอนและพฤติกรรมทางการเรียนของผู้เรียนผล จากการประเมินด้วยเทคนิควิธีการประเมินที่เลือกแล้วนี้จะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรสามารถตัดสินใจได้ว่ายังคงใช้หลักสูตรนี้ต่อไป ควรปรับปรุงแก้ไข หรือควรจะยกเลิกหลักสูตรดังกล่าว

4. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของสกีลแบค (Skillback, 1976 อ้างถึงใน Print, 1993 p.77-78) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นขั้นตอนแรกของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรนี้ โดยมีจุดเน้นคือ การศึกษา วิเคราะห์สภาพและสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีปัญหาอะไร หรือ สภาพใดที่ต้องการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

4.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นการนารายละเอียดสิ่งที่วิเคราะห์ในขั้นต้นมาสู่การ กำหนดสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิดกับผู้เรียนหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4.3 การกำหนดแผนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยเขียนเป็นแผนการเรียนรู้ที่แสดงถึงว่าผู้เรียนจะได้เรียนรู้อะไรเพื่ออะไร โดยวิธีการใด ใช้สื่ออะไรบ้างและจะประเมินผู้เรียนอย่างไร

4.4 การตีความและนำแผนไปใช้เป็นการทำความเข้าใจในแผนการเรียนรู้ที่วางไว้และ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน

4.5 การติดตามให้ข้อมูลย้อนกลับและการประเมินปรับปรุงหลักสูตรเป็นขั้นตอนสุดท้าย ในรูปนี้โดยเน้นที่การติดตามและให้ข้อมูลย้อนกลับว่ามีอะไรที่บกพร่องไปบ้างและสุดท้ายก็ประเมิน หลักสูตรเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 น.16-17) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตร แบบครบวงจร ซึ่งประกอบด้วยระบบใหญ่ ๆ 3 ระบบคือ (1) ระบบการร่างหลักสูตร (2) ระบบนำหลักสูตรไปใช้ (3) ระบบการประเมินหลักสูตร ในแต่ละระบบมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. ระบบร่างหลักสูตร มีอยู่ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 สิ่งกำหนดหลักสูตร คือ ขั้นตอนของการเตรียมศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ สิ่งกำหนดทางวิชาการ สังคม และการเมือง

1.2 รูปแบบหลักสูตร เป็นขั้นตอนของการนำข้อมูลพื้นฐานจากสิ่งกำหนดหลักสูตรด้านต่าง ๆ มาใช้ เพื่อกำหนดรูปแบบหลักสูตรว่าควรมีลักษณะใด ควรมีโครงสร้างและองค์ประกอบหลักสูตร อย่างไร

1.3 การตรวจสอบหลักสูตรเป็นขั้นของการตรวจสอบคุณภาพและศึกษาความเป็นไปได้ ของหลักสูตรที่สร้างขึ้น เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

1.4 การปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้ การปรับแก้หลักสูตรต้องอาศัย การจัดทำข้อมูลที่ชัดเจน ทำให้การปรับแก้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

2. ระบบการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

2.1 การขออนุมัติหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่ผ่านการปรับแก้แล้ว เสนอหน่วยงาน บังคับบัญชาเพื่อให้ความเห็นชอบสั่งการ

2.2 การวางแผนการใช้หลักสูตร เป็นขั้นเตรียมการใช้หลักสูตร ได้แก่

2.2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2.2 การเตรียมงบประมาณ

2.2.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2.2.4 วัสดุหลักสูตร

2.2.5 บริการสนับสนุนอาคารสถานที่

2.2.6 ระบบบริหารหลักสูตรของสถาบันการศึกษา

2.2.7 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้สอน

2.2.8 การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร

ขั้นตอนการใช้หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่สำคัญ ดังที่กล่าวว่า หลักสูตรแม้จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ตาม ถ้าผู้สอนไม่สนใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรนั้นก็ไม่มีจุดหมาย ดังนั้นนอกจากจะต้องใช้ศาสตร์ คือการวางแผนการใช้อย่างเป็นระบบและใช้เทคโนโลยีการศึกษามาช่วยเสริม ยังต้องใช้ศิลป์ คือต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ใช้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน

3. ระบบการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้

3.1 วางแผนประเมินหลักสูตรว่าจะประเมินหลักสูตรในส่วนใดบ้าง เช่น ประเมินเอกสารหลักสูตร ประเมินระบบย่อย ๆ หรือประเมินทั้งระบบพร้อมทั้งวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 การเก็บข้อมูล คือ การรวบรวมข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามที่วางแผน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามแผนที่กำหนด

3.4 การรายงานข้อมูล คือ การจัดทำรายงานเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร และเพื่อการตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตรว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ต้องปรับปรุงและแก้ไขในส่วนใด

นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) ยังได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรอีกแบบหนึ่งคือแบบบันไดเวียน (The Curriculum Spiral in System Model) ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรแบบบันไดเวียนนี้มีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. การสังเคราะห์ข้อมูล
3. การปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร
4. การตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ เป็นการทบทวนครั้งที่ 1
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การสังเคราะห์ข้อมูล
7. การปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร

8. การตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ เป็นการทบทวนครั้งที่ 2

ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจความต้องการ เป็นการศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์และความต้องการของสังคมเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของสังคม
2. การร่างหลักสูตรเป็นขั้นตอนการออกแบบหลักสูตรในเรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การคัดเลือกเนื้อหา การลำดับเนื้อหา การกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสมการกำหนดแผนการเรียนรู้ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้เกิดประสิทธิผล
3. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ โดยครูผู้สอนเป็นผู้ศึกษา หลักสูตรและวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกวิธีการสอน เทคนิคการสอน สื่อการสอนและ ออกแบบการวัดและประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
4. การประเมินผลหลักสูตร เป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดที่จะต้องเลือกเทคนิคการประเมินผลที่สามารถตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตร ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่าง การใช้หลักสูตรและการประเมินผลหลังจากการใช้หลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรสามารถ ตัดสินใจได้ว่าควรปรับปรุงแก้ไขหรือยกเลิกหลักสูตรเดิมหรือพัฒนาหลักสูตรใหม่

การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีหลายรูปแบบ ซึ่งนักศึกษาได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สมิทร คุณานุกร (2523, น.7) ได้กำหนดรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร
2. การวิเคราะห์กระบวนการนำไปใช้
3. การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียน

สัจด์ อุทรานันท์ (2527, น.279-280) กล่าวถึงรูปแบบการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของ ไทเลอร์ (Tyler) เป็นรูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากหลักสูตร การประเมินแบบนี้ใช้กับหลักสูตรที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าเรียบร้อยแล้ว
2. การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของสเตค (The Stake's Congruence Contingency Model) ซึ่งเน้นเกี่ยวกับชนิดของข้อมูลและประเภทของกิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในโครงการเป็นสำคัญ ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรจำแนกออกเป็น 2 ชนิด คือ ข้อมูลบรรยาย (Descriptive) และ ข้อมูลเชิงตัดสิน (Judgemental) สเตคใช้กระบวนการเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลเชิงบรรยายของโครงการที่ต้องการประเมินกับช่องข้อมูลเชิงบรรยายของโครงการอื่น ซึ่งเคยได้เปรียบเทียบกับมาตรฐานมาแล้ว จากการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ กับเกณฑ์ที่ได้จากการเปรียบเทียบกับโครงการอื่นก็จะทำให้ได้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจที่จะกระทำในลักษณะใดได้

3. การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของโพรวัส (Provus's discrepancy evaluation) มีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

3.1 ตั้งเกณฑ์มาตรฐานของสิ่งที่ต้องการวัด

3.2 รวบรวมผลการปฏิบัติ

3.3 ทำการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

3.4 ผลของการเปรียบเทียบจะทำให้ทราบถึงช่องว่างของความแตกต่างระหว่างเกณฑ์มาตรฐานกับผลการปฏิบัติหลักสูตร

3.5 ทำการตัดสินใจ โดยการพิจารณาตัดสินใจที่จะดำเนินการในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกี่ยวกับ

4. การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของฟายเดลตา แคปปา (The Phi Deltal Kappa Committee Model) ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดในการประเมินโครงการของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) การประเมินหลักสูตรในรูปแบบนี้นิยมเรียกชื่อย่อว่า CIPP model จะมุ่งการประเมินสภาพการณ์ ต่าง ๆ ของหลักสูตร 4 ส่วนด้วยกัน คือ

4.1 การประเมินสภาพแวดล้อม (Context evaluation C) เป็นการประเมินสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมตลอดจนปรัชญาและแนวคิดต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation-I) เป็นการตรวจสอบสภาพและความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร เช่น อาคารสถานที่ งบประมาณ ฯลฯ บุคลากร

4.3 การประเมินกระบวนการ (Process evaluation-P) เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการบริหารและบริการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนกระบวนการส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นต้น

4.4 การประเมินผลิตผล (Product evaluation-P) เป็นการประเมินผลิตผลที่ได้จากหลักสูตรว่า ตรงกับเจตนารมณ์และเป้าหมายของหลักสูตร หรือเป็นไปตามคาดหวังหรือความต้องการของสังคมเพียงใด

5. การประเมินหลักสูตรของโกว่า (Doris T. Gow Intrinsic Analysis Model) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตรมี 2 ขั้นตอน คือเป็นหลัก

5.1 วิเคราะห์หลักสูตร

5.2 ตัดสินคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ทฤษฎีทางการศึกษาและทฤษฎีทางจิตวิทยา

ใจทิพย์ เซ็อรันพงษ์ (2539, น.207 - 208) กล่าวไว้ว่า รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งในกลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่น ๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบปุยแซงค์ (Puissance analysis technique)

2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการใช้หลักสูตรซึ่งในกลุ่มนี้สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal attainment model) เป็นรูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมาย เป็นหลัก กล่าวคือ พิจารณาว่าผลที่ได้รับเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมิน หลักสูตร ไทเลอร์ (Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Hammond)

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal free evaluation model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่ได้นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดในโครงการ ประเมินผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความอิสระในการประเมิน และต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Scriven)

2.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake)

2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Discision making model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของพรอวิส (Provus) รูปแบบของการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริสโกว์ (Doris Gow)

กล่าวได้ว่า รูปแบบการประเมินแต่ละรูปแบบมีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ผู้ประเมินต้องพิจารณาว่า จะประเมินอะไร เพื่ออะไร และใครเป็นผู้ใช้ผลประเมิน จะช่วยในการเลือกรูปแบบการประเมินได้ถูกต้อง

การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบซีพีพี (CIPP)

การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของฟายเดลตา แคปปา (The Phi Delta Kappa Committee Model) ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดในการประเมินโครงการของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) การประเมิน หลักสูตรในรูปแบบนี้นิยมเรียกชื่อย่อว่า CIPP model จะมุ่งการประเมินสภาพการณ์ต่าง ๆ ของ หลักสูตร 4 ส่วนด้วยกัน คือ

1. การประเมินบริบท (Context evaluation) เป็นการประเมินข้อมูลที่เป็นพื้นฐานของระบบโดยมีเป้าหมายที่เสนอเหตุผลเพื่อการตัดสินใจการกำหนดเป้าหมายมีวิธีการประเมิน 2 วิธี คือ

1.1 Contingency mode หมายถึง การประเมินสภาวะแวดล้อมเพื่อหาโอกาสและภาวะแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยการสำรวจปัญหาของสังคมอย่างกว้าง ๆ เช่น การประเมินค่านิยมของชุมชน แนวโน้มการ พัฒนา เศรษฐกิจ สถิติของประชากรและอื่น ๆ ข้อมูลเหล่านี้ทำให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนโครงการฯ

1.2 Congruence mode เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบสิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Actual result) กับสิ่งที่ตั้งใจจะให้เกิดขึ้น การประเมินลักษณะนี้ทำให้ทราบว่า สิ่งใดบ้างที่ตั้งใจจะให้ เกิด ขึ้นแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่า การนำปัจจัยเบื้องต้นที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์จนบรรลุเป้าหมายนั้น การปรับปรุงปัจจัยเบื้องต้นอะไรบ้าง ซึ่งจะทำให้ได้โดยการประเมินสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการศึกษา คือ

2.1 สภาพของสถานศึกษา อาทิเช่น ผู้สอน ผู้เรียน

2.2 วิธีการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2.3 สิ่งประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น ตำราวัสดุทัศนูปกรณ์ สถานที่เรียน เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการเน้นเพื่อการตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรนั้นสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้หรือไม่ และบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป กรอบการประเมินกระบวนการผลิตนี้ ได้แก่ การประเมินกระบวนการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งผลการประเมินเหล่านี้จะเป็น ประโยชน์สำหรับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะระยะแรกของการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินผลสำเร็จของโครงการหรือผลผลิตของหลักสูตร เปรียบเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute criteria) หรือเกณฑ์สัมพันธ์ (Relative criteria) ซึ่งกำหนดไว้ก่อน โดยพิจารณาร่วมกับผลที่ได้จากการประเมินกระบวนการ

การประเมินโดยรูปแบบการประเมินชีพเหมาะสมควรกับการประเมินทั้งระบบของการศึกษา และมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงทั้งระบบ เพราะมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักการของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. มีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน
2. เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนมาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมด มาพัฒนาตนเอง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกพัฒนาตนเองตามความสนใจ
3. เน้นการสร้างจิตสาธารณะ
4. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีกิจกรรมทั้งหมด 3 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเองมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถใช้กระบวนการคิดในการวางแผนชีวิตในปัจจุบันและอนาคตได้
2. กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่เน้นสร้างควมมีระเบียบวินัย ภาวะการณเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ปลูกฝัง ความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดแก้ปัญหาอย่างสมเหตุสมผล มีน้ำใจช่วยเหลือ เอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยหลักการจัดกิจกรรมนักเรียนจะต้อง จัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยกิจกรรมดังกล่าวเน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติด้วยตนเองในทุก ขั้นตอนของผู้เรียนเอง ซึ่งกิจกรรมนักเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมชุมนุม และกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้อุทิศตนทำประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง ตามความสนใจของผู้เรียนอาจทำกิจกรรมในลักษณะอาสาสมัคร เช่น อาสาสมัครเก็บขยะ บริเวณสวนสาธารณะ อาสาสมัครรับส่งน้องข้ามถนน เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

แนวการจัดกิจกรรมของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. เลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียน
2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลายฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน
3. จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่มทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการโดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผน
 อย่างเป็นระบบเน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม

5. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐาน
 การปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

6. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

ขอบข่ายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะถูกแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรม
 นักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษา
 สามารถทำได้หลากหลาย โดยมีการกำหนดขอบข่ายของการจัดกิจกรรมไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ใช้องค์ความรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการสอดแทรก
 คุณธรรม จริยธรรม ไปในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการ
 ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ติงาม ตลอดจนเห็น แนวทางใน
 การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพต่าง ๆ

3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะ

4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง
 และต่อส่วนรวม

กิจกรรมชุมนุม

ความหมายของกิจกรรมชุมนุม

กิจกรรมชุมนุม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หมายถึง การรวมกลุ่มของผู้เรียนที่มีความ
 สนใจ ความถนัดในเรื่องเดียวกันและร่วมปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้
 ทักษะ ประสพการณ์ของตนเองให้เต็มตามศักยภาพตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อ
 ตนเองและสังคมตนเอง

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมชุมนุม

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการ
2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ เกิด
 ประสพการณ์ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพตามศักยภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
4. เพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย

ขอบข่ายของกิจกรรมชุมนุม

กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีขอบข่ายดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้ง
2. เป็นกิจกรรมจัดตามความสนใจของผู้เรียน
3. เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดได้ทั้งในและนอกสถานศึกษาทั้งในและนอกเวลาเรียน

แนวการจัดกิจกรรมชุมนุม

การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมของสถานศึกษา สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและสภาพของสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาบริหารการจัดการให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้หลากหลายทั้งรูปแบบภายในหรือภายนอกห้องเรียน และระยะเวลาการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมระยะเวลา 1 ภาคเรียน กิจกรรมระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และกิจกรรมระยะเวลามากกว่า 1 ปีการศึกษา
2. กรณีสถานศึกษามีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมอยู่แล้ว สถานศึกษาควรสำรวจความสนใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าร่วมชุมนุม ชมรม
3. กรณีที่สถานศึกษายังไม่มีการจัดตั้งชุมนุม ชมรม ควรให้ผู้เรียนร่วมกันจัดตั้งชุมนุม ชมรม และเชิญครูเป็นที่ปรึกษา โดยร่วมกันดำเนินกิจกรรมชุมนุม ชมรม ตามระเบียบปฏิบัติที่ สถานศึกษากำหนด
4. ครูที่ปรึกษากระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการถอดประสบการณ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปปรับปรุง และเลือกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

1. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 29 และหมวด 5 มาตรา 40 ที่มุ่งเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนให้การบริหารจัดการในสถานศึกษานั้นคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ นำเนินการต่าง ๆ

- 1.1 ให้ความเห็นชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและภาระ
  - 1.1.1 มีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์การจัดกิจกรรมของสถานศึกษา
  - 1.1.2 ให้ความเห็นชอบการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา
  - 1.1.3 มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1.1.4 มีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาโอกาสต่อไป
  - 1.2 ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาในด้าน
  - 1.3 ด้านงบประมาณ คณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนในการจัดหางบประมาณ สนับสนุน การจัดกิจกรรม วัสดุภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรม
  - 1.4 เป็นวิทยากรและแนะนำวิทยากร คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า ซึ่งล้วนแต่มีศักยภาพในตัวเอง ฉะนั้น จึงสามารถเป็นวิทยากรหรือจัดหา วิทยากร ภายนอก ในกรณีที่ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่กำหนดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 1.5 ให้คำปรึกษาและส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ควรกำหนดให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมท้องถิ่น และตระหนักถึงหน้าที่ในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
  - 1.6 เป็นแหล่งการศึกษาและแหล่งข้อมูล กรรมการสถานศึกษาจะต้องมีการประสาน สัมพันธ์กับแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เป็นโรงงาน สถานประกอบการ แหล่งวิทยากร ต่างๆ เพื่อให้ ความร่วมมือในการใช้เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติกิจกรรม และเป็นแหล่งศึกษาดูงานตาม ความต้องการของ ผู้เรียนในแต่ละกิจกรรม
2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษามี ดังนี้
    - 2.1 กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ
      - 2.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และคู่มือการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการสถานศึกษาผู้เรียนในสถานศึกษา
      - 2.1.2 กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
      - 2.1.3 ศึกษาข้อมูล แหล่งวิทยากรการเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น
      - 2.1.4 กำหนดและมอบหมายบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนา
    - 2.2 นิเทศและติดตาม
      - 2.2.1 นิเทศและติดตามการจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินของหัวหน้ากิจกรรม พัฒนาผู้เรียนและอนุมัติให้ความเห็นชอบ
      - 2.2.2 นิเทศ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องให้ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาและเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    - 2.3 ส่งเสริมสนับสนุน
      - 2.3.1 ให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เน้นวัฒนธรรมหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3.3 สนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3.4 ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ประเมินและรายงาน

2.4.1 รับทราบผลการประเมินพร้อมทั้งเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป

2.4.2 รายงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป

3. บทบาทของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บทบาทของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษามี ดังนี้

3.1 สำรวจข้อมูลความพร้อม ความต้องการและสภาพปัญหาดำเนินการสำรวจ ข้อมูลความพร้อม ความต้องการ และสภาพปัญหาของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของผู้เรียน

3.2 จัดประชุมครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประชุมครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและปัญหาของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และผู้เรียน

3.3 จัดทำแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดทำและ รวบรวม แผนงาน โครงการ ปฏิทินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดเป็นรายภาคเรียน รายปี การศึกษา หรือตามระยะเวลาที่กำหนดและเสนอขออนุมัติต่อผู้บริหารสถานศึกษา

3.4 ให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผู้เรียนมีหน้าที่ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 นิเทศ ติดตาม และประสานงานการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และนิเทศ ติดตามให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ สถานศึกษา

3.6 รวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากครูที่ปรึกษากิจกรรมตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม และ นำเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา

4. บทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนครูทุกคนต้องเป็นครู ที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามคำขอของผู้เรียนหรือตามที่สถานศึกษามอบหมายซึ่งจะต้องมีบทบาท ดังนี้

4.1 ปฐมนิเทศ ปฐมนิเทศให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมาย และวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพัฒนาผู้เรียน

- 4.2 เลือกตั้งคณะกรรมการ จัดให้ผู้เรียนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรม
- 4.3 ส่งเสริมการจัดทำแผนงาน โครงการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกของ กิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนงาน โครงการและปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างอิสระ
- 4.4 ประสานงานและอำนวยความสะดวกในด้านทรัพยากรตามความเหมาะสม
- 4.5 ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตามการจัดกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามแผนงาน ด้วย ความเรียบร้อยและปลอดภัย
- 4.6 ประเมินผลการเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
- 4.7 สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
5. บทบาทของผู้เรียน ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้
- 5.1 เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถทุกภาคเรียนโดยรวมกลุ่มเสนอกิจกรรมตาม ความต้องการหรืออาจเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา
- 5.2 รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องพบครูที่ พริักษากิจกรรม เข้าร่วมการปฐมนิเทศ รับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการเข้าร่วมและดำเนินการจัด กิจกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 5.3 ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่าย ต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ เภรัญญิก นายทะเบียนและอื่น ๆตามความเหมาะสม
- 5.4 ประชุมวางแผน จัดทำแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานการดำเนินกิจกรรมให้ บรรลุตามจุดประสงค์จำเป็นต้องประชุมวางแผนในการดำเนินงาน ที่ประชุมควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมี ส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำโครงการปฏิทินงานที่กำหนดวันเวลาไว้อย่างชัดเจนแล้วนำเสนอต่อ ครูที่ปรึกษากิจกรรม
- 5.5 ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการและปฏิทินงานที่ได้กำหนดไว้ เมื่อแผนงาน โครงการ และปฏิทินงาน ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว ผู้เรียนจึงจะสามารถปฏิบัติ กิจกรรมตาม แผนงาน โครงการและปฏิทินงานที่ได้กำหนดไว้ในรูปแบบของคณะกรรมการที่ได้รับ การเลือกตั้ง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถ
- 5.6 ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมสามารถ ประเมินผลได้ ดังนี้
- 5.6.1 ประเมินผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
- 5.6.2 ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมกิจกรรมจากพฤติกรรม

5.7 สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จสิ้นตามโครงการแล้ว คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมจะต้องประชุมเพื่อสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมและนำเสนอครูที่ปรึกษากิจกรรมผู้เรียนพัฒนาผู้เรียน

6. บทบาทของผู้ปกครองชุมชน ผู้ปกครองมีบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

6.1 ร่วมมือประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6.2 ส่งเสริมสนับสนุน

6.2.1 ให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้สถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้

6.2.2 เป็นวิทยากรให้ความรู้และประสบการณ์

6.2.3 ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ ในการจัดกิจกรรมพัฒนา

6.2.4 ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกัน แก้ไข

6.3 ติดตามประเมินผล

6.3.1 ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน

6.3.2 บันทึกสรุปพัฒนาการและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

เงื่อนไขกิจกรรมชุมนุม

1. การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรม ในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาจัดให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

2. สมาชิกของชุมนุม ชมรม ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามระเบียบของ ชุมนุม ชมรม และมีผลงานชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ของแต่ละกิจกรรม

3. สถานศึกษามีระบบการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของชุมนุม ชมรม อย่างต่อเนื่อง

การประเมินกิจกรรมชุมนุม

การประเมินกิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นการตรวจสอบความสามารถและพัฒนาการ ด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริงโดย กำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานชิ้นงานคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมหรือมีผลงานชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

จากการที่ผู้วิจัยศึกษากิจกรรมชุมนุม สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมชุมนุมเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นตามความสนใจของผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมนั้นต้องเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน โดยเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในการนำมาประยุกต์ใช้ใน

กิจกรรมชุมนุมนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดประสบการณ์ และเติมเต็มความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

แนวคิดเกี่ยวกับซอฟต์แวร์

ความหมายของซอฟต์แวร์

คำว่า ซอฟต์แวร์ มีนักวิชาการหลายท่านได้แปลคำนี้ไว้หลากหลายความหมาย เช่น พลังแห่งความอ่อนโยน พลังอำนาจอ่อน อำนาจละมุน อำนาจนุ่ม อำนาจโน้มนำ อำนาจทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีการให้ความหมายไว้ในหลายแง่มุมทางความคิดที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ดังนี้

Jospeh S. Nye (2004) กล่าวว่า ซอฟต์แวร์ คือ ความสามารถที่ทำให้ผู้อื่นต้องการในสิ่งที่คุณต้องการ เป็นความสามารถในการดึงดูดจิตใจมักนำไปสู่การยอมรับ เป็นการยอมรับในทางบวกเป็นความรู้สึกพอใจอย่างมาก กระแสพลังอำนาจที่ทำให้เกิดแรงดึงดูดเป็นพลังอำนาจที่นุ่มนวล คือ ความงามเป็นเสียงสะท้อนที่ดีในด้านค่านิยม สุนทรียศาสตร์ ความรุ่งเรือง เป็นการเรียนรู้ชื่นชม เลียนแบบความสำเร็จของผู้อื่นและความอ่อนโยน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจของมนุษย์และความเห็นอกเห็นใจ

Janice Bially Mattern (2005) ให้ความหมายของ ซอฟต์แวร์ คือ ความสามารถในการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อโน้มน้าวผู้คนโดยปราศจากการบีบบังคับ แต่ใช้กลวิธีในการสื่อสารจากแนวความคิดด้านวัฒนธรรม ค่านิยม และนโยบายต่างประเทศเป็นหลัก

Valieva (2018) ได้ให้ความหมาย ซอฟต์แวร์ คือ การสร้างแรงดึงดูดและโน้มน้าวใจโดยใช้เสน่ห์ทางวัฒนธรรม ค่านิยมและนโยบายต่างประเทศให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วโลก

Graeme Dobell (2018) กล่าวว่า ซอฟต์แวร์ คือ ความสามารถในการชักจูงและโน้มน้าวพฤติกรรมหรือความคิดที่มีต่อผู้คน โดยใช้จุดเด่นของซอฟต์แวร์ ได้แก่ เศรษฐกิจ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ระบบการศึกษาระดับโลก ความเป็นเลิศด้านกีฬา ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตในด้านค่านิยม วัฒนธรรม ที่สร้างพันธมิตรและเป็นมิตรต่อผู้คน

รญาภรณ์ สุคนธ์ทรัพย์ (2561) กล่าวว่า พลังอำนาจอ่อน คือ เรื่องของความสามารถในการได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่ต้องการ ยอมรับหรือมีท่าทีที่โอนอ่อนผ่อนตามต่อประเทศผู้ใช้อำนาจนั้น การใช้อำนาจเชิงการดึงดูด สร้างความสนใจหรือการโน้มน้าวเพื่อนำไปสู่การยอมรับโดยสมัครใจ

ศิริพร พึ่งเพ็ชร, วิไลวรรณ ศิริประภาภูวดล, ไพโรจน์ ศรีคง (2566) กล่าวว่า อำนาจละมุนเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่สามารถสร้างแรงดึงดูดจิตใจให้ผู้อื่นร่วมมือหรือปฏิบัติตามความต้องการของเราและนำไปสู่การยอมรับในทางบวก เป็นความรู้สึกพอใจอย่างมากโดยการปรับเข้าหากันทั้งสองฝ่ายเพื่อให้เข้าใจร่วมกันเกิดการยอมรับต่อกัน

ศูนย์รวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี (2566) ได้ให้ความหมาย อำนาจละมุน คือ การสร้างอิทธิพลและกำลังใจให้กับผู้อื่นด้วยการโน้มน้าวใจหรือการทำให้กลุ่มเป้าหมายคล้อยตามและชื่นชอบ โดยปราศจากการใช้อำนาจแต่จะใช้จุดเด่นด้านความแตกต่างทางวัฒนธรรมมาสร้างเสน่ห์ให้คนหลงรัก จนกลายเป็นความเชื่อถือและความไว้วางใจ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ความเชื่อมั่นและการสนับสนุนจากคนอื่น ๆ

จากความหมายของซอฟต์แวร์ที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ คือ การสร้างแรงดึงดูดกับผู้คนโดยการโน้มน้าวใจ ความคิดและพฤติกรรมให้คล้อยตามความต้องการของตนเองโดยปราศจากการบังคับ แต่เลือกใช้เสน่ห์ทางวัฒนธรรม ค่านิยม และภาพลักษณ์อันดีงามของสังคมนั้นจนกลายเป็นที่ยอมรับ

แหล่งที่มาของซอฟต์แวร์

ในการศึกษาแหล่งที่มาของซอฟต์แวร์มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายและแสดงทัศนะไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

พิทยา สุคันธ์ (2552) แหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ดังนี้

วัฒนธรรม (Culture) คือ วัฒนธรรมของประเทศหนึ่งมีความสัมพันธ์กับผลประโยชน์และค่านิยมของประเทศอื่นๆ โดยใช้โอกาสทางวัฒนธรรมเป็นอำนาจละมุนของประเทศทำให้วัฒนธรรมของประเทศหนึ่งเป็นที่รู้จักในประเทศอื่นๆปราศจากเงื่อนไข

ค่านิยมทางการเมือง (Political Values) กล่าวมีค่านิยมทางการเมืองที่สอดคล้องกับประเทศอื่นๆ อำนาจละมุนของประเทศนั้นจะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันถ้าค่านิยมของประเทศดังกล่าวขัดกับค่านิยมของประเทศอื่นๆอย่างชัดเจนอำนาจละมุนของประเทศนั้นก็ลดลง

นโยบายต่างประเทศ (Foreign Policies) คือ การดำเนินนโยบายที่หน้าไหว้หลังหลอก (Hypocritical) ก้าวร้าว มีท่าทีไม่แยแสและไม่ฟังเสียงคัดค้านของต่างประเทศ โอกาสที่จะสร้างอำนาจละมุนจะมีน้อย แต่ถ้าประเทศดังกล่าวมีแนวนโยบายต่างประเทศที่รักษาสันติภาพและเคารพในสิทธิมนุษยชน โอกาสที่จะสร้างอำนาจละมุนให้เกิดขึ้นจะมีมาก

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา (2563, น.2) ได้กล่าวถึงแหล่งที่มาของ ซอฟต์แวร์ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. วัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมที่เก่าแก่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม อาหาร 2. ค่านิยม (Value) ค่านิยมและจริยธรรม ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเป็นมิตร และ 3. นโยบายต่างประเทศ (Foreign Policy) การกีฬาและอุตสาหกรรมการบินเหิง

ศิริพร พึ่งเพ็ชร, วิไลวรรณ ศิริประภาภูวดล, ไพโรจน์ ศรีคง (2566) ได้อธิบายแหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ไว้ 3 ด้าน ดังนี้

วัฒนธรรม กิจกรรมทางวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่สร้างความนิยมให้แก่คนในสังคมด้วยการโฆษณาชวนเชื่อในการสร้างเรื่องราวที่น่าพอใจ เพื่อสร้างความนิยมผ่านความงาม ความรุ่งเรือง และความอ่อนโยน

ความเชื่อ ค่านิยมทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นเครื่องมือในการสร้างมุมมองและความต้องการของคน ความเชื่อสามารถก่อสร้างและใช้ประโยชน์ในการสื่อสารความอ่อนโยน ความรุ่งเรือง และความงาม

นโยบายต่างประเทศ เป็นการสื่อสารภาพลักษณ์ของประเทศ อัตลักษณ์ของคนในชุมชน สังคมไปสู่อีกประเทศหนึ่ง

Sook Jong Lee (2011) ได้อธิบายแหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ไว้ ดังนี้ ประเทศเกาหลีใช้นโยบายขับเคลื่อนประเทศโดยใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อกลางในการสื่อสารเพื่อนำประเทศไปสู่เป้าหมาย นโยบายซอฟต์แวร์ขับเคลื่อนประเทศ โดยนำเสนอผ่าน ละครและซีรีส์ ศิลปิน สินค้าวัฒนธรรม อาหาร การท่องเที่ยว รวมทั้งความสัมพันธ์กับต่างประเทศยังเป็นไปในเชิงบวกมากขึ้น

MasterClass (2022) ได้อธิบายแหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. ธุรกิจและการค้า คือ การสร้างแรงจูงใจของธุรกิจของประเทศโดยใช้ความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจและความสามารถทางด้านนวัตกรรมของประเทศเพื่อให้ต่างประเทศเข้ามาร่วมลงทุนและเป็นที่รู้จักในระดับโลก

2. วัฒนธรรม คือ แรงดึงดูดผู้อื่นผ่านความเจริญทางวัฒนธรรม ได้แก่ วรรณกรรม ดนตรี หรือแม้แต่วัฒนธรรมที่เป็นที่นิยมโดยผู้นิยม ซึ่งชมวัฒนธรรมเหล่านั้นไปทั่วโลกเป็นที่รู้จักและสร้างเสน่ห์ชวนหลงใหล

3. การศึกษา คือ การสร้างแรงดึงดูดให้นักเรียนเข้ามาศึกษาในประเทศเนื่องด้วยระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ

สูงและสถาบันการศึกษามีชื่อเสียงรวมทั้งมีนักวิชาการที่เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

4. รัฐบาล คือ การส่งเสริมซอฟต์แวร์เพื่อให้อิสระและความเป็นประชาธิปไตยต่อประชาชนที่เชื่อมโยงกับนโยบายความสิทธิความเป็นมนุษย์ กฎหมายและความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมนั้น

5. นโยบายทางการทูตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คือ ฝ่ายการต่างประเทศมีการสนับสนุนการพัฒนาซอฟต์แวร์อย่างเต็มที่อย่างผ่านนโยบายทางการทูตและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของประเทศ

จากการอธิบายและการให้ทัศนะของนักวิชาการเกี่ยวกับแหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้ แหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ มี 3 ด้านเป็นอย่างน้อย ได้แก่ 1. วัฒนธรรมของประเทศใดประเทศหนึ่งที่สร้างประโยชน์ต่อประเทศและแรง

ดึงดูดผู้คนให้หลงใหลและเป็นที่รู้จัก 2. ค่านิยม มุมมองความเชื่อที่สร้างประโยชน์ผ่านการสื่อสาร ด้วยความอ่อนโยน 3. นโยบายต่างประเทศ เป็นการสนับสนุนและสื่อสารโดยใช้ภาพลักษณ์ชุมชน สถานที่ อาหาร คุณลักษณะ ความเป็นมิตร การเคารพซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ต่อผู้คนในสังคมและประเทศ

วัฒนธรรมกับซอฟต์แวร์

ความหมายของวัฒนธรรม

มีผู้กล่าวถึงความหมายของ "วัฒนธรรม" ไว้ดังต่อไปนี้

ไทเลอร์ (Tylor, 1974) ให้นิยามคำว่าวัฒนธรรม คือ ความทับซ้อนกันระหว่าง ความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม กฎหมาย ประเพณี และสมรรถนะอื่นที่มนุษย์ต้องการแสวงหาเพื่อเป็นสมาชิกของสังคม

โมแรน (Moran, 2001) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตที่ค่อยๆเกิดการพัฒนากลุ่มคนประกอบด้วยแบบแผนการปฏิบัติร่วมกัน มีผลผลิตร่วมกันและมีมุมมองทัศนคติ ความคิดร่วมกันภายใต้บริบททางสังคมที่เฉพาะเจาะจง โดยวัฒนธรรมมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการได้แก่ ผลผลิต (Products), วิถีปฏิบัติ (Practices), และมุมมอง (Perspectives)

มณีรัตน์ ปิ่นวิเศษ (2550) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นเครื่องกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์การที่มนุษย์อยู่ร่วมกันคบหาสมาคม ประกอบอาชีพพร้อมกัน ล้วนเป็นผลมาจากวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นเครื่องกลมเกลียวจิตใจมนุษย์ก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข สังคมและวัฒนธรรมจึงจาเป็นของคู่กันโดยมนุษย์เป็นผู้สร้างวัฒนธรรมและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสร้างความเจริญให้แก่สังคมของมนุษย์

เบตและพริ่ง (ธนชาติ หล่อนกลาง, 2550: 45; อ้างอิงจาก Bates & Plog. 1991; cited in Bayyurt. 2006: 234) ให้ความหมาย "วัฒนธรรม" ว่าระบบการแบ่งปันความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี พฤติกรรมเป็นเครื่องมือที่ใช้สมาชิกของสังคมใช้จัดการกับโลก สังคมและมีการถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นผ่านการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น

วชิราภรณ์ ศรีผา (2554 น.54) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนทั้งนี้เพื่อความเจริญงอกงามในวิถีของส่วนรวมของสังคมใดสังคมหนึ่ง มนุษย์ ทุกคนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันที่สุดคล้องเหมาะสมกับบริบทสังคมที่อาศัยอยู่ อีกทั้งการเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองทำให้สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนกับผู้ที่มาจากประเทศที่มีพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรมที่แตกต่างได้ทำให้เกิดการเรียนรู้และเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่างได้ทำให้เกิดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมระหว่างบุคคลเพราะมีการ

แลกเปลี่ยนความรู้ทางวัฒนธรรมผ่านทางภาษาทำให้เกิดการเรียนรู้และเปรียบเทียบความเหมือน ความต่างทางวัฒนธรรมของผู้เรียนและวัฒนธรรมอื่น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า วัฒนธรรม คือ ความสัมพันธ์กับการดำเนิน ตามวิถีชีวิต โดยมี ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี พฤติกรรม ภาษา สัญลักษณ์และขนบธรรมเนียมต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมที่อาศัยอยู่โดยมีการเรียนรู้วัฒนธรรมของตนเองทำให้สามารถแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมกับผู้อื่นในประเทศที่มีพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรมที่แตกต่างกันและ เป็นการเรียนรู้ภาษาผ่านวัฒนธรรมเพื่อเป็นแบบแผนในการสร้างสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ประเภทของวัฒนธรรม

มีผู้กล่าวถึงประเภทของวัฒนธรรม ดังนี้

พระยาอนุমানราชชน (2507) จำแนกประเภทของวัฒนธรรมไว้ ดังนี้

1. การดำรงชีวิต (Life) ได้แก่ วิถีชีวิตการทำมาหากิน
2. สังคมสถาบันทางสังคม (Social) ได้แก่ เรื่องของครอบครัวคนที่อยู่ร่วมกันเป็นชุมชน และแสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เป็นต้น
3. ศาสนา (Religion) เป็นเรื่องของความเชื่อ ปรัชญา
4. สุนทรียศาสตร์ (Aesthetic) เป็นเรื่องของความงาม รสนิยม ศิลปกรรม
5. ภาษา (Language) เป็นเรื่องของการสื่อสาร การเขียน การอ่าน วรรณกรรม

สาโรช บัวศรี (2531: 62) จัดแบ่งประเภทของวัฒนธรรมตามหลักสากล ดังนี้

1. ศิลปกรรม ภาษาและวรรณคดี การละคร นาฏศิลป์ วิจิตรศิลป์ การดนตรี สถาปัตยกรรม การประติมากรรม ศิลปกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ด้านวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์
2. มนุษยศาสตร์ ศาสนา จริยธรรม ปรัชญา ธรรมเนียม ประเพณี มานุษยวิทยา อุดมการณ์ เจตคติของคนในชาติ กฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย ฯลฯ
3. การช่างฝีมือ การทอ การแกะสลัก การเย็บปักถักร้อย การทำเครื่องเงิน การทำ เครื่องเงินเครื่องทอง เครื่องถม การทำเครื่องปั้นดินเผา การจักสาน ช่างเหล็ก ช่างไม้ ฯลฯ
4. การกีฬาและนันทนาการ กีฬาพื้นเมือง การละเล่นต่าง ๆ การต่อมวยการฟัน
5. คหกรรมศาสตร์ อาหารการกิน เสื้อผ้า การแต่งกาย การตกแต่งบ้านเรือนการเลี้ยง อบรมลูก มารยาทการต้อนรับ การอยู่กันเป็นครอบครัว

สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร (2540: สถานภาพวัฒนธรรม ไทยเป็น 2 แบบ คือ

1. มรดกทางวัฒนธรรม (Cultural heritage) คือ รากเหง้าพัฒนาการของคนนิรนาม ที่ผ่านจากยุคหิน เด็บโต ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง สืบต่อมาจากสภาพของกาลเวลาและสิ่งแวดล้อมทาง

ธรรมชาติและสังคม จนถึงปัจจุบัน ต้องรักษาไว้ไม่ให้สูญเพื่อเกื้อกูลเกียรติภูมิของท้องถิ่น ประกอบด้วย อนุสรณ์สถาน (Moument) ภาษา (Ipiagraphy) ศิลปะและเครื่องมือ (Artifact)

2. วัฒนธรรมร่วมสมัยเอกลักษณ์ไทยที่ดี (Contemporary life Thai identity) คือ แบบแผนการพัฒนาสังคมให้เกิดการสุขกาย – สบายใจในการดำรงชีพ (อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย) การประเพณีปฏิบัติทางศาสนา การใช้ภาษาถิ่น ภาษาชาติ การสร้างสรรค์ศิลปะเพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้เหมาะสม สวยงาม ประกอบด้วยการดำรงชีพ (Life) ภาษา (Language) ศาสนา (Religion) ศิลปะ (Arts) และการละเล่นและสังคม (Society)

จากประเภทของวัฒนธรรมดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ประเภทของวัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ 1. วัฒนธรรมประเภทสากล 2. วัฒนธรรมประเภทท้องถิ่น คือ การผสมแต่ละศาสตร์เข้าด้วยกันโดยเฉพะามนุษย์ศาสตร์ ศาสนา จริยธรรม ปรัชญา ธรรมเนียม ประเพณี มนุษยวิทยาที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างวัฒนธรรมและการนำบริบทสังคมที่อาศัยอยู่ วิถีชีวิต ภาษาถิ่น การทำมาหากิน ศิลปะการละเล่นและสังคม

ความหมายของวัฒนธรรมท้องถิ่น

มีผู้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมท้องถิ่นเอาไว้ ดังนี้

วีระ บำรุงรักษา (2541: 38) ให้ความหมายวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า หมายถึง วัฒนธรรมของประชาชนโดยทั่วไป ประชาชนโดยทั่วไป ประชาชนหรือชาวบ้านกำหนดหรือสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมพื้นบ้านซึ่งเป็นสังคมย่อยในสังคมไทย

นิคม มุสิกคามะ (2542: 5) กล่าวว่า วัฒนธรรมแต่ท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นระดับใดควรจะต้องมีเนื้อหาทางวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ (มรดก 3 เอกลักษณ์ 5 ภูมิปัญญา 7)

1. ประวัติศาสตร์ พัฒนาการของบรรพชนตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณ (ตำนาน นิทาน) และเหตุการณ์สำคัญของท้องถิ่น

2. ทรัพยากรและสถานที่ที่เก็บริษาวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ และจารึก เอกสาร ตำนาน ฯลฯ

3. เอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น การทำมาหากิน ภาษา ศาสนา ศิลปะ และสังคมภูมิปัญญาและเทคโนโลยีวิทยุ

4. บุคคลสำคัญของท้องถิ่น ได้แก่ คนสำคัญในประวัติศาสตร์ และผู้นำชุมชนปัจจุบัน จากความหมายที่กล่าวมาได้แบ่งเป้าหมายการเรียนรู้วัฒนธรรมออกเป็น 3 ด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้วัฒนธรรม

ระดับการเรียนรู้	เป้าหมายทั่วไป	เป้าหมายเฉพาะ
ความรู้	รู้ประวัติศาสตร์การพัฒนาวัฒนธรรมมนุษย์รู้จักในการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมรู้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ	รู้จักขนบธรรมเนียมและเรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติหนึ่ง รู้จักลักษณะทางภูมิศาสตร์และสถานที่สำคัญ วันสำคัญ ผลผลิตสำคัญของชนชาติหนึ่ง ๆ รู้จัก การใช้ภาษาของชนชาติหนึ่ง ๆ
ทักษะ	สามารถค้น ค้นคว้าเรื่องราวทางวัฒนธรรมสามารถปรับตัวในวัฒนธรรมที่แตกต่างสามารถสื่อสารกับคนต่างวัฒนธรรมสามารถแลกเปลี่ยนทัศนะในเรื่องต่าง ๆ กับคนต่างวัฒนธรรม	สามารถใช้ชีวิตในแต่ละวันในด้านการกิน การอยู่ได้อย่างมีเป็นปกติสุขในวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ได้สามารถดำรงตนได้ตามบรรทัดฐานของวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ ได้
เจตคติ	มีเจตคติที่ดีต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเรียนรู้วัฒนธรรม การมองพฤติกรรมของบุคคลเชิงสัมพันธ์กับวัฒนธรรม	มีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ มีเจตคติที่ดีต่อบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมหนึ่ง

โมราน (อมรวิซซ์ นาครทรพ, 2546: 16; อ้างอิงจาก Moran 2001: 19) กล่าวว่า ภายใต้กรอบแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ คนต่างชี้ให้เห็นว่า การเรียนการสอนวัฒนธรรมมีเป้าหมายตั้งแต่ระดับความรู้และทักษะทางวัฒนธรรมขึ้นไปจนเข้ามามีขึ้นสูงของการสร้างความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในแง่มุมต่าง ๆ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนวัฒนธรรมส่วนใหญ่มักจะติดอยู่ที่ระดับของการให้ข้อมูลพื้นฐานทางวัฒนธรรมและข้อมูลเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมวิถีชีวิตของกลุ่มต่าง ๆ มากกว่าการสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง

อมรวิซซ์ นาครทรพ (2546 : 74-75) สรุปเป้าหมายหลักของการเรียนรู้วัฒนธรรมที่ดีควรครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. การให้ผู้เรียนมีทักษะทางวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลร่วมวัฒนธรรมหรือต่างวัฒนธรรม

2. การให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรากเหง้าและการดำรงอยู่ของวัฒนธรรม
3. การให้ผู้เรียนบังเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นบทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. การให้ผู้เรียนมีความตระหนักในหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกหน่วยหนึ่งทาง
5. การให้ผู้เรียนเกิดความเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีความสามารถปรับตัวในการใช้ชีวิตและการทำงานในบริบทต่างวัฒนธรรมได้จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่าวัฒนธรรมท้องถิ่นบางครั้งจะใช้คำว่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งความหมายเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่อยู่ภายในชุมชนใดชุมชนหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งมีขอบเขตที่อยู่อาศัยไม่กว้างนัก หรือมีลักษณะบางอย่างเช่น ชาติพันธุ์เหมือนกันตลอดจนมีลักษณะเด่นของการดำเนินวิถีชีวิตแตกต่างจากคนกลุ่มอื่น ๆ โดยรอบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมดำเนินชีวิตของ พื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนที่อยู่ชุมชนใดชุมชนหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมในแง่มุมต่าง

วัฒนธรรมกับซอฟต์แวร์

ผู้วิจัยได้สรุปและนิยามมุมมองวัฒนธรรมกับซอฟต์แวร์ ดังนี้

วัฒนธรรมกับซอฟต์แวร์ คือ ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมประเทศใดประเทศหนึ่งที่สอดคล้องกับบริบทการดำเนินตามวิถีชีวิต โดยมี ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ภาษา สัญลักษณ์และขนบธรรมเนียมที่สร้างประโยชน์ต่อประเทศโดยอาศัยการเสน่ห์ทางวัฒนธรรม เพื่อทำให้เกิดการยอมรับและสร้างแรงดึงดูดที่มีต่อผู้คนโดยการโน้มน้าวใจ สื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ เรียนรู้ ความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาสร้างเป็นแบบแผนในสังคมแห่งพหุลักษณะให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ซอฟต์แวร์ของไทย

สำหรับประเทศไทยนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายมุมมองของซอฟต์แวร์ของไทยในประเทศไทยไว้หลายทัศนะ ดังนี้ สุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์ (2565) ประเทศไทยมีวัฒนธรรมซึ่งเป็นแหล่งที่มาของซอฟต์แวร์ เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมในต่างประเทศ เช่น นาฏศิลป์ไทย อาหารไทย มวยไทย และภาพยนตร์ไทย รัฐบาลไทยมีนโยบายในการผลักดัน Soft Power ความเป็นไทย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพ 5 F ได้แก่ อาหาร (Food) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) ผ้าไทยและการออกแบบแฟชั่น (Fashion) มวยไทย (Fighting) และเทศกาลประเพณี (Festival) สู่ระดับโลกเพื่อช่วยสร้างรายได้และภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ

ซอฟต์แวร์ในประเทศไทย คือ เครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความมั่นคง การสร้างภาพลักษณ์และผลักดันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ

ไทยด้วยนโยบายที่มุ่งส่งเสริมวัฒนธรรม 5 ด้าน หรือ ซอฟต์พาวเวอร์ (5F) ให้กลายเป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมสำคัญของประเทศและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศ มีองค์ประกอบดังนี้

1. อาหาร (Food) หมายถึง อาหารไทยที่มีชื่อเสียง มีความเป็นเอกลักษณ์และเป็นที่ยอมรับในแต่ละจังหวัดของพื้นที่ในประเทศไทย

2. แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion) หมายถึง การออกแบบเครื่องประดับที่ใช้เป็นของตกแต่งและใช้สำหรับสวมใส่ เช่น เครื่องเงินเครื่องถม เป็นต้น รวมไปถึงเครื่องรางและของมงคล การออกแบบเครื่องแต่งกายต่าง ๆ เช่น เสื้อผ้าจากผ้าไหมไทยที่มีลวดลายสวยงามมีความเป็นเอกลักษณ์

3. เทศกาลประเพณีไทยและศิลปวัฒนธรรม (Festival) หมายถึง เอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของงานเทศกาล งานประเพณีที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ประเพณีที่สำคัญ การทำบุญไหว้พระขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ งานแสดงนาฏศิลป์ไทยความเก่าแก่โบราณสถาน

4. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) หมายถึง ภาพยนตร์และวีดิทัศน์รวมถึงซีรีส์ที่มีเนื้อหาแสดงให้เห็นถึงความสวยงามของประเทศไทย สร้างภาพลักษณ์ ทำให้รู้สึกหลงรักสถานที่ฉากเรื่องราว บทเพลงหรือวัฒนธรรมในแต่ละจังหวัดของพื้นที่ในประเทศไทย และกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเกิดความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวตามรอยสื่อภาพยนตร์และวีดิทัศน์

5. ศิลปะการต่อสู้และกีฬา (Fighting) หมายถึง มวยไทย มรดกทางวัฒนธรรมไทยที่สำคัญของประเทศเป็นศิลปะการต่อสู้และกีฬาที่นิยมกันอย่างแพร่หลายภายในประเทศ รวมไปถึงกีฬาประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากมวยไทยที่มีความโดดเด่น เป็นที่ยอมรับ ตัวอย่างเช่น กีฬาประเภทฟุตบอล วอลเลย์บอล

จากการศึกษาซอฟต์แวร์ของไทยที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การใช้ภูมิปัญญา วัฒนธรรมของไทยเป็นต้นทุนในการสร้างภาพลักษณ์ให้กับประเทศ โดยใช้นโยบายมุ่งวัฒนธรรม 5 ด้าน หรือ ซอฟต์พาวเวอร์ (5F) ได้แก่ 1. อาหาร (Food) 2. แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion) 3. เทศกาลประเพณีไทยและศิลปวัฒนธรรม (Festival) 4. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) 5. ศิลปะการต่อสู้และกีฬา (Fighting) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว สินค้าและบริการให้เป็นที่นิยมชมชอบของผู้คนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

บริบทจังหวัดเชียงรายกับซอฟต์แวร์

จังหวัดเชียงราย เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองด้วยตั้งอยู่บนเทือกเขาสูง มีทิวเขาสลับซับซ้อน ยอดดอยสูงตระหง่าน ถ้ำ น้ำตก และป่าใหญ่ที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ เชียงรายยังเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทยที่มีอาณาเขตทางธรรมชาติเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งลาวและพม่าจึงมีการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประเทศค่อนข้างมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ รวมไปถึงกลุ่มชนเผ่าที่อาศัยอยู่ตามชายขอบประเทศไทย ก็ได้อพยพย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเป็นจำนวนมากด้วยความหลากหลายชาติพันธุ์ นำมาซึ่งความแตกต่างของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และประเพณี ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้จึงได้กลายมาเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของจังหวัด เป็นความโดดเด่นทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจจนทำให้จังหวัดเชียงรายได้สมญานามว่าเป็น “ดินแดนแห่งชนเผ่า”

ด้วยบริบทจังหวัดเชียงรายที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีวิถีชีวิตท่ามกลางธรรมชาติที่มีความงดงามในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งเน้นสร้างเสริมทักษะที่จำเป็นให้กับนักเรียนในโลกยุคใหม่อีกทั้งจังหวัดเชียงรายยังเป็นจังหวัดที่มีแหล่งทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่ดึงดูดผู้คนจากทั่วทุกมุมโลก มาสัมผัสกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมอีกจังหวัดหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัฒนธรรมชนเผ่า เพื่อนำเสนอความเป็นอัตลักษณ์สู่สายตาสาธารณชน โดยกำหนดขอบเขตซอฟต์แวร์จังหวัดเชียงรายเป็น 2 F ได้แก่ 1.อาหาร(Food) 2.แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion)

อำเภอแม่ฟ้าหลวง เป็นอำเภอที่มีลักษณะโดดเด่นในเชิงภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงและสลับซับซ้อน เชียงรายตลอดเส้นทางอีกทั้งมีบรรยากาศ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัฒนธรรมชาติพันธุ์ที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ อันโดดเด่น ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และความเป็นอยู่ตามวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ 9 ชนเผ่า ได้แก่ กะเหรี่ยง แม้ว เย้า มูเซอ ลีซอ อีเก้อ ลัวะ ขมุ และถิ่น ด้วยสภาพแวดล้อมและบรรยากาศทางวัฒนธรรมทำให้เกิดความโดดเด่นเฉพาะตัวนี้ทำให้มีชาติพันธุ์ในพื้นที่ อำเภอแม่ฟ้าหลวง อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ตำบลแม่ฟ้าหลวง มีกลุ่มชาติพันธุ์อาข่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภาษาพูด ความเชื่อ วิถีชีวิตที่มีอัตลักษณ์ เป็นของตนเอง อาศัยอยู่มากที่สุดในจังหวัดเชียงราย คือ “กลุ่มอู๋โล้”, กลุ่มอาข่าที่เข้ามาประเทศไทยเป็นกลุ่มแรก เข้ามาอยู่ที่ดอยตุงและบ้านสามัคคีเก่า อำเภอแม่ฟ้าหลวง กลุ่มชาติพันธุ์อาข่ามีอัตลักษณ์ของตนเองทั้งด้านวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม อาหาร การแต่งกาย ภาษา ที่สืบทอดต่อๆ กันผ่านเทศกาล และพิธีกรรมของชาติพันธุ์อาข่าที่เกิดขึ้นตามระบบ ความเชื่ออันศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวข้องกับชีวิต และการทำมาหากินที่มีการสืบทอดวัฒนธรรมด้านต่างๆ การพัฒนาเข้าสู่ชุมชนชาติพันธุ์อาข่ากระแสดความเจริญที่มาจากการพัฒนาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองในชุมชน ประเพณีวัฒนธรรม และ

สิ่งแวดล้อม เมื่อความเจริญเข้าสู่ชุมชนชาติพันธุ์อาข่า ทำให้ชุมชนอาข่ายอมรับวัฒนธรรมสมัยใหม่มากขึ้น ทำให้ 1. วัฒนธรรมทางด้านอาหาร (Food) และ 2. แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion) ที่เป็นเอกลักษณ์และมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง ดังนี้

1. วัฒนธรรมทางด้านอาหาร (Food)

ภาพ 2 รากชู

ที่มา: https://krua.co/food_story/root_chu#google_vignette

รากชู คือรากของต้นชู หรือหอมชู ใบมีสีเขียวเรียวยาวแบนคล้ายใบกุยช่ายแต่ใหญ่กว่า ส่วนรากมีสีขาวยาวอวบ จัดเป็นพืชล้มลุกตระกูลเดียวกับกุยช่าย พบมากทางตอนเหนือของพม่า เรื่อยมายังตอนใต้ของจีนและภาคเหนือของไทยที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ประุงอาหารได้ทั้งต้ม ผัด ทำน้ำพริกและดองกินเป็นเครื่องเคียง วัฒนธรรมการกินรากชูนี้ได้รับอิทธิพลส่งต่อมาจากสิบสองปันนา มลฑลยูนนานทางตอนใต้ของประเทศจีนพร้อมการอพยพของพี่น้องชาติพันธุ์ต่างๆ รากชูจึงเป็นผักสวนครัวที่มีปลูกไว้แทบทุกบ้านชาวอาข่าในไทย สำหรับพี่น้องชาติพันธุ์รากชูจึงเป็นซูรสตาม ธรรมชาติที่หาเก็บได้ริมรั้วบ้าน เป็นทั้งวัตถุดิบหลัก วัตถุดิบรอง ช่วยเติมความกลมกล่อมในอาหาร เพราะนอกจากกินเออร่อย หมอยาพื้นบ้านอาข่ายังใช้รากชูเป็นสมุนไพรไว้เข้าตำรับยาตั้งแต่ไม่มีการวิจัยใดๆ จนปัจจุบันมีการศึกษาพบว่า สารสกัดน้ำมันหอมระเหยในรากชูมีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อราที่เป็นตัวก่อโรคติดเชื่อในผู้ที่มีภูมิคุ้มกันร่างกายต่ำ และยังช่วยยับยั้งการอักเสบ ด้านสารอนุมูลอิสระ

2. แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion)

ภาพ 3 เสื้อผ้าและการแต่งกาย (ชาติพันธุ์อาข่า)

ผู้ชาย นุ่งกางเกงเป๋าคำสีดำหรือน้ำเงินเข้ม เสื้อดำหรือน้ำเงินผ่าหน้า คอยู ชายเสื้อผ่าข้าง เล็กน้อย ปีกลดตายโปรงเล็กน้อยตามชายเสื้อด้านข้าง

ผู้หญิง นุ่งกระโปรงพลีทสีดำ หรือน้ำเงินอมดำ สนับแข้งสีน้ำเงินอมดำ ปักผ้าแถบสี เข็มขัดผ้าปัก ห้อยเบี้ย เสื้อคอกลมผ่าหน้าแขนยาว ปลายแขนกั้นผ้าแถบหลากสีจากข้อศอกถึงข้อมือ สาบเสื้อกั้นด้วยสีแดง ด้านหลังเสื้อปักลายเรขาคณิตในกรอบเส้นตรงหลายเส้นประมาณครึ่งล่าง ด้านข้างผ่าจากชายขึ้น ไป 1 คืบทั้ง 2 ด้าน หมวกผ้าเป็นรูปกรวยคว่ำ ยอดกรวยจะป้านประดับ เม็ดเงินกลมผ่าซีกขนาดต่าง ๆ กันตามแนวนอนสลับกับกระดุมเม็ดเล็ก ๆ แถบผ้าสีจากหน้าผากขึ้นไปกับ ยอดหมวกมีพู่ห้อยจากยอดหมวกลงมาหลายพู่ ลูกปัดร้อยเป็นเส้นหลากสีหลายเส้น ห้อยลงมาตามขอบหมวก หน้าผาก จอนหู ประดับห้อยเหรียญเงินเก่า สายรัดคางดำด้วยลูกปัด ร้อยเป็นเส้นหลายเส้นหลากสี ห่วงเงินรอบคอ แผ่นเงินกลมปิดหน้าอก เสื้อผ้าผู้หญิง หมวกผู้หญิง

ภาพ 4 ลวดลายผ้าปักจากวิถีชีวิตประจำวัน

ที่มา: หนังสือเอกลักษณ์และศิลปะลวดลายผ้าชาวเขา

การปักผ้าของชาวอาข่าได้จินตนาการลวดลายมาจากวิถีชีวิตประจำวันของตนเองและอีกส่วนหนึ่งได้รับการถ่ายทอดวิธีการปักผ้ามาจากบรรพบุรุษ ชาวอาข่าส่วนใหญ่จะปักผ้าเพื่อสวมใส่เอง เนื่องจากการปักผ้าเป็นงานฝีมือ ต้องใช้เวลาในการปักนาน ลายปักมีความละเอียด ประณีต จึงทำให้มีราคาแพง ผู้หญิงจะปักเสื้อผ้า ให้คนในครอบครัวและปักเพื่อสวมใส่เอง ชาวอาข่าให้ความสำคัญกับชุดประจำเผ่า ประกอบไปด้วย เสื้อ กระโปรง หรือกางเกง ผ้ารัดน่อง เข็มขัด และหมวก ซึ่งหมวกจะนิยมใช้เพียงใบเตยตลอดชั่วชีวิต โดยเฉพาะหมวกที่ทำจากเครื่องเงินแท้ มีราคาแพง และไม่สามารถประเมินราคาได้ส่วนเสื้อประจำเผ่านั้น ชาวอาข่าจะมีประมาณ 2 –3 ตัว ต่อคน ผู้หญิงชนเผ่าอาข่าเมื่อแต่งตัวครบสมบูรณ์ จะมีความสวยงามเป็นอย่างมาก หากใครที่มีความขยันจะตัดเย็บเสื้อ และปักลวดลายขึ้นมาใหม่ นอกจากนี้ ยังมีชาวอาข่าบางส่วน คิดว่าการปักเสื้อใส่เองทำให้เสียเวลา เนื่องจากต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำไร่ ทาสวน จึงไม่มีเวลาปักผ้าและอีกเหตุผลหนึ่งคือ เสื้อผ้าที่ซื้อจามีราคาถูกกว่าเย็บเอง จึงซื้อลายที่ปักสำเร็จมาใช้และตกแต่งวัสดุอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสวยงาม

ลวดลายบนผืนผ้าปักอาข่า

ภาพ 5 ลายผ้าปักรูปทรงเรขาคณิต

ที่มา: หนังสือเอกลักษณ์และศิลปะลวดลายผ้าชาวเขา

ลวดลายผ้าปักอาข่าส่วนใหญ่จะปักเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปสามเหลี่ยม และสี่เหลี่ยม ส่วนลวดลายธรรมชาติได้จินตนาการมาจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่น ฝั่เสื่อ นก ภูเขา ดอกไม้ และต้นไม้ เป็นต้น ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวอาข่า ได้แก่ ลายผีเสื้อ (ลายอาลูเหมล้า) ซึ่งลายนี้ชาวอาข่าทุกกลุ่มนำมาใช้ในการปักตกแต่งเสื้อผ้า สันนิษฐานว่า ลายนี้ได้จินตนาการมาจากผีเสื้อที่ได้พบเห็นขณะเดินทางไปหาไร่ ทำนา จึงได้นำมาประยุกต์เป็นลวดลายในการปักผ้า โดยนำลวดลายมาตกแต่งที่ผ้ารัดน่อง เพราะเป็นผ้าที่มีขนาดเล็กใช้เวลาในการปักน้อยกว่าตัวเสื้อ ปัจจุบันลวดลายผ้าปักอาข่าได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากได้นำลวดลายของผ้าปักเผ่าอื่นๆ มาปักผสมผสานกับลวดลายของอาข่าสำหรับตกแต่งบนเสื้อผ้า เช่น ลวดลาย ผ้าปักของชาวเขาเผ่าม้ง นอกจากนี้ยังพบว่าชาวอาข่าได้เลียนแบบลวดลายการปักของอาข่ากลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มลอป้ออาข่า กลุ่มอุโล๊ะ อาข่า เป็นต้น สันนิษฐานว่า สาเหตุของการนำลวดลายอื่นมาปักร่วม

การสร้างการยอมรับซอฟต์แวร์

แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ

Roger (1962) กล่าวว่า การยอมรับของบุคคลเพื่อเป็นประโยชน์ในการปัญหาต่าง ๆ นั้น จะต้องผ่านกระบวนการยอมรับ (Adoption Process) 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้หรือตื่นตน (Awareness Stage) เป็นขั้นเริ่มแรกที่น่าไปสู่การยอมรับหรือขั้นนี้เป็นขั้นที่ได้รับรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอาชีพหรือกิจกรรมของเขา แต่ยังไม่ได้รับ ข่าวสารไม่ครบถ้วนซึ่งการรับรู้มักเป็นการรับรู้โดยบังเอิญและทำให้เกิดความอยากรู้ต่อไปอันเนื่องมาจากมีความต้องการวิทยาการใหม่ๆนั้นในการแก้ปัญหาที่ตนเองมีอยู่

ขั้นที่ 2 ขั้นสนใจ (Interest Stage) เป็นขั้นที่เริ่มมีความสนใจแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ เพิ่มเติมพฤติกรรมนี้เป็นไปในลักษณะที่ตั้งใจแน่วแน่และใช้กระบวนการคิดมากกว่าขั้นแรก ซึ่งในขั้นนี้จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่หรือวิธีการใหม่มากขึ้นซึ่งบุคลิกภาพและค่านิยม ตลอดจนบรรทัดฐานทาง สังคมหรือประสบการณ์เดิมจะมีผลต่อบุคคลนั้น และมีผลต่อการติดตามข่าวสารหรือรายละเอียด ของสิ่งใหม่หรือวิทยาการใหม่นั้นด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินค่า (Evaluation Stage) เป็นขั้นที่จะไตร่ตรองว่าจะลองใช้วิธีการหรือหาวิทยาการใหม่ๆ นั้นดีหรือไม่ ด้วยการเปรียบเทียบระหว่างข้อดีและข้อเสียว่าเมื่อนำมาใช้แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมของตนหรือไม่หากรู้สึกว่ามีข้อดีมากกว่าจะตัดสินใจใช้ ขั้นนี้จะแตกต่างจากขั้นอื่นๆ ตรงที่เกิดการตัดสินใจที่จะลอง ความคิดใหม่ๆ โดยบุคคลมักจะคิดว่าการใช้วิทยาการใหม่นั้นเป็นการเสี่ยงไม่แน่ใจถึงผลที่จะได้รับดังนั้นในขั้นนี้จึงต้องการแรงเสริม (Reinforcement) เพื่อให้เกิดความแน่ใจยิ่งขึ้นว่าสิ่งที่เขาตัดสินใจแล้วนั้นถูกต้องหรือไม่โดยการให้คำแนะนำให้ข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลอง (Trial Stage) เป็นขั้นที่บุคคลทดลองใช้วิทยาการใหม่ๆ นั้นกับสถานการณ์ของตน ซึ่งเป็นการทดลองดู กับส่วนน้อยก่อนเพื่อจะได้ดูว่าได้ผลหรือไม่ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาข่าวสารที่เฉพาะเจาะจง เกี่ยวกับวิทยาการใหม่หรือนวัตกรรมนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นตอนการยอมรับ (Adoption Stage) เป็นขั้นที่บุคคลยอมรับวิทยาการใหม่ๆ นั้นไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมของตนอย่างเต็มที่หลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติและเป็นประโยชน์ในสิ่งนั้นแล้ว

นอกจากปัจจัยที่เกี่ยวกับกระบวนการยอมรับแล้ว ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ยอมรับก็มีส่วนทำให้เกิดการยอมรับที่แตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับรายได้ ความรู้ความสามารถ รวมทั้งอายุและการศึกษา

2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมสื่อสารของแต่ละบุคคล อันได้แก่ การติดตามข่าวสารที่มาจากแหล่งที่เป็นทางการและไม่ทางการ ข่าวสารจากนอกชุมชน และความใกล้ชิดกับข่าวสาร

ปนัดดา อินทรารุท (2543: 30) ได้กล่าวว่า การยอมรับคือ กระบวนการที่บุคคลพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับรู้ เรียนรู้ หรือได้รับการแนะนำมา และในที่สุดก็รับเอาสิ่งนั้นๆ มาใช้หรือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ โดยระยะเวลาของกระบวนการนี้จะช้าหรือเร็วก็ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลและคุณลักษณะของสิ่งนั้น

2.1 กระบวนการของการยอมรับกระบวนการยอมรับ เป็นกระบวนการใช้ความคิดของบุคคลเป็นรูปแบบหนึ่งของการตัดสินใจแบบเป็นขั้นเป็นตอน เริ่มตั้งแต่ได้รับความรู้ว่ามีการพัฒนาใหม่ผ่านขั้นต่างๆ จนถึงการยอมรับ และกระบวนการยอมรับ เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลซึ่งแบ่งกระบวนการยอมรับออกเป็น 5 ขั้น ได้แก่

2.1.1 ขั้นรู้หรือขั้นรับรู้ (Awareness Stage) เป็นขั้นเริ่มแรกที่จะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใหม่ๆ วิธีการใหม่ๆ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ได้รู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพหรือกิจกรรมของเขาแต่ยังได้ข่าวสารไม่ครบถ้วน การรับรู้มักเป็นการรู้โดยบังเอิญซึ่งอาจจะทำให้เกิดการอยากรู้ต่อไป อันเนื่องมาจากมีความต้องการวิทยาการใหม่ๆ นั้น ในการแก้ปัญหาที่ตนเองมีอยู่

2.1.2 ขั้นสนใจ (Interest Stage) เป็นขั้นที่เริ่มมีความสนใจ แสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ เพิ่มเติม พฤติกรรมนี้เป็นไปในลักษณะที่ตั้งใจแน่วแน่ และใช้กระบวนการคิดมากกว่าขั้นแรก ซึ่งในขั้นนี้จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่หรือวิธีการใหม่มากขึ้น บุคลิกภาพและค่านิยม ตลอดจนบรรทัดฐานทางสังคมหรือประสบการณ์เก่าๆ จะมีผลต่อบุคคลนั้นและมีผลต่อการติดตามข่าวสาร หรือรายละเอียดของสิ่งใหม่ หรือวิทยาการใหม่นั้นด้วย

2.1.3 ขั้นประเมินค่า (Evaluation Stage) เป็นขั้นที่จะไตร่ตรองว่าจะลองใช้วิธีการหรือวิทยาการใหม่ๆ นั้นดีหรือไม่ ด้วยการชั่งน้ำหนักระหว่างข้อดีและข้อเสียว่า เมื่อนำมาใช้แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อกิจกรรมของตนหรือไม่หากรู้สึกได้ว่ามีข้อดีมากกว่าจะตัดสินใจใช้ ขั้นนี้จะแตกต่างจากขั้นอื่นๆ ตรงที่เกิดการตัดสินใจที่จะลองความคิดใหม่ๆ โดยบุคคลมักคิดว่าการใช้วิทยาการใหม่นั้นเป็นการเสี่ยงไม่แน่ใจผลที่จะได้รับ ดังนั้นในขั้นนี้จึงต้องการแรงเสริม (Reinforcement) เพื่อให้เกิดความแน่ใจยิ่งขึ้นว่าสิ่งที่เขาตัดสินใจแล้วนั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการให้คำแนะนำให้ข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจ

2.1.4 ขั้นทดลอง (Trial Stage) เป็นขั้นที่บุคคลทดลองใช้วิทยาการใหม่นั้นกับสถานการณ์ของตนซึ่งเป็นการทดลองดูกับส่วนน้อยก่อนเพื่อจะได้ดูว่าได้ผลหรือไม่และประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากพอที่จะยอมรับปฏิบัติอย่างเต็มที่หรือไม่ เป็นการทดสอบ ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาข่าวสารที่เฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับวิทยาการใหม่นั้นซึ่งผลการทดลองจะมีความสำคัญยิ่งต่อการตัดสินใจที่จะปฏิเสธหรือยอมรับต่อไป

2.1.5 ขั้นการยอมรับ (Adoption Stage) เป็นขั้นที่บุคคลยอมรับวิทยาการใหม่ๆ นั้นไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมของตนอย่างเต็มที่ หลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติดูแลและเห็นประโยชน์แล้ว (มาโนชย์ ชื่อสัตย์, 2546: 9-11)

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ยอมรับของใหม่นั้นแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1) ปัจจัยด้านลักษณะส่วนตัว ปัจจัยเหล่านี้ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจซึ่งรวมไปถึงรายได้และความรู้ความสามารถเฉพาะอย่าง

2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมสื่อสารของแต่ละบุคคลประกอบด้วย พฤติกรรมการติดตามข่าวสารซึ่งมีทั้งข่าวสารที่มาจากแหล่งข่าวที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข่าวสารที่มาจากภายนอกชุมชน ความใกล้ชิดกับข่าวสาร ซึ่งพฤติกรรมการสื่อสารของแต่ละคนจะประกอบด้วย ผู้สื่อสารหรือแหล่งกำเนิดข่าวสาร ช่องทางการสื่อสารและผู้รับข่าวสาร ซึ่งในองค์ประกอบดังกล่าว ช่องทางการสื่อสารมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะกำหนดว่าข่าวสารประเภทใดที่ผู้ส่งข่าวสารจะใช้ เพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จในการส่งเสริมความรู้ ทักษะและพฤติกรรมใหม่ๆ แก่ผู้รับข่าวสาร ในทิศทางที่ผู้ส่งข่าวสารต้องการได้ ซึ่งแบ่งประเภทของช่องทางการสื่อสารออกตามลักษณะ ดังนี้

2.1) ช่องทางการสื่อสารมวลชน เป็นการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนทั้งหมด เช่น หนังสือพิมพ์วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

2.2) ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลที่มีจำนวนไม่มากนัก และยังรวมถึงการติดต่อกับผู้นำท้องถิ่น ญาติ เพื่อนฝูง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น (สุภาวดี มินาภา, 2549: 30-31)

เพ็ชรี ระบุวิเชตร์ (2550) ในการยอมรับในความแตกต่างด้านวัฒนธรรม เพื่อที่จะนำไปเพื่อการปรับตัวและเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะบุคลากรในภาคบริการ แต่ก่อนที่จะปรับตัวให้เข้าใจต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรมนั้นเราจะต้องทำความเข้าใจต่อปัจจัยที่ทำให้วัฒนธรรมของแต่ละชาติมีความแตกต่างกันเสียก่อนสำหรับแนวทางเพื่อการปรับตัวในการสร้างความเข้าใจต่อความแตกต่างทางวัฒนธรรม นั้น ได้นำเสนอไว้หลายแนวทางในที่นี้จะยกแนวทางที่มีความสำคัญมา ดังนี้

1. ต้องศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในองค์ประกอบที่ทำให้วัฒนธรรมนั้นมีความเหมือนหรือแตกต่างจากวัฒนธรรมของตน

2. ต้องยอมรับวัฒนธรรมนั้นว่าไม่ได้เป็นสิ่งผิดปกติเมื่อเทียบกับวัฒนธรรมของเรา

3. ต้องเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของเราเป็นอย่างดีก่อน และยอมรับว่าสิ่งไหนดีเพื่อรักษาไว้และสิ่งไหนไม่ดีก็ต้องทำการกำจัดทิ้ง อาจโดยการรับฟังความคิดเห็นจากคนนอกวัฒนธรรมเรา เป็นต้น

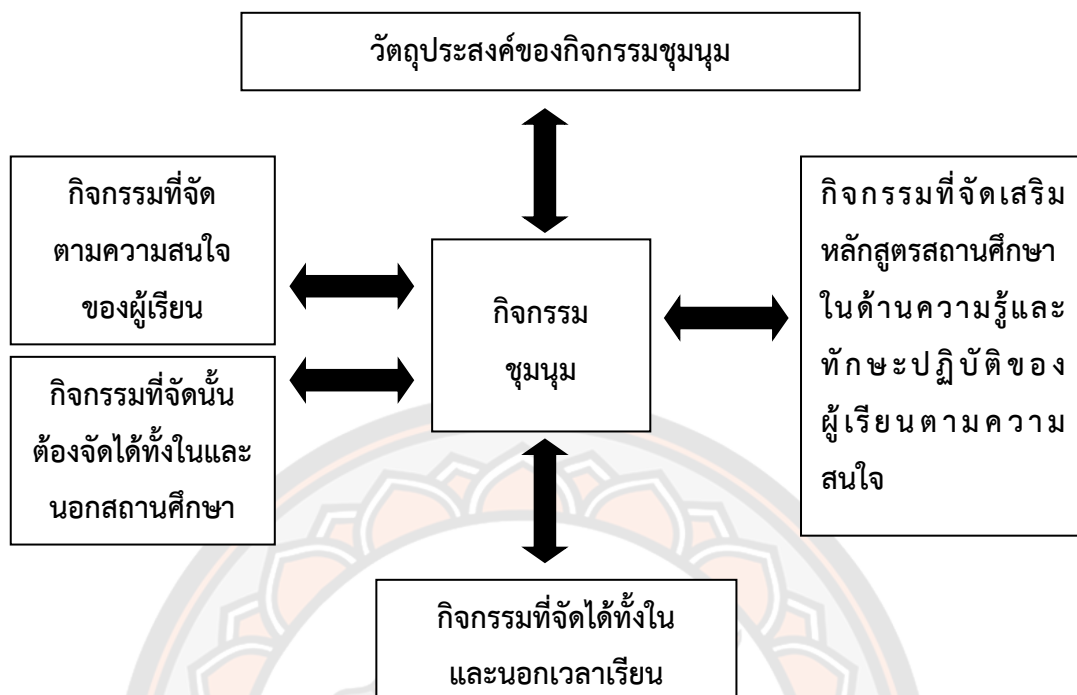
4. ต้องเรียนรู้วัฒนธรรมค่านิยม ความเชื่อของวัฒนธรรมอื่น ผ่านการศึกษาจาก เอกสาร การสังเกตเพื่อหลีกเลี่ยงความตื่นตระหนกในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Avoidance of Culture Shock)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ทำวิจัยจะประยุกต์ใช้แนวคิดของ Roger ในเรื่องกระบวนการยอมรับ (Adoption Process) และปัจจัยสร้างการยอมรับวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี ภาษา สัญลักษณ์และขนบธรรมเนียมที่สร้างประโยชน์ต่อประเทศโดยอาศัยการเสนอแนะทาง วัฒนธรรม เพื่อทำให้เกิดการยอมรับและสร้างแรงดึงดูดที่มีต่อผู้คนโดยการโน้มน้าวใจ สื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ เรียนรู้ ความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกันมาสร้างเป็นแบบแผนในสังคมแห่ง พหุลักษณะ

กิจกรรมชุมนุมกับซอฟต์แวร์

กิจกรรมชุมนุมเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกันจัดขึ้นตามความ สนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาความรู้ที่มีความเฉพาะนอกเหนือบทเรียนซึ่งจัดกิจกรรมได้ทั้ง ในและนอกสถานศึกษา และทั้งในและนอกเวลาเรียนและช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับผู้เรียนที่ ต้องการความสนใจร่วมกันโดยที่นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตามความมุ่งหวังที่จะพัฒนาตนเองตาม ศักยภาพตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน

1. ได้พัฒนาตนเองตามด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเหมาะสมตามศักยภาพ
2. พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม
3. เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย
4. ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมพหุวัฒนธรรม
5. สามารถจัดการตนเองและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขตามวิถีการจัดกิจกรรมชุมนุม

ภาพ 6 กิจกรรมชุมนุมกับซอฟต์แวร์

การจัดกิจกรรมชุมนุมนั้นเป็น“กิจกรรมที่ถูกจัดตามความ“ความสมัครใจของผู้เรียน” โดยมีครูเป็นผู้ให้คำชี้แนะ”แนวทางให้แก่ผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมชุมนุม เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน ได้ช่วยกันหาข้อมูล หาแนวทางในการดำเนินกิจกรรมและร่วมกันจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม ซึ่งคุณค่าของ “กิจกรรมชุมนุม” นั้นส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจในรายวิชาหลักทุกกลุ่มสาระและยังส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านอื่นๆของผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรมชุมนุมให้จัดตามบริบทความเหมาะสมของสถานศึกษาแต่ละแห่งและคำนึงถึงชุมชนที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา โดยกิจกรรมชุมนุมนอกจากมีผลต่อพัฒนาการ 3 ประการ ที่ได้กล่าวมา “เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่างๆส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดศรัทธาต่อตนเอง” และส่งเสริม ความกล้าแสดงออกถึงความสามารถต่างๆ ที่มีในตัวผู้เรียน “กระทรวงศึกษาธิการ, 2562” อีกทั้ง “กิจกรรมชุมนุมเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีของผู้เรียน” คุณลักษณะที่ดีแก่ตัวผู้เรียนและอีกทั้งส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่มีในตนเอง (กิ่งมล ปิยามาดากุล, 2557, น.7)

กิจกรรมชุมนุมคือกิจกรรมตามความสนใจ ไม่มีการบังคับผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดซอฟต์แวร์สอดคล้องกับ Graeme Dobell (2018) กล่าวว่า ซอฟต์แวร์ คือ ความสามารถในการชักจูงและโน้มน้าวพฤติกรรมหรือความคิดที่มีต่อผู้คน โดยใช้จุดเด่นของซอฟต์แวร์ในระบบการศึกษาชักจูงผู้เรียนและพัฒนา ส่งเสริมให้เกิดความรู้ทักษะที่จำเป็นผ่านกิจกรรมทางวัฒนธรรมตามบริบทของโรงเรียน ชุมชนของตนเอง ซึ่งการใช้จุดเด่นของซอฟต์แวร์ในกิจกรรมชุมนุมมุ่งเน้น

วัฒนธรรมที่เป็นสื่อกลางการเรียนรู้ Belinda Marie Balraj, Masdini Harina bt Abd Moran (2022) วัฒนธรรมจะช่วยสร้างการเรียนรู้โดยการดึงดูดและโน้มน้าวผู้เรียน ผ่านกิจกรรม ดนตรี การแสดงวรรณกรรม อาหาร ซึ่งสอดคล้องกับ Jaeuk Park (2021)

การท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ดังต่อไปนี้

กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา (2555) สรุปความหมายของการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจากสถานที่ซึ่งเป็นที่พักอาศัยอยู่ประจำไปยังสถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวและเดินทางกลับไปยังที่พักอาศัยเดิมโดยการเดินทางนั้นไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ โดยตรงแม้รูปแบบการท่องเที่ยวบางประเภทจะมีเรื่องของอาชีพหรือธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่บ้าง เช่น การจัดประชุมสัมมนา เป็นต้น การเดินทางไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตามสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการ ได้รับคือ ความสุข ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน ความรู้และประสบการณ์ใหม่

ยุวดี งามจันทร์ฉาย (2557) กล่าวถึง ความหมายของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของคนจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งเป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหรือหาความรู้รวมถึงการเดินทางเพื่อธุรกิจตราบไต่ที่ผู้เดินทางเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างหรือเดินทางไปหารายได้จากสถานที่ใดที่หนึ่งโดยจะได้รับประสบการณ์พิเศษกับสัมพันธภาพซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่นเป็นผลดีจากการท่องเที่ยว

การส่งเสริมการท่องเที่ยว (2558) กล่าวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของมนุษย์จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งหรือการเดินทางจากถิ่นพำนักที่อาศัยไปยัง สถานที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจไปและเป็นการเดินทางด้วยเหตุผลของการท่องเที่ยว มิใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ เช่น การเดินทางเพื่อการพักผ่อนการเดินทางเพื่อไปชม การแข่งขันกีฬา (อาทิ การแข่งขันกีฬา ซีเกมส์โอลิมปิก เป็นต้น) การเดินทางเพื่อการศึกษาการเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา การเดินทางเพื่อเยี่ยมเยือนญาติพี่น้องหรือเพื่อน การเดินทางเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เป็นต้น

องค์การท่องเที่ยวโลก (2558) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวไม่มากกว่า 1 ปี ติดต่อกันเดินทางด้วยความสมัครใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจติดต่อดูธรรมชาติและวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ได้

สารานุกรมเสรี (2558) กล่าวว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้นหรือเพื่อหาความรู้หรือเพื่อจุดประสงค์ในการพักผ่อนหย่อนใจจากความหมายของการท่องเที่ยวข้างต้นสรุปได้ว่า

การท่องเที่ยว หมายถึง การ เดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่นซึ่งไม่ใช่เป็นที่พำนักอาศัยประจำของบุคคลนั้น และเป็นการไปเยือน ชั่วคราวโดยไม่ใช่เพื่อเป็นการประกอบอาชีพหารายได้ และเป็นการเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น หรือเพื่อหาความรู้

สรุปได้ว่า ความหมายของการท่องเที่ยว คือ การเดินทางไปสถานที่หนึ่งเพื่ออาศัยชั่วคราวหรือถาวรเพื่อจุดประสงค์บางอย่างทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจโดยผลลัพธ์ที่ได้อาจได้พักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนานตื่นเต้น หาความรู้หรือเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

นักการศึกษาได้ระบุองค์ประกอบของการท่องเที่ยวไว้ในหลายด้านดังต่อไปนี้

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2550) ได้ระบุองค์ประกอบของการท่องเที่ยวว่ามี 3 ด้าน ได้แก่

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) ซึ่งได้จัดกลุ่มประเภทของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ความบันเทิงจัดเป็นสถานบริการนักท่องเที่ยว

2. บริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) เป็นการบริการอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นองค์ประกอบด้านอุปทาน (Supply) ซึ่งไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยว แต่เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการในการอำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวได้ เช่น บริการรถคนนำ สถานที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม

3. การตลาดท่องเที่ยว (Tourism Marketing) เป็นการแสดงออกของอุปสงค์ (Tourism Demand) ซึ่งมีความต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อพักผ่อนหรือเพื่อประกอบธุรกิจต่าง ๆ อีกทั้งการท่องเที่ยวมักจะเน้นที่ตัวนักท่องเที่ยวเอง หรือรวมถึงการส่งเสริมการขายและพัฒนาการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย ดังนี้

พยอม ธรรมบุตร (2550 น.1-3) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภท

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่ง

2. การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน ได้แก่ ที่พักประเภทต่าง ๆ เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่พักแรมประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับต่าง ๆ กัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับต่างกัน ได้แก่ ภัตตาคาร บาร์สระว่ายน้ำ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ซาวน่า ศูนย์กลางธุรกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวก อื่นๆ

3. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทาง เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น ดอยอินทนนท์ ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพของเทือกเขา

หิมาลัย หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ซึ่งแสดงถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรขอม หรือการท่องเที่ยวชนบทเพื่อสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านเรียนรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานยุคเก่าแก่ก่อนประวัติศาสตร์ เช่น วัฒนธรรมบ้านเชียง เป็นต้น

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist Activities และ Recreational Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบันเพราะการท่องเที่ยว มิได้ หมายเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ ความงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็น การที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติในเขตเส้นศูนย์สูตร ในป่าดิบชื้น การล่องแก่งในแม่น้ำท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำ ในรูปแบบ Scuba Diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนูในบริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมกิจกรรมกับชุมชนเจ้าบ้าน เช่น การดำนาการเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ (Experience) ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้

5. บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้าน ร้านอาหาร โรงพยาบาล ไพรชณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา ฯลฯ องค์ประกอบทั้ง 5 ประการ ควรปรากฏอยู่บนระบบฐานข้อมูลการจัดการการท่องเที่ยวของแหล่ง ท่องเที่ยวทุกแหล่งที่เป็นจุดหมายปลายทาง (Destination Management System: DMS)

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวมีองค์ประกอบสำคัญแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) 2) การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) 3) แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) 4) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) 5) บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังจุดหมายเพื่อรับประสบการณ์การท่องเที่ยวและบริการตามความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยกิจกรรมต่างๆจะเป็นในความทรงจำของนักท่องเที่ยวตลอดจนสร้างรายได้ให้กับสถานที่นั้น ๆ

การท่องเที่ยวแบบกระแสนิยม (Pop culture)

การท่องเที่ยว Popular Culture มีการนิยามการท่องเที่ยวไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Popular Culture หมายถึง ส่วนในภาษาไทยมีคำที่ใช้แปล อยู่หลากหลาย เช่น วัฒนธรรมกระแสนิยม วัฒนธรรมสมัยนิยม วัฒนธรรมป๊อป วัฒนธรรมร่วมสมัย วัฒนธรรมมวลชน วัฒนธรรมประชานิยม ซึ่งหมายถึงวัฒนธรรมที่ได้รับความนิยมจากประชาชนหรือวัฒนธรรมที่แพร่หลายและเข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่โดยมีสื่อกลาง เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต และยังคงถูกใช้การทับศัพท์คำว่า ป๊อป-คัลเจอร์ เป็นกระแสการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ Pop culture ที่โดยส่วนใหญ่จะได้รับความนิยมจากสื่อภาพยนตร์ นวนิยาย ดนตรี เพลง

ศิลปะการแสดงจนเกิดเป็นวัฒนธรรมนิยมในการเดินทางของกลุ่มคนที่มีความชอบเหมือนกัน จนทำให้พื้นที่กลายเป็น แหล่งท่องเที่ยว โดยทั่วไปลักษณะของการท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี อาหาร รวมถึงภาษา แฟชั่น และการแต่งตัวด้วยวัฒนธรรมดังกล่าว เป็นวัฒนธรรมหลาย รูปแบบ ดังนั้นจึงมีคำที่ใช้ในการอธิบายลักษณะทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับคำว่า Popular culture อยู่หลายคำ เช่น folk culture (Redfield, 1941) culture industry (M. Horkheimer & Adorno, 1944) และ Mass culture (Adorno & Horkheimer, 1947/1992; M. A. Horkheimer, Theodor W., 2002)

Gyimóthy et al. (2015) การท่องเที่ยว Pop culture จึงเป็นการท่องเที่ยวที่นำเอาวัฒนธรรมมาใช้ในการนำเสนอ แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ได้สรุปลักษณะของการท่องเที่ยว Pop culture ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การท่องเที่ยว Pop culture ต้องถูกขับเคลื่อนโดยวัฒนธรรมแฟน ๆ เช่น แฟนกีฬา แฟนบอล จะเป็นกลุ่มคนที่มีเป้าหมายเดียวกันและมีแนวโน้มในการทำกิจกรรมร่วมกันทำให้เกิดการเดินทาง
2. การท่องเที่ยว Pop culture จะถูกขับเคลื่อนโดยคนลักษณะเป็นกลุ่ม เช่น ความมีความสนใจในเรื่องละคร การให้ความสำคัญกับนิยายแฟนตาซี
3. การท่องเที่ยว Pop culture ถูกกระตุ้นโดยสื่อ สื่อต่างๆ หรือโซเชียลมีเดียทำให้คนสื่อสารกันได้สะดวกและง่ายมากขึ้นทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกันในสังคม เช่น การโพล การโปรโมท
4. การท่องเที่ยว Pop culture จะได้รับประสบการณ์จริง ที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์ที่เหนือความจริง เช่น การจำลองสถานที่ถ่ายภาพยนตร์
5. การท่องเที่ยว Pop culture เป็นการจัดพื้นที่ใหม่ให้มีความเป็นประเพณีดั้งเดิม เช่น ละครที่มีการทำขึ้นใหม่แต่ยังเป็นประเพณีดั้งเดิม เป็นการพัฒนาจุดหมายปลายทาง ปรับภูมิทัศน์และแนวคิด ในการสร้างเรื่องราวขึ้นมา (Story) ผสมผสานการเล่าเรื่อง ประเพณี หรือตำนานเข้าไป
6. การท่องเที่ยว Pop culture ขึ้นอยู่กับการนำนโยบายไปใช้ในการสร้างเหตุการณ์ขึ้นมา เพื่อกระตุ้นนักท่องเที่ยวหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น เทศกาล

การท่องเที่ยว Pop Culture คือ การท่องเที่ยวที่ปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้กลายเป็น สินค้าทางการท่องเที่ยว เห็นได้จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยใช้ Pop Culture เข้ามาต่อยอดแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้กระตุ้นการเดินทางที่เพิ่มขึ้น โดยใช้แนวคิดของวัฒนธรรมสมัยนิยม หรือ Pop Culture เพื่อสร้างคุณค่าและอัตลักษณ์ท้องถิ่นผ่านผลงานศิลปะ โดยพื้นที่ดั้งเดิม/ชุมชนเก่าได้มี ผสมผสานความใหม่และความเก่าเข้าด้วยกันให้กลายเป็นวัฒนธรรมร่วมสมัย พื้นที่แต่ละพื้นที่นำ กระบวนการแปลงวัฒนธรรมเป็นสินค้าที่ไม่เหมือนกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการนำเอาอัตลักษณ์

ประจำถิ่น ทั้งวัฒนธรรมและประเพณีเก่า หรือวิถีชีวิต รวมถึงอาหารที่ผู้คนยังไม่ค่อยรู้จักขึ้นมาสร้างให้เกิดรายได้ให้กับชุมชนเป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีความนิยมและมีสินค้าทางวัฒนธรรม

San Eugenio Vela (2013) การสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ คือ การนำจุดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีในพื้นที่มาใช้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน วัฒนธรรม วิถีชีวิต มรดกและประวัติศาสตร์ เป็นปรากฏการณ์ที่ทรัพยากรทางวัฒนธรรมได้ถูกแปรให้เป็น สินค้า ทั้งในรูปของวัตถุ เช่น สถานที่ท่องเที่ยว ของที่ระลึก หรือรูปแบบเหตุการณ์

Cheer, Reeves, & Laing (2013) การสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่ คือ การท่องเที่ยวโดยการใช้วัฒนธรรมท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ เทศกาล ประเพณี หรือการแสดง เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและกระตุ้นความต้องการของนักท่องเที่ยวและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นตัวสำคัญที่ทำให้เกิดการผลิตสินค้า เช่น พิธีกรรม ศิลปะพื้นบ้าน และความเป็นชาติพันธุ์ได้ถูกทำให้กลายเป็นสินค้าและบริการ ถือว่าเป็นเรื่องพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการการพัฒนาเป็นการทำให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงวัฒนธรรมนั้นได้ รวมทั้งการใช้อิทธิพลจากสื่อและเทคโนโลยี ในการสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จัก และช่วยกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวโดยสื่อที่เห็นได้ชัดคือ สื่อภาพยนตร์ และ โทรทัศน์ ที่ถือว่ามีอิทธิพลสำคัญต่อการปรับเปลี่ยน แนวคิด ความเชื่อ และค่านิยมของสังคม เพราะเป็นการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ สู่สังคมอย่างรวดเร็วและในวงกว้างซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่กล่าวมาข้างต้น ก่อนหน้านี้อาจถูกหลงลืมไปหรือนักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการเดินทางลดน้อยลงแต่เมื่อได้ถูกนำมากล่าวถึงในสื่อต่างๆ ที่ได้รับความนิยม สถานที่ดังกล่าวนั้นจะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอีกครั้ง (นพดล อินทร์จันทร์, 2557)

การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ Pop Culture

การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ Pop Culture มีผู้แสดงทัศนะและประสบการณ์ไว้หลากหลาย ดังนี้

Zeng & Gerritsen (2014) แนวทางสำคัญที่ทั้ง 2 พื้นที่ต้องมี คือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในการทำให้พื้นที่เป็นที่รู้จักได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วที่สุด คือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งเป็นการโฆษณาที่สามารถสื่อสารกับผู้รับข่าวสาร กิจกรรม ข้อมูล (Story) จำนวนมากได้พร้อม ๆ กันเพื่อเป็นการส่งข่าวสารและเสนอขายสินค้าหรือบริการเพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดความต้องการ บทบาทที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการท่องเที่ยวโดยเฉพาะพฤติกรรมการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์จะเห็นได้ว่าการใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ไปที่ตลาดการท่องเที่ยว

กุลทิพย์ ศาสตรระจุ (2556) ได้กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายในสื่อออนไลน์ให้เกิดผลสำเร็จ คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีผ่าน Content ที่ กลุ่มเป้าหมายต้องการ การนำเสนอ “Content” แบบใหม่ที่ตรงกับความต้องการและความรู้สึกที่สามารถเข้าถึงผู้รับสารได้ดี

อมรรัตน์ ทันมา (2558) ที่กล่าวว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้าง กระแสให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักผ่านช่องทาง Social media ต่างๆ เช่น Weblogs, Social Networking, Micro Blogging, Online Video, Photo Sharing เพราะการสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้คนได้เป็นจำนวนมากสามารถทำการสื่อสารได้ตลอดเวลา

Richards และ Wilson (2006) ได้อธิบายว่า Rotterdam ได้พัฒนากิจกรรมขึ้นเพื่อ สนับสนุนการเป็นพื้นที่สร้างสรรค์และวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น โดยได้ใช้สัญลักษณ์ (Symbols) ใช้เป็นสื่อสื่อความหมายรูปแบบใหม่จนภาพลักษณ์เมืองที่โดดเด่นด้านศิลปะได้จากพื้นที่หลายพื้นที่ที่มี การเปลี่ยนแปลงให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวและการเดินทางของนักท่องเที่ยวจะเกิดจากการสร้างจากสิ่งที่มี มียู่แล้วในชุมชน แต่ปรับให้เข้ากับยุคและทันสมัยกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ Pop Culture เป็นการมุ่งใจในการท่องเที่ยวโดย การใช้สัญลักษณ์ (Symbols) สื่อความหมายในรูปแบบใหม่ การสร้าง Content ตามความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมายและนำเสนอ Story ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทำให้ผู้รับสารหรือนักท่องเที่ยวสามารถ เข้าถึงได้ตลอดเวลาและตอบสนองความต้องการและความรู้สึกของนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ความหมายของทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ความหมายของการพูดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้นการพูด หมายถึง การสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีจุดประสงค์ที่จะพูดอะไร กับใคร ที่ไหนและอย่างไร ผู้สอนต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางภาษาโดยใช้สถานการณ์ต่าง ๆ เข้าช่วย ครูต้องคำนึงถึง ๆ ความสามารถในการสื่อความหมายให้เข้าใจ มีความถูกต้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม มิใช่ยึดความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์อย่างเดียว ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมาย ของการพูด ไว้อย่างหลากหลาย ดังเช่น

แวลเลท (Valette, 1976, p.80) ซิท โซ ปูลู (Tsitdopoulou, 1992) และวิดโดสัน (Widdowson, 1981) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การพูดเป็นการแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างผู้พูด และผู้ฟัง การพูดนั้นมีได้เพียงแต่เป็นการใช้อวัยวะในการออกเสียงเท่านั้น แต่เป็นการทำให้ผู้อื่น เข้าใจ ในสิ่งที่พูดและในการพูดสื่อสารที่ตีพฤติกรรมที่ไม่ใช่คำพูดที่สอดคล้องเหมาะสมมีความสำคัญเท่ากับความ รู้ในเรื่องภาษา ในขณะเดียวกัน แวลเลท ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่าการพูดจะมีประสิทธิภาพหรือ ประสบความสำเร็จได้นั้นผู้พูดต้องสามารถเลือกใช้สำเนียงและถ้อยคำที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของ เจ้าของภาษา

สก๊อต (Scott, 1981) ให้ความหมายว่า การพูดเพื่อการสื่อสารเป็นรูปแบบพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งรวมทั้งผู้พูดและผู้ฟัง และมีปฏิริยาโต้ตอบกับสิ่งที่ได้ยิน

ผู้ร่วมสนทนาแต่ละคนต้องสามารถตีความในสิ่งที่ได้ฟัง ซึ่งไม่สามารถทำนายได้ล่วงหน้าว่ามี รูปแบบ ภาษาและมีความหมายแบบใด รวมถึงการโต้ตอบด้วยภาษาที่ทำให้เกิดประโยชน์และ สะท้อนความ ตั้งใจในการมีปฏิสัมพันธ์

กันยาร์ตัน เฟิงสา (2553, น.22) กล่าวไว้ว่า การพูดหมายถึง กระบวนการที่มี จุดมุ่งหมาย เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลหรือถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ระหว่างบุคคล ตั้งแต่สองคน ขึ้นไป การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้พูดจะต้องสามารถใช้น้ำเสียงถ้อยคำและมีความรู้ เกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์และวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องใช้พฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่ใช่คำพูดได้ สอดคล้องเหมาะสมอีกด้วย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ฮาฮีตะ ตีนามอ (2553, น. 47) กล่าวไว้ว่าการพูด คือ การถ่ายทอด การแลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสารระหว่างบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรือตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยใช้ท่าทาง น้ำเสียงภาษาและ อากัปกริยาที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึก ให้เกิดความเข้าใจตามจุดประสงค์ของผู้พูดผู้ฟังและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดผลตอบสนองตามที่ต้องการ

เดือนนภา ทองมาก (2558, น.21) กล่าวไว้ว่า การพูด หมายถึง กระบวนการที่มี จุดมุ่งหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลหรือถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ระหว่างบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปการพูดที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้พูดจะต้องสามารถใช้น้ำเสียงถ้อยคำและมีความรู้ เกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์และวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังต้องสามารถใช้พฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่ใช่คำพูดได้สอดคล้องเหมาะสมอีกด้วยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การพูดหมายถึงพฤติกรรมการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ส่งข้อมูลระหว่างผู้พูดและผู้ฟังประสิทธิภาพของการพูดขึ้นอยู่กับความรู้ ในเรื่องที่จะพูด รวมทั้งคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความสามารถในการเรียบเรียงคำพูด การใช้ถ้อยคำ รวมถึงน้ำเสียงและ จังหวะในการพูด จึงจะทำให้การพูดบรรลุวัตถุประสงค์

ความหมายของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

แอนดรู ดี โคเฮน (Andrew D. Cohen, 1944, p. 266) ได้ให้ความหมายของ ความสามารถในการพูดของผู้เรียนว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา สามารถพูดประโยค ใจความเดียวหรือมากกว่า 1 ใจความโดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เจ้าของ ภาษาสามารถเข้าใจได้และพูดได้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคม

คริสติน แบริทท์ พอลสตัน (Christine Bratt Paulston, 1978) กล่าวถึงความสามารถ ในการพูดว่า หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจาจากับผู้อื่นในการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้น ๆ ได้

มาร์ติน ไบเกต (Martin Bygate, 1993) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในด้านไวยากรณ์ และคำศัพท์ในการพูดสื่อสารกับผู้อื่น ได้อย่างถูกต้อง

วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1995) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ความสามารถในการพูดว่า หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟัง เพื่อที่จะเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษานั้น

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของทักษะการพูดสามารถสรุปได้ว่าเป็นความสามารถ ในการมีปฏิสัมพันธ์ทางการพูดของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ถูกต้องตาม ไวยากรณ์มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและมีการคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อ เลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคมได้ และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย

ความสำคัญของทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษา ดังที่นักการศึกษาได้ กล่าวถึงทักษะการพูด ไว้ดังนี้

พรสวรรค์ สี่ป้อ (2550, น.162) กล่าวว่า ทักษะการพูดเป็นการแสดงออก (Productive Skill) ในการพูด ผู้พูดต้องมีความสามารถทางภาษาทุกด้าน เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจต้อง ถ่ายทอด ความคิด ความรู้สึกของตนเองออกมาเป็นคำพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2554, น.167) กล่าวว่า การพูดเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกให้ผู้ฟังได้รับรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้พูดในการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจและจะ ช่วยให้การอ่านและการเขียนง่ายขึ้นด้วย

วารุณี ยะปาน (2556, น.88) กล่าวว่า ทักษะการพูดมีความสำคัญต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นทักษะที่ควบคู่ไปกับทักษะการฟังเพราะการที่จะพูดให้ ผู้อื่นเข้าใจได้ ย่อมสามารถฟังผู้อื่นได้เข้าใจ ในการสอนทักษะการพูดเบื้องต้นจึงควรเน้นการทักษะการพูดเพื่อการ สื่อสาร

ภรากรณ์ สีทรงฮาด (2558, น.33) ได้กล่าวว่า ทักษะการพูดมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นทักษะที่ต้องควบคู่ไปกับทักษะการฟัง การที่จะพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ต้องมีความสามารถในการฟังคนอื่นได้เป็นอย่างดีเช่นกัน การที่จะ ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพได้ต้องมีทักษะการพูดและความเข้าใจทางภาษาเป็นอย่างดี

ณัฐวรรณ เปล่งวิทยา (2559, น.31) กล่าวว่า การพูดเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ สื่อสาร เป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกของผู้ฟังซึ่งได้รับรู้และเข้าใจ จุดมุ่งหมาย

ของผู้พูด ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และ ทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จทั้งทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน-การเขียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะการพูดมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ภาษาการพูดเป็นการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกให้ผู้ฟัง ได้รับความรู้และเข้าใจ จุดมุ่งหมายของผู้พูดการพูดเป็นทักษะที่สอนยากจึงต้องใช้เวลาในการฝึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงควรเน้นทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง และก่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารที่ตรงกัน

องค์ประกอบของการพูดและความสามารถในการสื่อสาร

องค์ประกอบของการพูดเพื่อการสื่อสารในทำนองเดียวกันว่าการพูดมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (Byrne, 1979)

1. ผู้พูด (Speaker) หมายถึง บุคคลซึ่งพูดสื่อความหมายหรือส่งข้อมูลต่าง ๆ ไปยัง
2. ข้อความ (Message) หมายถึง สารหรือข้อมูลจากผู้พูดที่ส่งมาให้
3. ผู้ฟัง (Listener) หมายถึง บุคคลที่รับสารหรือฟังข้อมูลจากผู้พูดที่ส่งมาให้ซึ่งกระบวนการจะเกิดเป็นปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง คือ ผู้พูดส่งข้อมูลหรือข่าวสารไปยังผู้ฟังและในขณะเดียวกัน ผู้ฟังรับฟังข้อมูลและแปลความหมายให้เข้าใจ และเปลี่ยนสถานะเป็นผู้พูดส่งข้อมูลกลับไปให้ผู้พูดซึ่งจะเปลี่ยนเป็นผู้ฟังโดยกระบวนการนี้เรียกว่ากระบวนการสื่อสาร

ซาวยอง (Savignon, 1983) และสเวน (Swain, 1984) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารมี 4 ประการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความสามารถในการด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) หมายถึง ความสามารถโดยใช้องค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้าง เป็นแกนในการสื่อความหมาย
2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม โดยสามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น รู้ว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เป็นต้น
3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือ การมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยคโดยใช้ความรู้ทางด้าน ไวยากรณ์ และความสามารถเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้เข้าใจกันได้ถูกต้อง มีความเข้าใจ และทำนายความข้างหน้าเกี่ยวกับรูปลักษณะของภาษาที่เกิดขึ้นในบริบท (Context) ได้ถูกต้อง
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) คือ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กิริยาท่าทาง สีหน้าและน้ำเสียง ประกอบในการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งทางด้านคำพูด (Verbal) และไม่ใช่

คำพูด (Non-Verbal) เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์ที่ไม่รู้จักหรือนึกไม่ออกในขณะนั้นการพยายามอธิบายโดยใช้กริยาท่าทางประกอบ เป็นต้น

แฮริส (Harris, 1990) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่าประกอบด้วยความสามารถต่อไปนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation) ในขณะที่พูดผู้พูดต้องออกเสียงทั้งพยัญชนะ สระ การเน้นหนัก ประโยคและคำควบกล้ำต่าง ๆ ให้ถูกต้อง

2. ไวยากรณ์ (Grammar) ต้องใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

3. คำศัพท์ (Vocabulary) ใช้คำศัพท์ได้หลากหลายและถูกต้อง

4. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency) ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้อย่างคล่องแคล่ว

5. ความสามารถที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจ (Comprehensibility) สามารถเข้าถึง ข้อมูลแล้วโต้ตอบในการสื่อสารดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

ซีริล เจ เวียร์ (Cyril J. Weir, 1990) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

1. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency) คือ สามารถพูดได้อย่างราบรื่น สื่อ ความหมายได้ในขณะที่เผชิญกับความยากลำบาก

2. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness) สามารถพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพในการโต้ตอบสนทนาในเวลาที่เหมาะสมหรือพูดขอร้องหรือแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วย โดยใช้ภาษาที่เหมาะสม

3. ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) สามารถพูดโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

4. ความหลากหลายที่อยู่ในขอบเขต (Range) การใช้ภาษาที่ถูกต้อง สามารถพูดโดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่พอเพียงและมีความหลากหลาย

กฤษณ์ วิทวัสวณิช (2545, หน้า 2) ได้กล่าวว่า การพูดจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ผู้พูด (Speaker) เป็นผู้สื่อสารไปยังผู้ฟัง จึงต้องแสดงความสามารถในการพูด ถ่ายทอดความรู้สึก ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง ตลอดจนทัศนคติของตนไปสู่ผู้ฟังให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยใช้ภาษา เสียง อากัปกิริยา สละสลวยความคิดที่มีคุณค่า มีประโยชน์ และรวบรวมเตรียมความคิด ต่าง ๆ เหล่านั้นให้เป็นระบบสามารถถ่ายทอดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่าย แจ่มแจ้งและรวดเร็ว

2. สารหรือเนื้อเรื่องที่พูด (Speech) ผู้พูดควรจะพูดเรื่องที่ตนถนัดและมีความรู้ในด้านนั้นจริง ๆ ควรมีการเตรียมการลำดับและการดำเนินเรื่องที่ดีและถูกต้องตามกฎหมาย เช่น มีบทนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป เป็นต้น

3. ผู้ฟัง (Audience) การสื่อความหมายเป็นกระบวนการติดต่อทางสังคมที่มีผู้พูดเป็นผู้ให้และผู้ฟังเป็นผู้รับ ผู้พูดจะสื่อความหมายได้ตรงเป้าหมายยิ่งขึ้นหากรู้จักวิเคราะห์ผู้ฟัง

4. เครื่องมือในการสื่อความหมาย (Communication Channel) หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดไปให้ผู้ฟัง เช่น เสียง สีหน้า อากัปกริยา ท่าทางและอาจรวมไปถึง โสตทัศนอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกิดขึ้น

5. ความมุ่งหมายหรือผลที่เกิดจากการพูด การพูดทุกชนิดจะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือผล

ภราครณ สิทรงฮาด (2558) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการพูดเพื่อการสื่อสารที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการใช้ภาษาพูด ได้ถูกต้องและเหมาะสมคือ ความสามารถในการด้านไวยากรณ์ ความสามารถทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของ ข้อความ และความสามารถใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย ความสามารถในการพูดเป็น ความสามารถในการนำ คำศัพท์มาสร้างเป็นประโยคเพื่อใช้ในการสื่อความหมาย รวมทั้งการแสดง กริยาท่าทางต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะและเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึง กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษาตามสถานการณ์ที่กำลังสื่อสาร วัฒนธรรม และ สังคม องค์ประกอบข้างต้นนับว่ามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การที่ผู้เรียนจะสามารถพูดได้อย่างมี ประสิทธิภาพนั้น ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถในองค์ประกอบดังกล่าวเป็นอย่างดี

วคินี หนูนุกกติ (2558) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบในการพูดประกอบไปด้วยผู้พูด ข้อความ ผู้ฟัง เครื่องมือในการสื่อความหมาย โดยมีองค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการ พูดเพื่อการสื่อสาร คือ การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษาและ ความสามารถที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจ

ณัฐวรรณ เปล่งวิทยา (2559) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดและความสามารถในการสื่อสารว่า การพูดเพื่อการสื่อสารเป็นการปฏิสัมพันธ์ 2 ทางคือผู้พูดส่งข้อมูลหรือข่าวสารไป ยังผู้ฟัง และผู้ฟังรับฟังข้อมูลแล้วแปลความหมายให้เข้าใจ ความสามารถในการสื่อสารนั้น ผู้พูด ต้องมีความสามารถในด้านไวยากรณ์ คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้าง อีกทั้งสามารถเลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รวมถึงการใช้กริยาท่าทาง สีหน้า น้ำเสียงประกอบเพื่อสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์หรือตรงตามจุดมุ่งหมาย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสามารถสรุปองค์ประกอบความสามารถในการพูดได้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านไวยากรณ์ หมายถึง การใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ 2) ด้าน ภาษาศาสตร์สังคม หมายถึง การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและใช้

ภาษา ได้อย่างหลากหลาย 3) ด้านความสัมพันธ์ข้อความ หมายถึง การใช้คำศัพท์ สำนวนที่เหมาะสม ในการดำเนินการสนทนาเพื่อให้เนื้อหาสาระมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ทำให้เข้าใจได้ง่าย และตรง ประเด็น และ 4) ด้านกลวิธีในการสื่อสาร หมายถึง การเลือกใช้ กลวิธีในการสื่อสารเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะสื่อสาร ทำให้ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วไม่หยุดชะงัก แม้พบปัญหาในการสื่อสาร

การจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

ในการสอนทักษะการพูด ครูผู้สอนควรพิจารณาถึงข้อปฏิบัติ ดังที่นักการศึกษาได้เสนอ แนวทางไว้ ดังเช่น

ริชาร์ด (Richard, 1990, pp. 76-87) ได้ให้แนวคิดในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. การสอนแบบอ้อม (Indirect Approach) เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่มีการสนทนาปฏิสัมพันธ์กันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพูด โดยครูจัดหาหรือเตรียมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์อย่างเป็นธรรมชาติ โดยการฝึกเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือสนทนาเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งการสอนแบบนี้ผู้เรียนจะใช้ ภาษาตามที่ครูกำหนดมากกว่าตามความต้องการของผู้เรียนเอง

2. การสอนแบบตรง (Direct Approach) เป็นการสอนที่ครูได้วางแผนการสอนมี ขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ กำหนดสถานการณ์และจุดประสงค์ของการเรียนไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาเฉพาะสถานการณ์นั้น ๆ โดยกำหนดกลวิธีและกระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วย ให้ผู้เรียนสนทนาได้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง

นอกจากนี้ ริชาร์ด (Richard, 1990) ยังเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่ว่าจะเป็นการ สอนแบบใดก็ตาม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ครูจะต้องเตรียมการและ วางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่มีเป้าหมายหรือจุดประสงค์ เพื่อพัฒนาการพูดของผู้เรียนได้

เจอร์มี ฮาร์เมอร์ (Jeremy Harmer, 1992) ได้ให้ตัวอย่างของกิจกรรมการพูดดังนี้

1. การเจรจาหาข้อตกลง (Reaching a Consensus) กิจกรรมประเภทนี้จะให้ผู้เรียน ได้มีการอภิปรายและหาข้อตกลงร่วมกันในกลุ่ม กิจกรรมประเภทนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่าง อิสระและโดยทันที ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การอภิปราย เพื่อเลือกวัตถุ 10 ชิ้น เพื่อใช้ในการเดินทางการโต้เถียงเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม เป็นต้น

2. การถ่ายทอดคำแนะนำ (Relaying Instruction) กิจกรรมประเภทนี้ ผู้เรียนจะต้อง ให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน และความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับความเข้าใจใน คำแนะนำ ตัวอย่าง เช่น ผู้เรียนที่เรียนการเดินร่ำ หรือสร้างแบบจำลอง เช่น Lego จะต้องไปสอน คนอื่น โดยไม่ดูคำแนะนำที่เป็นต้นฉบับ

3. เกมเพื่อการสื่อสารการสื่อสาร (Communicative Game) กิจกรรมประเภทนี้ใช้หลักการเดียวกับกิจกรรมเติมข้อมูลที่ขาดหาย ตัวอย่างของกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่

3.1 การหาความแตกต่าง (Find the Differences) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ โดยที่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูปที่คล้ายกัน แต่จะแตกต่างกันในบางส่วน และทั้ง A และ B จะต้องอภิปรายเพื่อหาความแตกต่างของภาพนั้นแต่จะไม่ดูภาพของกันและกัน.

3.2 การบรรยายและจัดเรียงลำดับภาพ (Describe and Arrange Pictures) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ โดยที่ A จะได้รับรูปภาพที่เรียงลำดับไว้อย่างถูกต้อง แต่ A ต้องไม่ให้ B เห็นภาพ ในขณะที่ B จะได้รับภาพที่เรียงลำดับไม่ถูกต้อง จากนั้น B จะต้องจัดเรียงรูปภาพให้ถูกต้องตามคำสั่งของ.

3.3 การเรียงลำดับเรื่องใหม่ (Story Reconstruction) กิจกรรมนี้จัดเป็นกิจกรรม กลุ่ม โดยที่ครูจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม และแต่ละกลุ่มจะได้รับรูปภาพ 1 รูป ซึ่งไม่เหมือนกันเพื่อทำการศึกษา จากนั้นครูจะนำรูปภาพคืน และครูจะให้ผู้เรียนจัดกลุ่มใหม่ โดยที่แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกลุ่มอื่นจากนั้นผู้เรียนในแต่ละกลุ่มใหม่จะต้องพยายามเรียงลำดับเรื่องราวจากการที่สมาชิกแต่ละคนพูดบรรยายที่ตนเองเห็น หลังจากนั้นครูจะให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเล่าเนื้อเรื่องของตนเอง

4. การแก้ปัญหา (Problem-Solving) กิจกรรมนี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดเพื่อหาทางแก้ปัญหาในงานที่กำหนด โดยที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาตัวอย่าง เช่น ให้ผู้เรียนสมมุติว่า ได้รับความเดือดร้อนจากเครื่องบินที่ถูกชนและตกกลางทะเลทราย และให้แต่ละกลุ่มตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาเพื่อการอยู่รอด โดยให้เลือกอุปกรณ์ที่จะนำออกจากเครื่องบินและ อภิปรายถึงความจำเป็นที่จะใช้ในทะเลทราย

5. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล (Interpersonal Exchange) ครูอาจให้ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้เป็นคู่หรือกลุ่มก็ได้และให้แลกเปลี่ยนกันถามข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ถามเกี่ยวกับครอบครัว ความสนใจ กีฬา เป็นต้น ตัวอย่างของกิจกรรมนี้มักได้แก่ กิจกรรมที่ต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน เช่น กิจกรรม Ice Breaking

6. สถานการณ์จำลอง (Simulation) กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้สร้างสถานการณ์จริงให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยที่ผู้เรียนจะต้องคิดว่าตนเองเป็นตัวละครที่กำหนดในสถานการณ์ จำลอง ไม่ใช่เป็นผู้เรียนภาษา และผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการแสดงในสถานการณ์จำลอง

วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1995) ได้ให้รูปแบบของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารซึ่งแบ่งออกเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษาและกิจกรรมเพื่อการ ปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing Information with Restricted Cooperation) ได้แก่

1.1.1 กิจกรรมการเลือกรูปภาพ (Identifying Picture) จากชุดรูปภาพที่กำหนดให้ กิจกรรมนี้แบ่งผู้เรียนเป็น A และ B A จะมีชุดรูปภาพแต่ B จะมีเพียง 1 รูปภาพ ซึ่ง A จะต้องค้นหาว่าภาพที่ B ถู่นั้นเป็นภาพใด

1.1.2 กิจกรรมการจับคู่ (Discovering Identical Pairs) กิจกรรมนี้เป็น กิจกรรมกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 5 คน สมาชิก 4 คน ในกลุ่มจะได้รับภาพคนละ 1 ใบ ยกเว้น สมาชิกคนที่ 5 จะมีภาพที่เหมือนกับสมาชิกคนหนึ่งใน 4 คน สมาชิกคนที่ 5 จะต้องพยายามถามเพื่อนคนอื่นจนกระทั่งทราบว่าใครมีภาพที่เหมือนกับภาพของตนทุกประการ.

1.1.3 กิจกรรมการหาลำดับที่และตำแหน่งที่ตั้ง (Discovering Sequences or Locations) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A จะมีรูปภาพที่จัดลำดับไว้แล้วอย่างถูกต้อง ส่วน B มีรูปภาพชุดเดียวกันแต่ไม่ได้จัดลำดับไว้ B จะต้องถาม A เพื่อให้ A บอกตำแหน่งที่ตั้ง จนกระทั่งสามารถจัดลำดับภาพได้ถูกต้องให้เหมือนภาพของ A

1.1.4 กิจกรรมหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Discovering Missing Information) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ นักเรียน 2 คน ได้รับตารางข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ คนละ 1 ชุด ต่างฝ่ายต่างถามตอบกันเพื่อหาข้อมูลที่ขาดหายไป และเขียนเติมให้ครบลงในตารางของตน.

1.1.5 กิจกรรมการค้นหาความลับ (Discovering Secrets) กิจกรรมนี้จัดได้ หลายแบบ เช่น เกม 20 คำถามหรือการทายอาชีพ ซึ่งนักเรียนคนหนึ่งมีข้อมูลที่ถือว่าเป็นความลับ และนักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มพยายามถามคำถามเพื่อค้นหาความลับ

1.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (Sharing Information with Unrestricted Cooperation) ได้แก่

1.2.1 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือรูปภาพ (Communicating Patterns and Pictures) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับวัสดุแล้วนำมาจัดวางให้เป็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง B ได้รับวัสดุอีกชุดหนึ่งซึ่งเหมือนกับของ A จากนั้น A และ B จะต้องสื่อสาร กันให้เข้าใจจนกระทั่ง B สามารถจัดวางวัสดุเหล่านั้นได้ในรูปแบบเดียวกันกับ A

1.2.2 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับแบบจำลอง (Communicating Models) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่มก็ได้ A สร้างแบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ใช้ของเล่น Lego ส่วน B มีชิ้นส่วนของแบบจำลองนั้นเช่นเดียวกัน B ต้องพยายามใช้ชิ้นส่วนนั้นมาสร้างเป็น แบบจำลองให้เหมือนของ A โดยพยายามทำตามคำแนะนำของ.

1.2.3 กิจกรรมการค้นหาความแตกต่าง (Discovering Differences) กิจกรรม นี้ เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูปซึ่งรูปของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน เพียง

เล็กน้อย ทั้ง A และ B จะต้องสนทนากันเพื่อหาจำนวนของความแตกต่างในภาพว่าแตกต่างกันอย่างไร

1.2.4 กิจกรรมการไปตามทิศทางที่บอก (Following Directions) กิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับแผนที่ซึ่งมีตำแหน่งที่ตั้งอาคารสถานที่ ส่วน B มีแผนที่ซึ่งไม่ได้ระบุอะไรไว้ A จะต้องสื่อสารกับ B เพื่อบอกทางให้ B ไปยังตำแหน่งที่ตั้งของอาคารสถานที่นั้นได้

1.3 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing Information) ได้แก่

1.3.1 กิจกรรมการลำดับเรื่องราว (Reconstructing Story-sequence) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีรูปภาพคนละ 1 รูป และสมาชิกแต่ละคน จะต้องผลัดกันเล่าเรื่องตามรูปภาพของตน โดยปราศจากการดูรูปภาพของผู้อื่น หลักจากนั้น สมาชิกทุกคนต้องช่วยกันเรียงลำดับเรื่องราวที่ได้ฟังให้ถูกต้อง

1.3.2 กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา (Pooling Information to Solve a Problem) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A มีข้อมูลบางส่วนซึ่งอาจเป็นข้อมูลของตารางกำหนดเวลาของขบวนรถไฟสายต่าง ๆ ที่เดินทางจากสถานี X ไปยังสถานี Y และ B จะมีข้อมูลของตารางรถไฟที่กำหนดเวลาจาก Y ไป 2 ทั้ง A และ B ต้องสนทนากันเพื่อหาทางแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งเกี่ยวกับการเดินทางระหว่าง 2 สถานีนี้ เช่น หาสายรถไฟที่เดินทางจาก X ไป Z โดยใช้เวลาน้อยที่สุด

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing Information) ได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving) เช่น ให้ผู้เรียนร่วมกัน อภิปรายเพื่อสร้างแผนการเดินทางในลอนดอนเป็นเวลา 1 วัน โดยคำนึงถึงความสนใจของสมาชิก ทุกคนในกลุ่ม หรือสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อของขวัญให้กับเพื่อนในชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความชอบและจำนวนเงินที่สมาชิกในกลุ่มมี กิจกรรมประเภทนี้จัดเป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่ผู้เรียนทุกคนจะได้รับข้อมูลที่เหมือนกันจึงไม่จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันดังเช่น กิจกรรมที่ผ่านมา แต่ผู้เรียนจะต้องร่วมกัน อภิปรายและประเมินเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจหรือหาทางแก้ไขปัญหา

2. กิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social interaction Activities) กิจกรรมประเภทนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาตามหน้าที่ทางภาษาเช่นเดียวกับกิจกรรมประเภทที่ 1 แต่กิจกรรมนี้ยังให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์และ บริบทของการใช้ภาษาในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ครูสามารถกระทำได้ดังนี้ ภาษาต่างประเทศ

2.1 การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคม มีแนวทางในการจัดดังนี้

2.1.1 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการในชั้นเรียน

2.1.2 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอน

2.1.3 ครูควรจัดบทเรียนที่มีการสนทนาหรืออภิปรายความคิดเห็นเป็น

2.1.4 ครูควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดบทสนทนาหรือแสดงบทบาทสมมติโดย หัวข้อเรื่องควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน

2.2 การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) สามารถให้ผู้เรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.2.1 การแสดงบทบาทสมมติตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนา (Role-Playing Controlled through Cues Dialogues) การแสดงบทบาทสมมติ ผู้เรียนจะต้องผลัดเปลี่ยนกันพูดตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนาตามบัตรที่กำหนดบทบาทที่ตนได้รับ

2.2.2 การแสดงบทบาทสมมติตามตัวชี้แนะและข้อมูล (Role Playing Controlled through Cues and Information) การแสดงบทบาทสมมติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้แนะที่เป็นข้อมูลนั้น ๆ ใน สิ่งที่ต้องพูด เช่น ตารางข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมติตามบัตรบทบาท นั้น ๆ

2.2.3 การแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์และเป้าหมายที่กำหนด (Role-Playing Controlled through Situations and Goals) การแสดงบทบาทสมมติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์ และเป้าหมายในการสนทนา ซึ่งกำหนดอย่างกว้าง ๆ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ได้มากขึ้น

2.2.4 การแสดงบทบาทสมมติในรูปของการโต้วาที่หรือการอภิปราย (Role-Playing in the Form of Debate or Discussion) การแสดงบทบาทสมมติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องโต้วาที่หรืออภิปราย และกำหนดข้อมูลที่จำเป็นต่อการอภิปราย ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจหรือหาข้อสรุปโดยการลงคะแนนเสียง

2.2.5 สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมการสอนภาษาโดยใช้สถานการณ์ที่จำลองขึ้นให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมิใช่แสดงตามบทบาทที่กำหนดเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์ของตนเองในการตัดสินใจและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง

2.2.6 การแสดงสด (Improvisation) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแสดงละครจาก เรื่องที่ไม่มีมีการเขียนบทละคร โดยที่ครูจะสร้างสถานการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้แปลความและแสดง ความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน อย่างไรก็ตามครูผู้สอนอาจกำหนดบุคลิกภาพ และลักษณะของ ผู้เรียนแต่ละคน แต่ไม่มีเป้าหมายในการสื่อสารที่แน่นอน

ดับบลิว ริเวอร์ริส และอาร์ เอส เทมเพอร์ลีย์ (W. Riverlys and R. S. Temperley, 1978 อ้างถึงใน Martin Bygate, 1995) ได้เสนอกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการพัฒนาให้มีความสามารถในการพูด โดยให้ความสำคัญกับการพูดที่ให้ข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้

1. การสร้างและการดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ในสังคม (Establishing and Maintaining Social Relations) ได้แก่ การพูดบทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การกล่าว ต้อนรับผู้มาเยือน และลูกค้า การมีปฏิสัมพันธ์ในงานสร้างสรรค์ เป็นต้น

2. การแสดงความรู้สึกโต้ตอบกับเหตุการณ์ต่าง ๆ (Expressing Reactions) ได้แก่ การพูดในสถานการณ์ที่ต้องการการตอบสนอง เช่น แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์หรือเหตุการณ์ ภาพวาด เป็นต้น

3. การเก็บซ่อนความตั้งใจ (Hiding One's intention) ได้แก่ กิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับงานที่เป็นความลับ สมาชิกคนอื่นจะต้องตั้งคำถามหรือพูดชักถามเพื่อค้นหาความลับนั้น

4. การพูดเพื่อให้พ้นจากปัญหา (Talking One's Way out of Trouble) ได้แก่ กิจกรรมการพูดที่ให้ผู้เรียนได้รับการถามที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ผู้เรียนจะต้องใช้ความพยายามในการตอบแก้ตัว หรือหลีกเลี่ยงโดยปราศจากการให้คำตอบที่ตรงกับคำถาม

5. การค้นหาและให้ข้อมูลข่าวสาร (Seeking and Giving Information) ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสำรวจ การสอบถาม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะต้องเกี่ยวข้องกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

6. การเรียนหรือการบอกวิธีการทำ (Learning or Teaching How to Make or Do Something) ได้แก่ บอกให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา งานอดิเรก การเดินร่ำ เป็นต้น

7. การสนทนาทางโทรศัพท์ (Conversing over the Telephone) ได้แก่ การสนทนา ทางโทรศัพท์เพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือสอบถามเกี่ยวกับสินค้า บริการ ตารางกำหนดการ เป็นต้น

8. การแก้ปัญหา (Problem-Solving) ได้แก่ เกมการเดา เกมตั้งคำถามต่าง ๆ เป็นต้น

9. การอภิปรายความคิดเห็น (Discussing Ideas) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนใช้ ความคิดในการอภิปรายความคิดเห็น โดยเนื้อหาที่ใช้ในการอภิปรายนำมาจากเนื้อเรื่องที่ผู้เรียนอ่าน หรือจากการชมภาพยนตร์ เป็นต้น

10. เกมทางภาษา (Playing with Language) ได้แก่ เกมต่าง ๆ เช่น เกมให้สะกด 1 ตัวอักษร เป็นต้น

11. การแสดงบทบาททางสังคม (Acting out Social Roles) ได้แก่ การแสดงละครสดตามสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

12. การให้ความบันเทิงกับผู้อื่น (Entertaining others) ได้แก่ การแสดงดนตรี การแสดงทางทีวี การจัดรายการวิทยุ เป็นต้น

13. การแสดงผลงาน (Displaying One's Achievements) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียน นำผลงานต่าง ๆ มาแสดง เช่น โครงการต่าง ๆ ของผู้เรียนและให้ผู้เรียนพูดแนะนำโครงการ เป็นต้น

14. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมยามว่าง (Sharing Leisure Activities) ได้แก่ การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมรับประทานอาหารของชาติต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในเทศกาล การเฉลิมฉลอง หรืองานอดิเรก เป็นต้น

มาร์ติน ไบเกต (Martin Bygate, 1995) ได้เสนอกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกความสามารถในการพูด

1. กิจกรรมการเติมข้อมูลที่ขาดหายไป (Information-Gap Activities) กิจกรรม ประเภทนี้เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และทั้งคู่จะต้องมีการสนทนาเพื่อทำข้อมูลที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ กิจกรรมประเภทนี้เป็นการสร้างจุดประสงค์และความจำเป็นในการสื่อสารและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการสื่อความหมายให้ตรงกัน อีกทั้งฝึกให้ผู้พูดให้ความสนใจกับการตอบสนองของผู้ฟัง

2. เกมเพื่อการสื่อสาร (Communication Games) ตัวอย่างเช่น

2.1 เกมบรรยายและวาดภาพ (Describe and Draw Pictures) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคนหนึ่งบรรยายภาพและอีกคนหนึ่งวาดภาพตามคำบรรยาย

2.2 เกมบรรยายและจัดเรียงภาพ (Describe and Arrange Pictures) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคนหนึ่งบรรยายโครงร่างของวัตถุ อีกคนหนึ่งจะต้องประกอบวัตถุตามที่ได้ยิน

2.3 เกมหาความแตกต่างของภาพ (Find the Differences) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียน 2 คน มีภาพคนละภาพ แต่ภาพทั้ง 2 มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ผู้เรียนจะต้องพูด แลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างของภาพนั้น

2.4 เกมถามคำถามที่ถูกต้อง (Ask the Right Question) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนคนหนึ่งจะได้รับบัตรคำศัพท์ ผู้เรียนคนอื่นจะต้องตั้งคำถามเพื่อให้ตรงกับคำศัพท์ในบัตรคำ

3. สถานการณ์จำลอง (Simulations) เป็นกิจกรรมที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจซึ่งผู้ร่วมสนทนาจะต้องสวมบทบาทตามที่กำหนด แต่ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังการสนทนา แต่ทุกคนต้อง ทำงานร่วมกันภายใต้ขอบเขตของสถานการณ์ที่กำหนด นอกจากนี้สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถทำนายประเภทของภาษาที่ผู้เรียนจะใช้ ภาษาที่ผู้เรียนใช้ขึ้นอยู่กับประเภทของสถานการณ์จำลองนั้น ๆ

4. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับโครงการ (Project-Based Interaction Activities) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำโครงการโดยการค้นคว้าและปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม มีการอภิปรายเพื่อ ตัดสินใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ และรายงานผลกับสมาชิกคนอื่น ตัวอย่างเช่น การทำหนังสือพิมพ์ของชุมชนพูด ดังนี้

กุศยา แสงเดช (2554, หน้า 136) กล่าวถึง แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูด ดังนี้

1. จัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนภาษาและครูผู้สอนใช้ Classroom English Expression ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยและเป็นตัวอย่างสำหรับการฝึก

2. ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ปัจจุบันนี้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกทักษะการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ในการฝึกการพูด ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกจุด ควรแก้ไขเฉพาะในขั้น Presentation ที่ต้องการความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) แต่ถ้าเป็นขั้น Practice ที่ต้องการฝึกความคล่องของการใช้ภาษา (Fluency) และข้อผิดพลาดนั้นไม่ได้มีผลต่อความเข้าใจภาษาก็คงไม่ต้องแก้ทันที ควรรอโอกาสที่เหมาะสมเพื่อมิให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอยและขาดความเชื่อมั่น

4. ครูสอนภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาให้พัฒนาก้าวหน้าอยู่เสมอ

5. การจัดกิจกรรมการฝึก ควรมีรูปแบบหลากหลาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความ สนุกสนาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา

6. การสอนภาษาควรสอนทักษะสัมพันธ์ หรืออย่างน้อยต้องสอนคู่กัน เช่น สอนทักษะการพูดคู่กับทักษะการฟัง เป็นต้น

7. การสอนทักษะการพูด ควรจัดกิจกรรมคู่ (Pair work) ให้มากเพราะการทำกิจกรรมคู่จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสารและแสวงหาข้อมูลได้ดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ขาดความ

8. เชื่อมมั่นมีโอกาสแสดงออก

9. ผู้เรียนควรชมเชยผู้เรียน ให้กำลังใจบ่อย ๆ เพราะเป็นแรงกระตุ้นที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ฝึกพูดเริ่มจากง่ายไปหายาก

วคินี หนูนภักดี (2558, หน้า 38) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารมีเป้าหมายในการสื่อสารและเน้นความต้องการสื่อสารของผู้เรียนรวมทั้งให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริงด้วย การใช้ภาษาได้หลากหลายโดยมีผู้สอนทำหน้าที่ดูแลและให้คำปรึกษา กิจกรรมที่ใช้ต้อง

เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์เพื่อผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารมากที่สุด กิจกรรมสนุก มีขั้นตอน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายส่งผลให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างโอกาส ในการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน

ณัฐวรรณ เปล่งวิทยา (2559, หน้า 34) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมในการสอนทักษะการพูด นั้นมีอยู่หลายวิธีแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารคือควรฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติอย่างมีปฏิสัมพันธ์โดยใช้กิจกรรมหลากหลายรูปแบบ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนานเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาและเกิดแรงกระตุ้นที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดจึงได้สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดนั้น ครูควรสนับสนุนให้ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางการพูดกับเพื่อน บุคคลทั่วไป หรือเจ้าของภาษาโดยมอบหมายให้ทำ กิจกรรมที่ฝึกทักษะวิธีการในการพูด ความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา กิจกรรมนั้น ๆ ควรเป็นที่สนใจของผู้เรียน และมีสถานการณ์เหมือนจริงในชีวิตประจำวันด้วยเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการพูดให้กับผู้เรียน

ขั้นตอนการสอนทักษะการพูด

นักการศึกษาหลายคนกล่าวถึงขั้นตอนการสอนทักษะการพูดไว้ ดังนี้ เบิร์น (Byrne, 1979) ได้เสนอขั้นตอนในการพูดไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเสนอข้อมูล (The Presentation Stage) เป็นขั้นตอนที่ครูนำเสนอความรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและนำไปใช้ในการฝึกพูดต่อไป บทบาทของครูผู้สอนคือให้ความรู้ เวลาที่ใช้ควรไม่มากแต่ให้มีประสิทธิภาพสูง การจัดกิจกรรมในขั้นนี้มี 2 แนวทาง ดังนี้

1.1 กิจกรรมที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Activities) คือ กิจกรรมที่ผู้สอนได้วางแผนไว้เป็นอย่างดี เป็นการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ผู้เรียนพบในเนื้อหาที่เรียน

1.2 กิจกรรมที่มีโครงสร้างไม่แน่นอน (Unstructured Activities) คือกิจกรรมที่ไม่มีการวางแผนไว้ก่อน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับที่สูงกว่าเพราะมีความรู้มากพอที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสารได้

2. ขั้นฝึกปฏิบัติ (The Practice Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสในการพูดโดยใช้ ความรู้ที่ได้จากขั้นนำเสนอให้ถูกต้อง ผู้เรียนจะมีบทบาทในการทำกิจกรรมมากกว่าครู ในขณะที่ครู เป็นผู้ควบคุม (Conductor) ให้การฝึกดำเนินไปอย่างถูกต้อง สื่อที่นำมาใช้ในการฝึกมี 2 ประเภท คือ แบบฝึก (Drills) และเนื้อเรื่อง (Texts)

3. ขั้นนำไปใช้ (The Production Stage) ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะใช้ภาษาที่รับรู้และ ฝึกใช้ในขั้นที่ 2 อย่างเต็มที่ตามความต้องการ โดยครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้จัดการ (Manager) ให้การเรียนดำเนินต่อไป เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วมากกว่าความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ซึ่งเป็นการเตรียมพร้อมให้นักเรียนพร้อมที่จะใช้ภาษาได้จริงนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้อาจเป็นงานคู่หรืองานกลุ่มก็ได้

สคริฟเนอร์ (Scrivener, 1994) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

ขั้นก่อนเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนควรทำความเข้าใจกับกิจกรรมและสื่อการสอนก่อน โดยการทดลองเพื่อ ตรวจสอบลำดับขั้นตอน เวลาในการทำกิจกรรม ความรู้และความต้องการความช่วยเหลือของผู้เรียน บทบาทของครูและนักเรียน รวมถึงคำสั่งที่จำเป็นในการทำกิจกรรม

2. ครูควรหาแนวทางเพื่อจะแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ให้นักเรียนทำกิจกรรมคู่ ครูควรทำอะไรหรือครูเตรียมกิจกรรมไว้เผื่อสำหรับนักเรียนที่ทำกิจกรรมแต่จำนวนนักเรียนเป็นเสร็จก่อนเวลาเพื่อไม่ให้เกิดความวุ่นวายในห้องเรียน

ขั้นในระหว่างบทเรียน

1. ก่อนทำกิจกรรมครูควรมีการนำเข้าสู่กิจกรรม (Lead in) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน สนใจที่จะทำกิจกรรม โดยการใช้คำถาม รูปภาพ กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ หรืออาจจะทบทวน ความรู้ทางภาษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำกิจกรรม

2. การจัดกิจกรรม (Setting up the Activity) เป็นขั้นตอนการทำกิจกรรม ดังนี้ จัดที่นั่งให้เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม เช่น กิจกรรมคู่หรือกลุ่ม 5 ใช้คำสั่งที่กระชับและชัดเจนในการทำกิจกรรมสาธิตการทำกิจกรรมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียน ตรวจสอบความเข้าใจในการทำกิจกรรม เช่น คำสั่ง ลำดับขั้นตอนต่าง ๆ

3. การดำเนินกิจกรรม (Running the Activity) เมื่อสอนแจกใบงานในการทำกิจกรรม และให้คำสั่งที่ชัดเจนแล้ว จากนั้นให้ผู้เรียนเริ่มทำกิจกรรมโดยที่ครูไม่ควรขัดจังหวะในการทำกิจกรรมของผู้เรียนเพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่มั่นใจในการใช้ภาษา ครูควรเป็นผู้สังเกตการณ์และให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็นเท่านั้น

4. การจบกิจกรรม (Closing the Activity) ครูไม่ควรสั่งหยุดการทำกิจกรรมทันทีที่หมดเวลาซึ่งอาจมีบางกลุ่มที่ทำกิจกรรมยังไม่สมบูรณ์ ครูควรมีการเตือนเพื่อบอกเวลาที่เหลือในการทำกิจกรรมให้สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนกลับนั่งประจำที่แล้ว ครูจึงสรุปและตัดสินการทำกิจกรรมว่าผู้เรียนได้ทำกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ขั้นหลังทำกิจกรรม

5. ภายหลังทำกิจกรรม (Post Activity) ควรมีการให้ข้อมูลป้อนกลับโดยการแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบคำตอบและความสำเร็จในการทำกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำเร็จของตนเองในการทำกิจกรรม และเป็นกำลังใจในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป พูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาตนเองในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป
สุภัทธา อักษรานุเคราะห์ (2540, หน้า 57-64) กล่าวถึงขั้นตอนการสอนทักษะการพูดไว้ ดังต่อไปนี้

5.1 ตั้งจุดประสงค์ ผู้สอนจะต้องตั้งจุดประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนทำอะไร โดยมีจุดประสงค์
ปลายทาง (Terminal Objective) และจุดประสงค์นำทาง (Enabling Objective) มีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

5.1.1 จุดประสงค์ปลายทาง เป็นข้อกำหนดที่ผู้เรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
คือ สื่อสารได้ เช่น สามารถสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าได้ถูกต้องเหมาะสม

5.1.2 จุดประสงค์นำทาง เป็นทักษะย่อยที่ผู้เรียนต้องฝึกก่อนจะบรรลุจุดประสงค์ใน
ข้อ 5.1.1 คือให้รู้ความหมาย ศัพท์ โครงสร้างหรือสำนวนและความรู้ทางสังคมภาษาศาสตร์ที่มีในบท
สนทนานั้นคือเป็นการทำความเข้าใจในบริบท (Contextualization)

ตัวอย่างที่จะเป็นลักษณะจุดประสงค์นำทางที่ต้องการในเรื่องศัพท์ คือ ให้สะกดคำ
บอกความหมายได้ถูกต้อง (Passive Vocabulary) หรือให้นำไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (Active
Vocabulary) ในเรื่องโครงสร้างหรือสำนวนใหม่ก็เช่นกัน คือให้ตัวอย่าง สรุปลักษณะและ นำไปใช้ได้
อย่างถูกต้องเหมาะสม สำหรับการทำความเข้าใจในบริบทอาจถามคำถามเกี่ยวกับบทสนทนาใน
ลักษณะต่อไปนี้คือ 1) ใครเป็นผู้พูดในบทสนทนานั้น 2) ผู้พูดมีลักษณะอย่างไร เช่น เกี่ยวกับวัยและ
เพศ เป็นต้น 3) ลักษณะที่อาจมองเห็นได้เป็นอย่างไร เช่น บรรยากาศขณะสนทนา 4) กิริยาท่าทาง
ที่ผู้พูดใช้เป็นอย่างไร เช่น นั่งหรือยืนอยู่ในลักษณะใด 5) ผู้พูดมีจุดประสงค์จะสื่อความหมายอะไร

5.2 การดำเนินการสอน เรื่องที่จะนำมาสอนเป็นสิ่งซึ่งจะปรากฏอยู่ในจุดประสงค์นำ
ทางทั้งสิ้น ผู้สอนจะต้องนำมาสอนโดยใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ เข้าช่วย มีการถามตอบซักซ้อม
ความเข้าใจในเรื่องที่สอนเป็นลำดับ เป็นการใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ (Linguistic Competency)
ในขั้นนี้

5.3 การฝึกพูด เป็นขั้นตอนที่เป็นหัวใจของการฝึกทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
ทั้งนี้ จะต้องตรงกับจุดประสงค์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว ผู้สอนจะใช้กิจกรรมตลอดจนกลวิธีต่าง ๆ
เช่น ให้ถามตอบเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็กหรือเป็นคู่ ๆ ตามความเหมาะสมกับเรื่องที่สอนและลักษณะ
ของ ผู้เรียน ตลอดจนใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ มาช่วยให้นำสนใจด้วย เป็นการใช้ความ สามารถ
ทางการสื่อสาร (Communicative Competency)

5.4 การถ่ายโอน เป็นการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสนทนาตามบทเรียนแล้ว คือ ผู้เรียน
มีโอกาสนำบทเรียนนั้นมาพลิกเพลงหรือเปลี่ยนบทสนทนานั้นเป็นบทสนทนาใหม่ก็ได้ในการฝึกทักษะ
การพูด นอกจากผู้สอนจะเตรียมผู้เรียนในลักษณะที่เป็นกรียัดกลุ่ม เป็นศูนย์กลางของการเรียนการ
สอน (Group-Centered Approach) โดยการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและเป็นคู่

ๆ แล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกทักษะ การพูด ผู้สอนควรจัดกิจกรรม ออกเป็น 4 ระยะ คือ

1. กิจกรรมก่อนการสนทนา (Pre-Conversation Activities) เป็นการเตรียม ผู้เรียนโดย สร้างความสนใจทบทวน โดยการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ เข้าช่วย ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

1.1 ให้ความรู้ทางศัพท์และโครงสร้างใหม่ที่นำมาใช้ในบริบทที่มีความหมายในบทสนทนาเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะฝึกทักษะการพูดอย่างราบรื่นในภายหลัง

1.2 การให้ความรู้ทางด้านกรอออกเสียงศัพท์และโครงสร้างที่จำเป็นในการฝึกทักษะการพูด ซึ่งอาจทำได้โดยการนำเข้าบริบทและฝึกก่อนการฝึกสนทนาจริง

1.3 การให้ความรู้ทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับบทสนทนาที่นำมาใช้สอน เช่น สถานภาพระดับความเป็นทางการและการแสดงอารมณ์ของคู่สนทนา เป็นต้น

1.4 ฝึกออกเสียงคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยค

1.5 การจับคู่สนทนาโดยเลือกข้อความที่เหมาะสม

1.6 การเลือกคำถามคำตอบในบทสนทนาที่เหมาะสม

1.7 การให้ข้อมูลในส่วนที่ผู้ร่วมสนทนาไม่มี

2. การสนทนาโดยการกำหนดขอบข่ายให้ทั้งหมด (Controlled Conversation) โดยผู้เรียนฝึกสนทนาโต้ตอบเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ๆ

3. การสนทนาโดยกำหนดขอบข่ายให้ครึ่งหนึ่ง (Semi-Controlled Conversation) โดยผู้เรียนเลือกคำถาม ถาม-ตอบ ในบทสนทนาที่ไม่สมบูรณ์ โดย

3.1 ให้ผู้เรียนถามคำถามและเลือกตอบคำถามจากที่กำหนดให้

3.2 ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติโดยให้สถานการณ์เกี่ยวกับโทรศัพท์ถ้า ผู้เรียนคนใดพร้อม ให้เป็นนักเรียนคนที่ 1 และ 2 ถ้าไม่พร้อมให้ใช้คำถามที่เตรียมไว้

3.3 ให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับจังหวัด 2 จังหวัด ที่ผู้เรียนรู้จักโดยให้ศัพท์ โครงสร้างที่จำเป็นต้องใช้หรือให้คำถามเพื่ออภิปราย

4. การสนทนาโดยเสรี (Free Conversation) คือ การสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียน มีโอกาสสนทนาโต้ตอบกันอย่างอิสระ โดยผู้เรียนเลือกใช้ศัพท์ โครงสร้างเองตามความเหมาะสม แล้วแสดงบทบาทสมมติแก้ปัญหา หรืออภิปราย เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

4.1 ให้สนทนากับเพื่อนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในการถามทิศทาง

4.2 ให้ฟังการสนทนายาระหว่างบุคคล 2 คน เกี่ยวกับการนัดหมาย จดลงใน ตารางเวลา แล้วให้จับคู่กันพูดกับเพื่อนว่าบุคคลทั้งสองว่างหรือไม่ว่างวันใด เวลาใด

4.3 ให้ผู้เรียนใช้การแก้ปัญหาโดยให้หัวข้อตามจุดมุ่งหมายที่จะสื่อสาร เช่น การให้เหตุผลในการโฆษณาสินค้า

4.4 ให้ผู้เรียนอภิปรายอย่างเสรี โดยให้ประเด็นอภิปราย ทั้งนี้การอภิปรายอย่างเสรีเป็นกิจกรรมสำหรับผู้เรียนที่อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

สมิตรา อังวัฒนกุล (2554, หน้า 169) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับได้ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้น เกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน

4. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ จากภาพ

5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้ความสำคัญต่าง ๆ

6. ให้รายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้

7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้นขั้นตอน ดังนี้

8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. ให้ได้เวที อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

พรสวรรค์ สีป้อ (2550) ได้แบ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการพูดออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่

1. ชั้นก่อนพูด กิจกรรมในชั้นนี้เป็นการสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียน เตรียมผู้เรียนก่อนการพูดตัวอย่างกิจกรรมในชั้นนี้มีดังนี้

1.1 ให้ความรู้คำศัพท์และโครงสร้างใหม่ที่ต้องนำมาใช้ในการพูดในบริบทที่คล้าย กับบทสนทนาที่จะต้องพูด

1.2 ให้ความรู้ด้านสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทสนทนา เช่น ระดับความเป็นทางการของบทสนทนาที่ต้องพูด

1.3 ฝึกออกเสียงคำ ระดับเสียงสูงต่ำและการเชื่อมเสียง

1.4 ให้ฟังบทสนทนาที่เป็นตัวอย่าง

2. ชั้นการพูดโดยกำหนดโครงสร้าง กิจกรรมการพูดที่กำหนดโครงสร้างที่ใช้อยู่ประจำมี 2 แบบ คือ กิจกรรมเติมข้อมูลที่หายไป (Information Gap) และกิจกรรมจิ๊กซอว์ (Jigsaw) กิจกรรมทั้งสองแบบ ผู้เรียนจะพูดโต้ตอบเพื่อหาข้อมูลที่ตนเองไม่มี ลักษณะของกิจกรรมจะเหมือน

การสื่อสารจริงแต่ผู้สอนจะกำหนด ภาษาที่จะฝึกไว้แล้ว ดังนั้น การพูดแบบนี้จึงเหมือนการฝึกมากกว่าการสื่อสาร

3. ขั้นการฝึกโดยเสรี ขั้นการพูดโดยเสรีเป็นการฝึกแบบสื่อสารโดยแท้จริง โดยให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เรียน ในสถานการณ์ที่เหมือนจริง ในการทำกิจกรรมผู้เรียนต้องทำงานร่วมกันเพื่อวางแผนแก้ปัญหา หรือทำกิจกรรมให้สำเร็จ กิจกรรมที่ใช้กันทั่วไปในการฝึก คือ บทบาทสมมติ (Role Playing) และ การอภิปราย (Discussions)

3.1 บทบาทสมมติ (Role Playing) บทบาทสมมติเป็นการฝึกที่เรียนแบบชีวิตจริง ดังนั้น ภาษาที่ใช้จึงมีวงกว้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในขณะที่แสดงบทบาทสมมติ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ ใน ด้านภาษาศาสตร์วัฒนธรรม ผู้เรียนต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และบุคคล ในการฝึก บทบาทสมมตินั้น ผู้เรียนบางคนอาจสนุกกับกิจกรรม แต่สำหรับผู้เรียนบางคน อาจขาดความมั่นใจ หรือค่อนข้างอ่อน จึงอาจรู้สึกกลัวกิจกรรมที่จะทำให้บทบาทสมมติได้ผลมีดังนี้

3.1.1 การเตรียมการที่รอบคอบ ผู้สอนต้องอธิบายกิจกรรมบอกสถานการณ์ที่จะให้ผู้เรียนฝึกอย่างชัดเจนและจะต้องมั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนเข้าใจ

3.1.2 ตั้งจุดประสงค์ที่ชัดเจน ผู้เรียนต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายแผนกำหนดการ และความคิดเห็นของกลุ่มหรือผลที่ตามมา

3.1.3 ใช้บัตรบอกบทบาท (Role Playing) ซึ่งในบัตรต้องอธิบายบทบาทของแต่ละคนให้ชัดเจน สำหรับผู้เรียนในระดับต้น ๆ ควรให้คำศัพท์หรือสำนวนที่จำเป็นต้องใช้ด้วย

3.1.4 ก่อนเริ่มแสดงให้ผู้เรียนทั้งสองห้องระดมสมอง ช่วยกันคิดว่าอาจจะต้องใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์หรือสำนวนอะไรบ้าง

3.1.5 ควรจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ผู้เรียนขาดความมั่นใจจะสามารถมีส่วนร่วมได้

3.1.6 ใช้เวลาเตรียมที่เพียงพอ ผู้เรียนแต่ละคนควรมีเวลาเตรียมตัวเพื่อร่างความคิด และภาษาที่ต้องใช้

3.1.7 ผู้สอนต้องเป็นแหล่งความรู้ ตอบคำถามที่ผู้เรียนสงสัย ไม่ควรแก้ไขการออกเสียงหรือไวยากรณ์ถ้าผู้เรียนไม่ถาม

3.1.8 ให้ผู้เรียนทำงานตามความสามารถ ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถทางภาษาไม่เท่ากัน มีวิธีการทำงานเป็นกลุ่มไม่เหมือนกัน และได้รับบทบาทเฉพาะในการแสดง ไม่ควรคาดหวังให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายเท่า ๆ กันหรือใช้ไวยากรณ์ที่สอนในการพูด

3.1.9 ติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนรายงานผลการแสดง

3.1.10 หลังการแสดงให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการใช้ภาษาของผู้เรียน เช่น ไวยากรณ์ การออกเสียง ข้อมูลป้อนกลับนี้ผู้สอนอาจนำมาทบทวนในการสอนชั่วโมงอื่นก็ได้

3.2 การอภิปราย (Discussion) การจัดการอภิปรายให้ประสบผลสำเร็จผู้สอนต้องเตรียม ดังนี้

3.2.1 ให้หัวข้อเรื่องที่จะอภิปราย บอกขอบเขต อธิบายคำศัพท์และไวยากรณ์

3.2.2 ให้ผู้เรียนเลือกที่จะอภิปรายผู้เรียนมักจะชอบหัวข้อเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ การท่องเที่ยว ข่าวปัจจุบันหรือเรื่องเกี่ยวกับเพื่อน เรื่องบางเรื่อง เช่น การรณรงค์ในเรื่อง ของมลภาวะ การสูบบุหรี่ เป็นเรื่องที่ยากเพราะผู้เรียนต้องมีความสามารถทางภาษาสูง

3.2.3 แบ่งเป็นกลุ่มย่อยเพราะการอภิปรายเป็นกลุ่มใหญ่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้ครบทุกคนที่พูดให้หยุดได้เท่ากัน

3.2.4 จำกัดเวลากำหนดเวลาไม่ควรเกิน 8-10 นาที ต่อกลุ่มถ้าผู้เรียนหมดเรื่อง

3.2.5 ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในสิ่งที่ตนถนัดหรือไม่พอใจไม่ควรคาดหวังผู้เรียนให้

3.2.6 ติดตามผลเรื่องที่พูดให้นักเรียนรายงานผลการอภิปราย

3.2.7 ติดตามผลการใช้ภาษาหลักการอภิปรายให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการใช้ภาษาของผู้เรียน เช่น ไวยากรณ์การออกเสียง ข้อมูลย้อนกลับนี้ผู้สอนอาจนำมาทบทวนในการสอน ชั่วโมงอื่นได้

ภรากรณ์ สีทรงฮาด (2558) กล่าวว่าขั้นตอนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นเตรียมการเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน 2) ขั้นฝึกปฏิบัติ ควรใช้เวลาแก่ผู้เรียนในการฝึกฝนการใช้ภาษา และ 3) ขั้นหลังการฝึก เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างอิสระและหลากหลายในระหว่างขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและน่า ภาษาที่เรียนมาไปใช้นั้นผู้สอนต้องมีเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนเพื่อเป็นตัวชี้วัดว่าผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในการพูดสื่อสารอยู่ในระดับใดและจะต้องพัฒนาเพิ่มเติมในเรื่องใด กล่าวโดยสรุป

ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) ขั้นนำเสนอข้อมูลเป็นขั้นตอนที่ครูนำเสนอความรู้ใหม่เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ และนำไปใช้ในการฝึกพูด 2) ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่นักเรียนจะมีบทบาทในการทำกิจกรรมมากกว่าครูนักเรียนจะมีโอกาสในการพูดที่ได้จากขั้นนำเสนอ ในขณะที่ครูคอยควบคุมเพื่อให้การฝึกเป็นไปอย่างถูกต้อง และ 3) ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนจะภาษาที่รับรู้และฝึกมาแล้วได้อย่างเต็มที่เป็นการให้นักเรียนเตรียมพร้อมที่จะใช้ภาษาได้จริง

การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

วิธีการทดสอบความสามารถด้านการพูดนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้วิธีการประเมินความสามารถด้านการพูดไว้ ดังเช่น ประการ ดังนี้

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544) ได้เสนอรูปแบบการทดสอบการพูดว่าสามารถทดสอบได้

1. การพูดเดี่ยวเพียงอย่างเดียว เช่น การรายงาน การเล่าเรื่อง การอภิปราย การให้คำแนะนำในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การกล่าวแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ เทคนิคและวิธีการวัดความสามารถทางการพูดประเภทนี้มักจะเป็นการทดสอบแบบตรง เพราะผู้พูดได้แสดงทักษะการพูดจริงในเนื้อหาที่ได้เตรียมมา

2. การสัมภาษณ์หรือการสนทนา ซึ่งมักจะเป็นการพูดระหว่างบุคคล 2 คนขึ้นไปโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการป้อนคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงทักษะการพูดของตน โดยเริ่มต้นด้วยการทักทายเพื่อช่วยผ่อนคลายความวิตกกังวล และให้คุ้นเคยกับสถานการณ์ในการสอบได้ดีขึ้นต่อจากนั้น จึงมุ่งเข้าสู่เรื่องที่ต้องการทดสอบ โดยอาจเป็นเรื่องทั่วไปตามบทบาทสมมติที่กำหนดให้ผู้เรียนหรือเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ

3. การอภิปรายหรือการโต้วาที ซึ่งการแสดงความคิดเห็นเป็นกลุ่ม โดยมีกรรมการเป็น ผู้ให้คะแนนผู้เรียนเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามการพูดเป็นกลุ่มแบบนี้ มีการพูดของผู้อื่นเป็นตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการพูดของแต่ละคน

สุรชาติ บุรณศิริ (2558, หน้า 27) กล่าวว่า การวัดระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ สามารถวัดได้จากพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่แสดงออกมา ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ การออกเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์

เดือนนภา ทองมาก (2558, หน้า 30) กล่าวว่า การวัดระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ สามารถวัดได้จากพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่แสดงออกมา ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ การออกเสียง ไวยากรณ์ และคำศัพท์

ซีริล เจเวียร์ (Cyril J. Weir, 1993, pp. 46-63) ได้เสนอวิธีการทดสอบความสามารถในการพูด โดยพิจารณาจากปริมาณของปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการทดสอบ ดังนี้ คือ

1. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ทดสอบหรือคู่สนทนา (Interaction Student with Examiner or Interlocutor) ได้แก่

1.1 การสัมภาษณ์แบบอิสระการสนทนา (The Free Interview/Conversation) เป็นการสัมภาษณ์หรือการสนทนาที่ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน และไม่มีการวางแผนหรือกระบวนการใดๆ ล่วงหน้า ฉะนั้น การสนทนาหรือการสัมภาษณ์ประเภทนี้จะแบบไม่เป็นทางการและไม่ใช่ว่าเพื่อจุดประสงค์ทางสังคม ผู้เข้ารับการทดสอบสามารถเป็นผู้เริ่มการสนทนาหรือเปลี่ยนทิศทางของการปฏิสัมพันธ์หรือแนะนำหัวข้อที่พูดใหม่ ผู้เข้ารับการทดสอบมีโอกาสจัดการกับการปฏิสัมพันธ์และใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน

1.2 การสัมภาษณ์แบบควบคุม (The Controlled Interview) ในการสัมภาษณ์ประเภทนี้กระบวนการของการทดสอบจะได้รับการวางแผนและตัดสินใจล่วงหน้า ผู้สัมภาษณ์จะเตรียมคำถามที่จะถามเพื่อที่จะประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารของผู้เข้ารับการ

ทดสอบ ฉะนั้น ผู้ทดสอบจึงเป็นผู้จัดการกับการปฏิสัมพันธ์และการเริ่มต้นในการเลือกและดำเนินการพูดตามหัวข้อต่าง ๆ ผู้เข้ารับการทดสอบจึงเพียงแต่พูดตอบสนองกับผู้ทดสอบ

1.3 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) ในการทดสอบประเภทนี้ ผู้เข้ารับ การทดสอบจะต้องแสดงบทบาทตามที่กำหนดในการปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์ที่สมจริงการ สนทนาอาจเป็นบทบาทของผู้เข้ารับการทดสอบ 2 คน หรือผู้ทดสอบอาจสวมบทบาทเป็นคนหนึ่งของการสนทนา

1.4 การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ขาดหายไประหว่างนักเรียนกับผู้ทดสอบ (Information) การทดสอบประเภทนี้สามารถป้องกันภาวะที่ไม่สมดุลในการ Gap : Student/Examiner) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการทดสอบด้วยกันโดยที่ผู้เข้ารับการทดสอบจะได้รับแผนภูมิหรือข้อมูล ที่ไม่สมบูรณ์ ฉะนั้นงานของผู้เข้ารับการทดสอบก็คือการพูดขอข้อมูลที่ขาดหายไป

2. รูปแบบทางอ้อม (Indirect Format) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 การพูดประโยค (Sentence Repetition) ข้อสอบประเภทนี้จะให้ผู้เข้ารับการ ทดสอบฟังแต่ละคำถามเพียงครั้งเดียว จากนั้นจึงให้ออกเสียงให้ผู้ทดสอบฟัง

2.2 การพูดเกี่ยวกับสถานการณ์ลงในแถบบันทึกเสียง (Mini-situation on Tape) สำหรับการทดสอบประเภทนี้จะกระทำในห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยที่ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้อง ตอบคำถาม หรือตอบสนองต่อคำถามที่ได้ยินให้มีความเหมาะสมและถูกต้องตาม สถานการณ์ต่าง ๆ

2.3 การถ่ายโอนข้อมูล : การเล่าเรื่องจากภาพชุด (Information Transfer : Narration on a Series of Pictures) ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องเล่าเรื่องโดยใช้โครงสร้างของอดีต กาล อย่างไรก็ตามผู้ทดสอบควรจะให้เวลากับผู้เข้ารับการทดสอบในการศึกษาภาพก่อนการเล่า เรื่องจริง

3. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน (Interaction Student with student Format) วิธีการทดสอบประเภทนี้ผู้ทดสอบไม่มีส่วนร่วมในการสอบ ในขณะที่ผู้เข้ารับการ ทดสอบจะมีโอกาสในการพูดมากขึ้น และผู้เข้ารับการทดสอบสามารถเลือกผู้ที่ต้องการจะสนทนา ได้ตอบด้วย เพื่อให้ผู้เข้ารับการทดสอบรู้สึกสบายใจที่จะสื่อสาร ข้อสอบประเภทนี้ ได้แก่ กิจกรรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หายไป (Information Gap Activities) โดยทั่วไปงานประเภทนี้จะให้ผู้เรียน ปฏิบัติเป็นคู่ และแต่ละคนจะได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์เพียงบางส่วนและมีข้อมูลบางส่วนที่ขาดหาย ฉะนั้นผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องทำข้อมูลให้สมบูรณ์โดยการพูดสนทนาเพื่อหาข้อมูลจากฝ่ายตรง ข้ามในการพูดดังนี้

นิค อันเดอร์ฮิลล์ (Nic Underhill, 1994, pp. 45-66) เสนอวิธีการทดสอบความสามารถ

1. การพูดบทสนทนาหรืออภิปราย (Discussion/Conversation) การทดสอบประเภท นี้เป็นการทดสอบที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากการสัมภาษณ์โดยที่ผู้ทดสอบจะเป็น ผู้ที่ควบคุมการสนทนาและเริ่มต้นการสื่อสาร แต่ผู้เข้ารับการทดสอบก็สามารถเริ่มต้นการสนทนาและ

เปลี่ยนหัวข้อการสนทนาได้ ฉะนั้น หัวข้อและทิศทางของการสนทนาจะเป็นผลมาจาก ปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน

2. การพูดรายงาน (Oral Report) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เข้ารับการทดสอบจะ เตรียมตัวและพูดรายงานซึ่งใช้เวลาในการพูด 5-10 นาที ในการพูดผู้เข้ารับการทดสอบอาจดูจาก บันทึกที่เตรียมไว้แต่ไม่ใช่การออกเสียงดัง ในการพูดรายงานผู้เข้ารับการทดสอบอาจใช้สื่อในการ นำเสนอและหลังจากการนำเสนอข้อมูลจบ ผู้ทดสอบก็สามารถตั้งคำถามให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบ

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทสมมติกับผู้ทดสอบ โดยที่ขั้นต้นผู้เรียนจะได้รับใบงานที่แสดงคำสั่งและบทบาทที่จะต้องใช้ในการพูด

4. การสัมภาษณ์ (Interview) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เข้ารับการทดสอบจะตอบ คำถามของผู้ทดสอบ ซึ่งข้อคำถามนั้นจะได้รับการเตรียมไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะค้นหาคำตอบจากผู้เข้ารับการทดสอบทิศทางและหัวข้อจะถูกควบคุมโดยผู้ทดสอบ และในการประเมินความสามารถนั้น จะพิจารณาได้จากการสนทนาที่แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้นอกเหนือจากการตอบคำถามที่ตรงไปตรงมา และผู้สัมภาษณ์อาจจะถามไม่แต่ละคำถามเพิ่มเติมเพื่อสร้างความมั่นใจในการประเมินระดับความสามารถ

5. การร่วมกันอภิปรายของผู้เรียน (Learner-Learner Discussion Making) การ ทดสอบประเภทนี้ผู้เรียน 2 คนจะได้งานซึ่งกำหนดหัวข้อในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและหาข้อตัดสินใจร่วมกัน ฉะนั้นผู้เรียนจะดำเนินการสนทนาโดยปราศจากการแทรกแซงจากผู้ทดสอบ

6. การบรรยายระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน (Learner-Learner Description) ในการ ทดสอบประเภทนี้ผู้เข้ารับการทดสอบจะพูดบรรยายโครงสร้างหรือรูปแบบของตึกหรือวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนอีกคนหนึ่งประกอบโครงร่างให้เหมือนของจริง

7. การใช้ภาพหรือเรื่องราวจากภาพ (Using a Picture or Picture Story) ในการ ทดสอบผู้เรียนจะได้รับภาพหรือภาพที่เรียงลำดับเหตุการณ์ผู้ทดสอบขอให้ผู้เข้ารับการทดสอบพูด บรรยายเหตุการณ์จากภาพอิสระ ผู้ทดสอบอาจถามคำถามจากภาพ หลังจากผู้เข้ารับการทดสอบพูดจบ

เพนนี เออร์ (Penny Ur, 1996, pp. 125-128) ได้เสนอแนะวิธีการทดสอบ ความสามารถในการพูด ดังนี้

1. การบรรยายภาพ (Describing Pictures) ในการทดสอบผู้เข้ารับการทดสอบแต่ละกลุ่มจะมีภาพ 1 ใบ ที่ทุกคนในกลุ่มสามารถมองเห็นให้ทุกคนพูดประโยคจากภาพให้มากที่สุดที่จะ มากได้ภายในเวลา 2 นาที

2. การบอกความแตกต่างของภาพ (Picture Differences) ในการทดสอบจะมีผู้เข้ารับการทดสอบเป็นคู่ ผู้เข้ารับการทดสอบแต่ละคนจะได้รับภาพคนละใบ ทั้งคู่จะต้องพยายามหาความแตกต่างของภาพที่ตนเองถืออยู่กับคู่สนทนา โดยขณะที่พูดจะไม่ดูภาพของอีกฝ่ายหนึ่ง

3. การหาสิ่งที่เหมือนกัน (Things in common) ในการทดสอบ ผู้เข้ารับการทดสอบจะพูดกับคู่สนทนาที่ตนเองไม่รู้จักแล้วพยายามพูดซักถามในสิ่งที่ตนเองไม่รู้เกี่ยวกับตัวผู้สนทนา เพื่อหาลักษณะของผู้สนทนาที่คล้ายกับของตนเอง

4. รายการช้อปปิ้ง (Shopping List) ในการทดสอบผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องเลือกสินค้า 3 สิ่งที่ต้องการจะซื้อ โดยคู่สนทนาจะเป็นฝ่ายขายซึ่งผู้ทดสอบจะเตรียมรายการสินค้าไว้ให้คู่สนทนาจะขายสินค้าก็ต่อเมื่อผู้เข้ารับการทดสอบสามารถพูดแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะซื้อ ผู้เข้ารับการทดสอบสามารถเลือกพูดกับบุคคลที่จะได้รับบทบาทสมมติเป็นผู้ขายได้

5. การแก้ปัญหา (Problem Solving) ในการทดสอบ ผู้เข้ารับการทดสอบจะได้รับการบอกเกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีปัญหาให้พูดกับคู่สนทนาเพื่อหาทางแก้ปัญหาที่สรุปได้ว่าการทดสอบความสามารถในการพูดนั้นมีหลายประเภทแต่ที่มักนิยมใช้ได้แก่ การสัมภาษณ์ การบรรยายภาพ การเล่าเรื่อง การแสดงบทบาทสมมติ การบอกทิศทาง การบอก วิธีการทำสิ่งต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ขาดหายไป ซึ่งครูจะเลือกการทดสอบประเภทใดควร คำนึงถึงจุดประสงค์ในการทดสอบความสามารถของผู้เรียน และแนวคิดในการสอนภาษาที่ครูใช้ เป็นแนวทางในการสอนเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดนักการศึกษาได้เสนอแนะเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดไว้ ดังนี้ สภาการทดสอบการพูดประจำท้องถิ่น มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (University of Cambridge Local Examinations Syndicate : PET SPEAKING, 1996) ได้ให้เกณฑ์การ ประเมินผลความสามารถในการพูดของผู้เข้ารับการทดสอบเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)
2. ความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Accuracy and Appropriateness of language)

3. การออกเสียง (Pronunciation)

4. ความสำเร็จในการทำกิจกรรม (Task Achievement)

การทดสอบของอิสราเอล (Israeli Exam อ้างถึงใน Penny Ur, 1996) เป็นข้อสอบที่มีเกณฑ์วัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษมี 2 องค์ประกอบและแบ่งระดับของการให้คะแนนความสามารถในการพูดในแต่ละองค์ประกอบออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy)

2. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

คลาก (Clark, 1972) ได้พัฒนาระบบการให้คะแนนการวัดความสามารถด้านการพูด โดยแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. คำศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

อลเลอร์ (Oller, 1980) อธิบายถึงเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการพูดโดยใช้วิธีของสถาบันบริการสอบสัมภาษณ์ภาษาต่างประเทศหรือ FSI (Foreign Service Institute) ซึ่งได้แบ่งประเภทของความสามารถด้านการพูดไว้ 5 องค์ประกอบ คือ การออกเสียง (Pronunciation) ไวยากรณ์ (Grammar) คำศัพท์ (Vocabulary) ความคล่องแคล่ว (Fluency) ความเข้าใจ (Comprehension)

ฮิลด์ดอน (Hilsdon, 1990) ได้เสนอวิธีการให้คะแนนความสามารถในการพูด ว่าการให้คะแนนควรมีผู้ให้คะแนน 2 คน จากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้มารวมกันซึ่งการให้คะแนนการพูดแบ่งออกได้เป็น 6 ระดับ ดังนี้

ระดับ 0 หมายถึง ไม่สามารถพูดสื่อสารให้เข้าใจได้

ระดับ 1 หมายถึง ไม่สามารถสนทนาให้เข้าใจได้

ระดับ 2 หมายถึง สนทนาให้เข้าใจได้ แต่ไม่คล่อง

ระดับ 3 หมายถึง สนทนาให้เข้าใจได้ดีพอสมควร แต่ความยุ่งยากในการพูด

ระดับ 4 หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่องแม้ว่าจะผิดหลักไวยากรณ์

ระดับ 5 หมายถึง สามารถสนทนาได้คล่อง พูดผิดไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544) กล่าวถึง เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารตามรูปแบบ FSI (Foreign Service Institute) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสนทนาในชีวิตประจำวันหรือทำธุรกิจ เช่น การถามหรือบอกทิศทาง การสั่งอาหารแบบง่าย ๆ การถามหาที่พักหรือบ้านเช่า การซื้อของ บอกเวลาได้ สามารถใช้ภาษาถามและตอบในเรื่องที่มีความคุ้นเคยได้ แต่มีความจำกัดในด้านประสบการณ์ จึงทำให้สามารถเข้าใจภาษาในระดับที่ช้ากว่าปกติ มีการพูดซ้ำ ๆ และใช้คำศัพท์พื้นฐานสนทนา เกี่ยวกับเรื่องทั่วไป ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ มีการออกเสียงและใช้ไวยากรณ์ผิด บ่อยพอสมควรแต่ยังสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้

ระดับที่ 2 สามารถใช้ภาษาสื่อสารตามสถานการณ์ส่วนใหญ่ในสังคมได้ แต่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะในสังคมที่มีอาชีพเดียวกัน เช่น การสนทนาในชีวิตประจำวันเรื่องอาชีพ ครอบครัว และเหตุการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งขั้นตอนการทำสิ่งต่าง ๆ แบบง่าย ๆ ได้ สามารถจับใจ

ความสำคัญในบทสนทนาทั่วไปและใช้ภาษาแสดงความรู้สึกของตนเองได้แต่ไม่กระชับมีการออกเสียงและใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ้าง

ระดับที่ 3 สามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง แต่สำเนียงไม่เหมือนเจ้าของภาษาและใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ถูกต้องทั้งในการสนทนาแบบพิธีการ และแบบเป็นกันเองในเรื่องเกี่ยวกับสังคม อาชีพและวิชาการ สามารถพูดอภิปรายในหัวข้อที่ตนสนใจ หรือเฉพาะสาขาวิชาได้อย่างมีเหตุผลสามารถจับใจความสำคัญบทสนทนาหรือโต้ตอบได้อย่างคล่องแคล่ว แม้ว่าจะมีข้อผิดพลาดแต่ไม่ผิดใจความสำคัญ

ระดับที่ 4 สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องทั้งด้านคำศัพท์และไวยากรณ์สามารถมีข้อผิดพลาดสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องตัวเองและสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยได้อย่างคล่องแคล่วน้อยทำให้สามารถรับและส่งสารได้ดี

ระดับที่ 5 สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้ดีในทุกรูปแบบและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา สามารถใช้ศัพท์ สำนวนและภาษาถิ่นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา

Bartz (1979: 18-22) เสนอความคิดเห็นว่า การกำหนดความสามารถในการพูดจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1. ความคล่องแคล่ว หมายถึง ความราบรื่นและความต่อเนื่องและความเป็นธรรมชาติในการพูด
2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
3. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร หมายถึง ความถูกต้องของภาษาที่พูดออกไป
4. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้หมายถึง ปริมาณของข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
5. ความพยายามในการสื่อสาร หมายถึง ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดโดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูดเพื่อการสื่อสาร

Taylor (1983, อ้างถึงใน ทริศักดิ์ พลตรี, (Oller, 1979) 2558: 63-64) แบ่งความสามารถในการพูดออกเป็น 4 ด้าน แต่ละด้านมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 8 คะแนนตามรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา จังหวะ และความเร็วเป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์ของข้อความและการหยุดระหว่างพูด
2. ความถูกต้อง ความถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์และคำศัพท์
3. ขอบเขต มีวงคำศัพท์และไวยากรณ์พอเพียงสำหรับที่ดำเนินการสื่อสารจนจบ
4. การออกเสียง มีการควบคุมการลงเสียงหนักเบา จังหวะในการพูดการใช้เสียงสูงต่ำและระดับเสียงในภาษาแม่ของผู้พูดนั้นอาจเกิดขึ้นได้แต่ต้องไม่มีผลต่อการสื่อสาร

Heaton (1990: 59) ได้ให้แนวทางการพูดในการทดสอบการพูดไว้ดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation) แบ่งเป็น

1.1 การออกเสียงแยกคำ (Pronouncing words in isolation) เช่น เสียง th, t และ sh เป็นต้นตั้งนั้นในระยะเริ่มต้นของการเรียนภาษาอังกฤษจึงควรทดสอบการออกเสียง หรือครูอาจให้นักเรียนดูภาพแล้วเลือกคำให้ตรงกับภาพ

1.2 การออกเสียงคำในประโยค (Pronouncing words in sentences) ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงประโยคซึ่งบรรจุคำที่เป็นปัญหาในการออกเสียง การออกเสียงคำในประโยคดีกว่าการออกเสียงคำเดี่ยวโดด ๆ เพราะเป็นการนำเสนอในบริบทที่ใช้ในชีวิต

1.3 การอ่านออกเสียง (Reading aloud) การทดสอบการอ่านออกเสียงถ้าจะให้ดีควรให้นักเรียนดูบทอ่านก่อนสัก 2-3 นาทีเพราะเวลาอ่านจะช่วยให้ นักเรียนสามารถสร้างจินตนาการเรื่องราวตามสถานการณ์จริงได้ด้วย

1.4 การเล่าเรื่อง (Re-telling stories) ครูควรให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจก่อนแล้วจึงให้นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่าน ถ้าครูเลือกเรื่องได้ดีก็จะสามารถสอบการออกเสียงได้ตรงตามที่ต้องการ

2. การใช้รูปภาพ (Using pictures) มีหลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึง 3 ประการคือ

2.1 การเลือกรูปภาพให้ตรงตามแบบที่ต้องการจะวัด

2.2 ให้นักเรียนดูรูปภาพก่อนสัก 2-3 นาทีก่อนที่จะให้นักเรียนบรรยายภาพ

2.3 การพูดปากเปล่า ขึ้นอยู่กับภาพซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนมากกว่าที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการทดสอบ โดยมี รายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ภาพที่ใช้สำหรับการบรรยาย (Pictures for description) ภาพเดี่ยว เช่น ภาพถ่าย หรือ โปสเตอร์แต่ถ้าเป็นการทดสอบควรมีภาพที่หลายหลาย เช่น ภาพสิ่งของ ภาพผู้คน ภาพเหตุการณ์ภาพสถานที่ อาจให้นักเรียนพูดถึงภาพเป็นกลุ่ม บรรยายภาพคน สิ่งของ และสถานที่ เช่น เขากำลังทำอะไร สิ่งของอยู่ที่ไหน พูดกระตุ้นให้นักเรียนใช้จินตนาการ พยายามให้นักเรียนเดาเหตุการณ์ว่าอะไรจะเกิดขึ้น

2.3.2 ภาพที่ใช้สำหรับการเปรียบเทียบ (Pictures for comparison) การทดสอบจะยิ่ง น่าสนใจมากขึ้นเมื่อครูให้บรรยายภาพที่มีลักษณะคล้ายกัน 2 ภาพ เช่น ให้ภาพนักเรียนคนละภาพ แล้วให้แต่ละคนบรรยายภาพของตน แล้วเปรียบเทียบกับภาพของตนว่ามีอะไรแตกต่างกันบ้าง โดยไม่ ต้องดูภาพของเพื่อน

2.3.3 การลำดับภาพ (Sequences of pictures) การลำดับภาพสามารถใช้ทดสอบความสามารถในการพูดได้ดีควรสอนการเล่าเรื่องแก่นักเรียนโดยใช้กริยารูปอดีต

2.3.4 ภาพที่ละคำพูดไว้ (Pictures with speech bubbles) เป็นภาพที่ละคำพูดไว้ให้นักเรียนเดาว่าคนในภาพจะพูดว่าอย่างไร เช่น ภาพการ์ตูนโดยลบคำพูดออก

2.3.5 แผนที่ (maps) เราสามารถใช้แผนที่มาทดสอบความสามารถในการพูดบอกทิศทาง สามารถทดสอบเป็นคู่ได้ด้วย โดยคนหนึ่งบอกทิศทางและอีกคนหนึ่งเดินไปตามทางในแผนที่ตามคำบอก

3. การสัมภาษณ์ (Oral interviews) เป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งในการทดสอบการพูดคือการสัมภาษณ์ เพราะสามารถประเมินการ ฟัง-พูดในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติได้เช่น การถามข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ ที่อยู่ งานอดิเรก สิ่งที่ชอบ ไม่ชอบ เป็นต้น

3.1 การถามคำถาม (Asking questions) ผู้สอนต้องระวังไม่ปล่อยให้การสัมภาษณ์กลายเป็นการซักถาม ควรมีการรวบรวมคำถามเตรียมไว้ก่อนเพราะผู้สอนจะสามารถเลือกคำถามให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและถามให้เป็นธรรมชาติให้มากที่สุด.

3.2 การให้คะแนน (Marking) ไม่ควรให้คะแนนต่อหน้าผู้เรียน เพราะจะเป็นการทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจเมื่อเห็นผู้สอนจดบันทึกข้อบกพร่องของตนในขณะที่ทำการสัมภาษณ์

Carroll (1980: 134-139) ได้ให้แนวทางการให้คะแนนการพูดไว้ดังนี้

- 5 คะแนน สำหรับผู้ที่ฟังคำถามแล้วตอบได้ถูกต้องให้รายละเอียดได้ไม่ติดขัด
- 4 คะแนน สำหรับผู้ที่ฟังคำถามแล้วตอบได้ถูกต้องให้รายละเอียดได้เมื่อถามต่อ
- 3 คะแนน สำหรับผู้ที่ฟังคำถามแล้วตอบมีความลังเล ไม่ตอบทันที
- 2 คะแนน สำหรับผู้ที่ฟังคำถามแล้วตอบผิดในครั้งแรกแต่แก้ไขให้ถูกต้องได้
- 1 คะแนน สำหรับผู้ที่ฟังคำถามแล้วตอบผิดและตะกุกตะกักแต่แก้ไขได้บ้าง
- 0 คะแนน สำหรับผู้ที่ฟังคำถามแล้วไม่เข้าใจคำถามและไม่พูดเลย

กล่าวโดยสรุปได้ว่าความสามารถในการพูดมีหลายระดับและมีองค์ประกอบในการวัดหลายอย่าง เช่น ความคล่องแคล่ว การออกเสียง ท่าทาง ความเข้าใจ ความถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ และความพยายามในการสื่อสาร นอกจากนี้การวัดและประเมินผลการพูดภาษาอังกฤษก็สามารถทำได้หลายวิธีซึ่งผู้ประเมินสามารถเลือกและปรับใช้ให้เหมาะสมกับการประเมินของตนเองได้ จากการศึกษาองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเกณฑ์การแบ่งระดับความสามารถในการพูดและวิธีการวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะพิจารณาการตัดสินอย่างมีหลักเกณฑ์และครอบคลุมทุกองค์ประกอบของทักษะการพูด เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนสามารถพูดได้ดีมากน้อยเพียงใด และจากการศึกษาข้อมูลในข้างต้น ผู้วิจัยได้ปรับวิธีประเมินทักษะในการพูดภาษาอังกฤษ

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้วิจัยได้รับการพัฒนามาจากทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินทักษะการพูดของ Bartz (1979); Taylor (1983, อ้างถึงใน หริศศักดิ์ พลตรี, 2558: 63-64) และ Canale and Swain (1980) กล่าวโดยสรุปคือการวัดประเมินผลทักษะ การพูดภาษาอังกฤษของผู้วิจัยนอกจากจะคำนึงถึงความสามารถด้านคำศัพท์สำนวน โครงสร้างภาษา

ความคล่องแคล่วและการออกเสียงของผู้ที่จะได้รับการทดสอบแล้วนั้น ยังให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษทั้ง 4 อีกด้วย เพราะครูผู้สอนไม่ควรออกแบบการวัดและประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่เน้นไปเพียงด้านหนึ่งด้านใดเท่านั้นแต่ควรสอดคล้องกับหลักในการสอนภาษาอังกฤษในยุคปัจจุบันนี้คือ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ (Communicative Language Teaching) ซึ่งองค์ประกอบของความสามารถในการพูดไว้ด้านความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic competence) และความสามารถในการใช้วิธีการในการสื่อความหมาย (Pragmatic Competence or Strategic competence) ได้ถูกบรรจุไว้ในเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้วิจัยด้วย ซึ่งครอบคลุมแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่เน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนมากกว่าเน้นถึงหลักเกณฑ์การใช้ภาษาอีกทั้งยังให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและความถูกต้องอีกด้วย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดสรุปได้ว่าเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การ ประเมินของ Bartz (1979); Taylor (1983, อ้างถึงใน หริศศักดิ์ พลตรี, 2558: 63-64) และ Canale and Swain (1980) ได้แก่ 1. คำศัพท์สำนวนและโครงสร้างภาษา 2. ความคล่องแคล่ว 3. การออกเสียง 4. ความเหมาะสมในการใช้ภาษา (Sociolinguistic Competence) 5. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสาร (Pragmatic Competence)

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้หลายแง่มุมดังต่อไปนี้

มณฑนา โพธิ์แก้ว (2550, น.9) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินจากสถานการณ์ต่างๆ การแสดงออกถึงความคิดเห็นจะมีผลต่อเนื่องมาจากอารมณ์พื้นฐานความรู้ ภูมิหลังของทางสังคมสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น ความคิดเห็นอาจไม่บอกได้ว่าถูกต้องหรือไม่ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ซึ่งความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาผ่านไป

ชัยวัฒน์ รุ่งรักษอดีศัย (2552, น.22) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นหมายถึง ความคิดที่เกิดขึ้นของบุคคลหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยจะต้องอาศัยข้อมูลจากประสบการณ์เพื่อทำการวิเคราะห์หรือประเมินและจะแสดงถึงความชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น

วรัทยา พรหมสุนทร (2555, น.5) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นว่า หมายถึง การแสดงออกทางด้านความเชื่อ และความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นการพูดหรือการเขียนก็ได้ โดยอาศัยพื้น

ฐานความรู้ประสบการณ์ รวมถึงสภาพแวดล้อมก็เป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นซึ่งอาจจะแสดงออกทั้งทางบวกหรือทางลบก็ได้

ชนนาถ เจริญรักษ์ (2556, น.10) ได้ให้ความหมายความคิดเห็น คือ การแสดงออกของบุคคลเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ การประเมินผล และการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีผลต่อเนื่องมาจากอารมณ์พื้นฐานความรู้ ภูมิหลังทางสังคม และสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าถูกหรือผิด อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการตัดสินใจหรือประเมินค่าซึ่งไม่มีถูกหรือผิด เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่งความรู้สึกหรือความคิดเห็นดังกล่าวก็จะเปลี่ยนแปลงไป

ประเภทของความคิดเห็น

สุทนต์ ศรีไสย์ และสุพจน์ บุญวิเศษ (2547) แบ่งความคิดเห็นออกได้เป็น 3 ประเภทดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุดและเชิงลบสุด (Extreme Opinion) หมายถึง ความคิดเห็นที่สามารถวัดผลได้จากทิศทางของความคิดเห็นนั้นที่ได้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ในอดีตจนถึงปัจจุบันจากสภาพแวดล้อมต่างๆ กล่าวคือ ความคิดเห็นในทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความคิดเห็นที่แสดงออกด้วยความรัก ความคิดเห็นที่แสดงออกถึงการมองโลกในแง่ดี ส่วนความคิดเห็น ในทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจเป็นการมองโลกในแง่ร้าย ความคิดเห็นในทิศทางนี้จะรุนแรงและเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Opinion) หมายถึง ความคิดเห็นที่มาจาก การศึกษาข้อมูลสิ่งหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้และความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ การแสดงว่ายอมรับ เป็นการบ่งบอกถึงว่าเห็นด้วย ส่วนความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ การแสดงออกถึงว่าไม่ยอมรับเป็นการแสดงออกถึงว่าไม่เห็นด้วย

3. ความคิดเห็นการแยกแยะเป็นส่วน (Differentiation) หมายถึง การพิจารณาความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งแบบละเอียดจะทำให้สามารถแยกการวิเคราะห์ได้ดีกว่าการพิจารณาความคิดเห็นแบบไม่ละเอียด

การวัดความคิดเห็น

ชนนาถ เจริญรักษ์ (2556, น.10-12) ได้กล่าวถึงการวัดความคิดเห็น (Opinion Measurement) เป็นการวัดความคิดเห็นของบุคคล ในด้านทัศนคติ แรงจูงใจ และค่านิยม ได้มีการสร้างแบบทดสอบสำหรับเป็นเครื่องมือในการใช้วัด แต่ก็ยังไม่สามารถแยกความคิดเห็นในรูปแบบ

ต่างๆออกจากกันได้เป็นอย่างดีเพราะมีบางส่วนที่ซับซ้อนกันอยู่ จากการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความคิดเห็นสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. Scaling Tecnichque แบ่งออกเป็น 2 วิธี

1.1 วิธีของลิเคิร์ต (Likert Tecnichque) เป็นมาตรฐานการวัดแบบรวมคะแนน (Summated Rating Scale) ประกอบด้วยประโยคต่างๆ ที่แต่ละประโยคของผู้ถูกทดสอบแสดงความรู้สึกออกมา แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การใช้มาตรฐานความคิดเห็นแบบลิเคิร์ตสามารถใช้กับจำนวนข้อที่มาก สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่น่าสนใจได้อย่างกว้างขวาง ถ้านำมาเปรียบเทียบกับวิธีวัดแบบอื่นๆ

1.2 วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone Tecnichque) วิธีนี้ประกอบด้วยประโยคต่างๆ ประมาณ 10 ถึง 20 ประโยคหรือมากกว่านั้นที่ผู้ถูกทดสอบจะต้องแสดงระดับความคิดเห็นต่างๆที่กำหนดค่าเอาไว้ คือ กำหนดเป็น Scale Value เริ่มต้นจาก 0.0 ถึง 11.0 คือประโยคที่ไม่พึงพอใจมากที่สุดเรียงลำดับไปจนกระทั่งถึงความรู้สึกกลางๆ (Natural Statement) ซึ่งอยู่ในระดับ 5.5 จนถึงระดับ 11.0 ซึ่งเป็นค่าสูงสุดเป็นระดับประโยคที่พึงพอใจมากที่สุด

2. Polling Tecnichque เป็นการหยั่งเสียงว่าประชาชนมีความรู้สึกในประเด็นต่างๆ นั้นอย่างไร ส่วนมากจะนำมาใช้กับการเลือกตั้งของพรรคการเมืองหรือที่ทำอะไรเกี่ยวกับประชาชนผลของการหยั่งเสียงจะขึ้นอยู่กับวิธีการสุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างนั้นๆว่าจะออกมาในลักษณะใด

3. Questionnaire เป็นการใช้แบบสอบถามประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดี แบ่งการสอบถามออกเป็นสองแบบ คือ

3.1 Fixed Alternative Questionnaire เป็นคำถามเฉพาะเจาะจงไปแล้วให้ตอบตามเรื่องที่ถามเท่านั้น

3.2 Open Ended Questionnaire เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและนำความคิดเห็นหรือความรู้สึกของคนส่วนมากมาจัดกลุ่มว่าเขาเหล่านั้นมีความรู้สึกอย่างไรจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น จึงสรุปได้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการตัดสินใจหรือประเมินค่าซึ่งไม่มีถูกหรือผิด เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะหนึ่งความรู้สึกหรือความคิดเห็นดังกล่าวก็จะเปลี่ยนแปลงไป ความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นเชิงบวกสุดและเชิงลบสุด ความคิดเห็นจากความรู้อย่างเข้าใจ และความคิดเห็นการแยกแยะเป็นส่วน โดยสามารถวัดความคิดเห็นได้หลากหลายวิธีการ ดังต่อไปนี้

1. วัดแบบ Scaling Tecnichque แบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่ วิธีของลิเคิร์ต (Likert Tecnichque) และวิธีของเทอร์สโตน (Thurstone Tecnichque)

2. วัดแบบ Polling Tecnichque เป็นการหยั่งเสียงดูว่าประชาชนมีความรู้สึกต่อประเด็นต่างๆอย่างไรบ้าง

3. วัดแบบ Questionnaire เป็นการใช้แบบสอบถามประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ดีหรือไม่ดีในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ทในการวัดระดับความคิดเห็นของผู้เรียน ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ และนำมาใช้วัดความคิดเห็นของผู้เรียนมีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power ต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

อรอนงค์ ประจุทรัพย์ (2554) ที่พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภาษาอังกฤษเรื่องสุนทรียะนาฏศิลป์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 40 คนพบว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพ 82.88/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 มีความหลากหลายในด้านสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.50 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 46.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชิสา โตเรือง (2554) ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่องการท่องเที่ยวในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติมภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารเรื่องการท่องเที่ยวในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี 3) ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การท่องเที่ยวในอำเภอลานสัก จังหวัด อุทัยธานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สถานศึกษาและชุมชน ในท้องถิ่นมีนโยบายให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในแหล่งท่องเที่ยว มีความรัก ห่วงแหนและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง สามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร แนะนำสถานที่ต่าง ๆ ใน ท้องถิ่นให้แก่ชาวต่างชาติ การสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมี ความเหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับ นักเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นการปฏิบัติจริง 2) ผลการ พัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การท่องเที่ยวในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี สำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระและ การจัดประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน การวัดผล และประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเนื้อหาของหลักสูตร แบ่งเป็น ภาคทฤษฎี และ ภาคปฏิบัติ

ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินองค์ประกอบของ หลักสูตร พบว่า เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และมีความเหมาะสมที่จะ นำไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร นักเรียนมีความสนใจใน การเรียนรู้หลักสูตร ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอนอย่างเต็มศักยภาพ นักเรียนสามารถใช้ทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอลานสั๊กในฐานะ มัคคุเทศก์ได้เป็นอย่างดี และ 4) ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเรื่องการท่องเที่ยวในอำเภอลานสั๊ก จังหวัดอุทัยธานี หลังการใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการสื่อสารทางภาษาด้านการ ฟังและการพูดอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการเรียนรู้ หลักสูตรอยู่ในระดับมาก เนื้อหาสาระและการจัดกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสม

วรพรรณ บัวขาว (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า 1. ผลการศึกษาข้อมูลที่เป็นในการ พัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ทำให้ได้ข้อมูลคือเนื้อหาเกี่ยวกับวิชา ภาษาอังกฤษประกอบด้วยคำศัพท์เกี่ยวกับมัคคุเทศก์ การทักทาย การบอกตำแหน่ง ทิศทางการตอบ คำถามโดยใช้คำถาม ที่ขึ้นต้นด้วย Wh- questions เนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและ วัฒนธรรม ประกอบด้วย การเป็นมัคคุเทศก์ ประวัติความเป็นมาของวัดหาดมูลกระบือและหลวงพ่พุทธรชินโรส ประเพณีแข่งขันเรือยาว การทำข้าวเม่าพอก และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม 2. ผลการสร้าง หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ทำให้ได้หลักสูตรที่มี องค์ประกอบ คือ 1) ความ เป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สาระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและ ประเมินผล 9) บทบาทของ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.84$, S.D. = 0.38) และเอกสารประกอบหลักสูตรที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.47) 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel 3.1. คะแนนการทดสอบ ความสามารถในการฟังหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3.2. คะแนน การทดสอบความสามารถในการพูดหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3. นักเรียนมีความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมโดยรวม อยู่ในระดับ มาก 4. ผลการ ประเมินความคิดเห็นของนักเรียนมีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel ในภาพรวม นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.61)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Fritz (1988) ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการภาษาต่างประเทศของนักเรียนใน คณะวิทยาการจัดการในประเทศฝรั่งเศสที่เตรียมตัวเข้าสู่อาชีพด้านการจัดการโรงแรม การภัตตาคาร และการท่องเที่ยว โดยใช้การสอบถามและสัมภาษณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้เรียนมีความต้องการเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงานในระดับสูงและมีความต้องการเกี่ยวกับทักษะการจัดการ รองลงมานอกจากนั้นยังได้พิจารณาการพัฒนาจุดประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรการเรียน โดยการยึดเนื้อหาที่ทางภาษา และสื่อความหมายการศึกษานี้จึงสามารถประยุกต์ใช้ในการสร้างหลักสูตรของโปรแกรมการเรียนในภาษาอื่น ๆ ได้

Moillet (1996) แห่ง State University of New York at Buffalo ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตรการต้อนรับและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในระดับอุดมศึกษาในประเทศแคนาดา การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงระดับความสามารถในขอบเขตความรู้ทักษะการจัดการ กับความรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะการศึกษาจัดการฝ่ายการ โรงแรมที่เกี่ยวกับทักษะการจัดการ การต้อนรับ การบริการอาหารและการจัดการอาหารเครื่องดื่มการจัดการบันเทิงและการจัดการตลาด การท่องเที่ยว ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะการพัฒนาปฏิบัติงานระหว่างเทศหญิงและเพศชายของนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายกับผู้ที่จะการศึกษาแล้ว และระหว่างครู ผู้สอนกับผู้บริหาร ตามการรับรู้แตกต่างกันน้อยหรือแทบจะไม่แน่นอน ดังนั้นหลักสูตรการต้อนรับและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศแคนาดาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้มีความเป็นมาตรฐานและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะ การพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วัตถุประสงค์

ขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรมาทำการวิเคราะห์และกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตร

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการวัดผลและประเมินผลรวมจำนวน 3 คน

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าขางนาเงิน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานำร่อง ได้แก่

1.1 หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power ได้แก่

2.1 แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำแนกเป็น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

2.3 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานำร่อง

หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 กำหนดหลักการของหลักสูตร

ขั้นที่ 3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 4 การออกแบบเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้

ขั้นที่ 5 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล

ขั้นที่ 6 จัดทำหลักสูตร

ขั้นที่ 7 ตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 8 นำหลักสูตรไปใช้

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในแต่ละขั้นตอนส่วนผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพนั้น ผู้วิจัยนำเสนอในบทที่ 4 และบทที่ 5

ขั้นที่ 1 การวางแผนและศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้วางแผนและศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญที่เกี่ยวข้องได้จากการต่อการนำไปออกแบบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดหลักการของหลักสูตร

การกำหนดหลักการ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตร รวมถึงแนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญที่สอดคล้องกับการใช้แก้ปัญหา ผู้วิจัยจึงกำหนดหลักการของหลักสูตรจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่พบด้าน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แนวทางหรือกระบวนการทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นที่ 3 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นการกำหนดเป้าหมายและสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากหลักการ แนวคิด และข้อมูลพื้นฐานที่ได้ทำการวิเคราะห์

ขั้นที่ 4 การออกแบบเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้

สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาของหลักสูตรเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยกำหนดสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ซึ่งเป็นไปตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และเป็นไปตามแนวทางการจัดเรียนรู้ตามแนวคิดของ Soft Power ซึ่งจำเป็นต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากและกำหนดแนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นการนำเสนอแนวทางว่าเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน รวมถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนควรเป็นอย่างไร การนำเสนอสื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเป็นอย่างไร แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดจากข้อมูล

แนวคิด Soft Power เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มีความทันสมัย เหมาะสมตามบริบทพื้นที่และวัยของนักเรียน

ขั้นที่ 5 กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล

การกำหนดแนวทางและการวัดและประเมินผลเป็นการนำเสนอแนวทางสำหรับใช้ในการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และแนวทางการดำเนินกิจกรรมของหลักสูตร ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลจากข้อมูลจากข้อมูลแนวคิด Soft Power เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ขั้นที่ 6 จัดทำหลักสูตร

ผู้วิจัยจัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและเอกสารที่แนะนำแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีองค์ประกอบดังนี้

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ
- 1.2 หลักการ
- 1.3 จุดมุ่งหมาย
- 1.4 สาระการเรียนรู้
- 1.5 โครงสร้างหลักสูตร
- 1.6 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.7 แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 1.8 แนวทางการวัดและประเมินผล
- 1.9 บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. เอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้หลักสูตร มีองค์ประกอบดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม
2. กระบวนการเรียนรู้
3. บทบาทของครูผู้สอน
4. บทบาทของผู้เรียน
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 ตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้หลักสูตร

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เป็นการพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ก่อนที่จะนำไปใช้จริง ในขั้นนี้ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 นำหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญสาขาหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบต่าง ๆ ตามแบบประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103) โดยพิจารณาระดับความเหมาะสมในภาพรวมของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง หลักสูตรฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งเกณฑ์ขั้นต่ำในการพิจารณาว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมต้องมี ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไม่เกิน 1.00 และหลังจากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร กิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายนำไปศึกษานำร่อง

ระยะที่ 2 การศึกษานำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร ภายหลังจากปรับปรุงหลักสูตรสมบูรณ์แล้ว นำไปทดลองนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้เพื่อศึกษาเบื้องต้นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมหรือสามารถปฏิบัติได้ และมีโอกาสสำเร็จมากน้อยเพียงใด ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคระหว่างการดำเนินการและเพื่อปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้จริง โดยจะนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน (1 ห้องเรียน)

ขั้นที่ 8 นำหลักสูตรไปใช้

การนำไปหลักสูตรใช้เป็นการนำหลักสูตรที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและทดลองใช้แล้วปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์ไปสู่การจัดการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ในการนำหลักสูตรไปใช้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน (1 ห้องเรียน) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดในขั้นตอนที่ 3 ของกระบวนการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ 2) แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินทั้ง 2 ฉบับ ตามลำดับขั้นตอนที่เหมือนกัน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาารูปแบบการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้มีความครอบคลุมและถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.2 การดำเนินการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดความหมายของความเหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103) ดังนี้

5 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.1.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฯและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรที่สร้างเสร็จเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความชัดเจนทางภาษาและความถูกต้องตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.1.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฯ และแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญสาขาหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คนเพื่อพิจารณา และตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้อง และการใช้ภาษา

2.1.5 ปรับปรุงแก้ไข แบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฯและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่างๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

2.2 แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรฯ

การสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโปรแกรม ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 ศึกษาระเบียบวิธีในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.3 กำหนดหัวข้อการสัมภาษณ์ โดยมีประเด็น ดังนี้ 1) เนื้อหาสาระของหลักสูตรฯ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) สื่อการเรียนรู้

2.2.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง โดยเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

2.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อช่วยตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงของเนื้อหาและทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฯ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ติดต่อ ประสานงานกับบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทำการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจหาความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 นัดหมายผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับแนบบแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฯให้กับผู้เชี่ยวชาญตามวันและเวลาที่กำหนด เพื่อตรวจสอบหลักสูตร พร้อมทั้งนัดหมายวันและเวลาในการรับแบบประเมินความเหมาะสมดังกล่าวคืน

1.3 รับหลักสูตรฯและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฯ ด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่นัดหมายเพื่อนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นัดหมายผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอหลักสูตรฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว พร้อมแนบบแบบประเมินความเหมาะสม และทำการนัดหมายวัน เวลาในการรับแบบประเมินความเหมาะสมคืน

1.5 รับหลักสูตรฯและแบบประเมินความเหมาะสมในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรฯ ด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่นัดหมายเพื่อนำไปทดลองจริง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานำร่อง มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ติดต่อประสานกับทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

2.2 ผู้วิจัยประสานผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อขอเข้าใช้สถานที่ และเพื่ออำนวยความสะดวกเตรียมความพร้อมของห้องเรียน สื่อทัศนูปกรณ์ และนัดหมายกลุ่มทดลองนำร่อง

2.3 ดำเนินการทดลองนำร่องกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน (1 ห้องเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) เป็นเวลา 15 ชั่วโมง ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการดำเนินการทดลองนำร่องกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

หน่วยที่	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ถอดบทเรียน Soft Power	2
2	ฮ้อหยูว อาข่ายอคี (Akha's Yummy Food)	5
3	หมี่เซว ย่อมิงาเต้ (Akha's Fashion)	5
4	ง้าอาข่า มาเต้ Akha's Soft Power Tourism	3
	รวม	15

3.2.1 การประเมินคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย การประเมินหลักสูตร 8 ด้าน ดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สารระการการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) แนวทางการวัดและประเมินผล 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 แบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรมีการประเมิน 2 ด้าน ดังนี้ 1) คำชี้แจงการใช้หลักสูตร 2) แผนการจัดการเรียนรู้

3.3 สร้างแบบประเมินตามโครงสร้างและประเด็นที่ต้องการประเมินโดยลักษณะของข้อความ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำแล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นจึงจัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมฉบับสมบูรณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

2. นำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

3. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ตำบลแม่ฟ้าหลวงอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อทดลองนำร่องหลักสูตร

4. ดำเนินการนำร่องกับนักเรียนกิจกรรมชุมนุม “CEI Tourism” ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 15 คน ภาเรียนที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมเวลา 15 ชั่วโมง ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงตารางนำร่องหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

สัปดาห์ที่	กิจกรรมการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ถอดบทเรียน Soft Power	2
2	ฮ่อฮุว อาซ่ายอคี (Akha's Yummy Food)	5
3	หมี่เซว ย่อมิงาเต้ (Akha's Fashion)	5
4	จ้าอาซ่า มาเต้ Akha's Soft Power Tourism	3

5. ในระหว่างนำร่องผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต สอบถาม และสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มากขึ้น

6. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำร่องมาปรับปรุงหลักสูตรเอกสารประกอบหลักสูตร ให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว มาวิเคราะห์ความเหมาะสมโดยการนำคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาต้องมี ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ไม่เกิน 1.00

2. วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษานำร่องโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วจึงเขียนสรุปเชิงบรรยายความ

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วัตถุประสงค์

ขั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตามเกณฑ์ร้อยละ 75

แหล่งข้อมูล

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงินที่สมัครเข้าร่วมในกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
2. แบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียน

1.2 กำหนดรูปแบบของแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของเป็นเกณฑ์การให้คะแนนรูปค (Rubric) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

1.3 การประเมินทักษะการพูด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ คำศัพท์สำนวนและโครงสร้าง ความคล่องแคล่ว การออกเสียง ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสารโดยให้นักเรียนจับสลากเลือกหัวข้อ 1 หัวข้อจากทั้งหมด 2 หัวข้อ จากนั้นครูให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบวัด

1.4 กำหนดสถานการณ์การประเมินทักษะการพูด 2 สถานการณ์ ได้แก่ สถานการณ์ที่ 1 How to make Akha's food (F1: Food) สถานการณ์ที่ 2 How to dress Akha's clothes (F2: Fashion) โดยกำหนดหัวข้อตามความเหมาะสม และเลือกหัวข้อจากการสุ่มโดยวิธีการจับสลาก โดยมีการกำหนดเวลาในการนำเสนอคนละไม่เกิน 7 นาที หากนักเรียนคนไหนที่ทำการทดสอบทักษะการพูดเสร็จแล้ว ครูซึ่งเป็นผู้วิจัยจะแยกนักเรียนที่ทำการทดสอบทักษะการพูดเสร็จแล้วออกมาเพื่อไม่ให้มาพบกัน เพื่อป้องกันการสอบถามซึ่งจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำกันในการทำแบบทดสอบ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงตารางการสร้างแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

กิจกรรม	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	สถานการณ์	จำนวนสถานการณ์
ข้อหยา อา	นักเรียนสามารถ	Situation 1 : How to make	1
ข่ายอคี	พูดนำเสนอ	Akha's food	
(Akha's	วัฒนธรรมด้าน	F1 : Food	
Yummy	อาหารชนเผ่าได้	As a Homestay owner; if there are	
Food)	อย่างถูกต้อง	foreign tourists stay your resort,	
		and they would like you to teach	
		them how to cook the hill tribe	
		food. Hence, you have to explain	

กิจกรรม	จุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	สถานการณ์	จำนวน สถานการณ์
		<p>the ingredients and procedure of cooking. Which dialect food will you proudly present?</p> <p>ในฐานะที่คุณเป็นเจ้าของโฮมสเตย์ เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาพักที่โฮมสเตย์และอยากให้คุณสอนวัฒนธรรมด้านอาหารที่คุณต้องพุดนำเสนอส่วนผสมและวิธีการทำ คุณจะเลือกพุดนำเสนอเมนูอาหารชนิดใด</p>	
หมี่ซั่ว ย่อมมี งาได้ (Akha's Fashion)	นักเรียนสามารถ นำเสนอวัฒนธรรม ด้านการแต่งกาย ชนเผ่าได้อย่าง ถูกต้อง	<p>Situation 2: How to dress Akha's clothes</p> <p>F2 : Fashion</p> <p>As a local of Chiang Rai province, there are the tourists come to visit your village, they would like to learn how to hand embroidery the cloth, how do you teach them get that ? at that time How to dress as a native fashion. How will you present them to attract to?</p> <p>ในฐานะผู้อาศัยท่องเที่ยวท้องถิ่น เมื่อมีนักท่องเที่ยวอยากเรียนรู้การแต่งกายชนเผ่า ณ ขณะนั้น คุณจะนำเสนอวัฒนธรรมการแต่งกายให้นักท่องเที่ยวสนใจได้อย่างไร</p>	1

1.5 นำแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหา

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence: 10C) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) เพื่อพิจารณาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลความตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.50-1.00

1.6 นำแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนกลุ่มนำร่องเพื่อนำแบบเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดจากกรรมการทั้ง 2 คน ได้แก่ ผู้วิจัยและครูสอนภาษาอังกฤษ 1 ท่าน มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นระหว่างกรรมการซึ่งผลการประเมินของกรรมการทั้ง 2 คนพบว่า มีค่าความเชื่อมั่น (Inter - rater Reliability) มีค่า 0.97 ซึ่งถือว่าความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก จากนั้นจัดทำแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง (รายละเอียดดังภาพผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนทำการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เพียงพอและพร้อมต่อการใช้งานวางแผนการจัดกิจกรรมและจัดเตรียมชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ในช่วงกิจกรรมชุมนุม จำนวน 15 ชั่วโมง
3. หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (Inter - rater Reliability) แล้วจึงทำการวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองในการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวหลังการทดลอง One-Group Posttest Design (Fitz-Gibbon, 1987 p.113) ดังนี้

	Experiment	Posttest
	X	T2
เมื่อ	X แทน การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	T2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลคะแนนที่ได้จากการวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ด้วยค่าสถิติทดสอบที (t- test one sample) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายกับเกณฑ์ร้อยละ 75 หลังเรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยใช้การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของการประเมินเชิงระบบ IPO Model ของ โชเดอร์ เบค และคณะ (Schoder bok et al., 1990)

การศึกษาในขั้นตอนนี้เป็นความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรเชิงระบบ IPO Model แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงินที่สมัครเข้าร่วมในกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถาม มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ และแนวทางแก้ไขเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรและการสร้างแบบสอบถาม
- 2 กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น
- 3 กำหนดประเด็นที่จะสอบถาม ร่างคำถามตามประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ได้แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) โดยการกำหนดระดับคะแนนไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4 สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบของการประเมินเชิงระบบ IPO Model โดยกำหนดการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

3.4.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างกิจกรรมและประสบการณ์ แนวการจัดกิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผล

3.4.2 ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

3.4.3 ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 1 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 3 คน ดำเนินการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการประเมินและความเหมาะสมของการใช้ภาษา วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง

IOC (Index of Item Objective Congruence) ใช้เกณฑ์พิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น. 117)

3.6 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ผลการประเมินได้ดัชนีความสอดคล้อง 0.60 - 1.00 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินหลังการทดลองใช้หลักสูตร โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1 หลังจากการทดลองใช้หลักสูตรหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบประเมินหลักสูตรให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

4.2 ผู้วิจัยนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เนื้อหาการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปแปลความหมายโดยการเทียบกับเกณฑ์การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2546, น. 187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของหลักสูตรมี ความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของหลักสูตรมี ความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของหลักสูตรมี ความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตของหลักสูตรมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต
ของหลักสูตรมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

การพิจารณาความเหมาะสมโดยการใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยเลขคณิตคะแนนความคิดเห็น
ของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การ
ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = .55)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103) คำนวณได้จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
N	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมด

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103) คำนวณได้จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, น.82)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามข้อนั้นๆ
	$\sum R$	แทน	การรวม
	R	แทน	ความคิดของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย ด้วยวิธี Brennan โดยกำหนดเกณฑ์การผ่านร้อยละ 75 สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น.90)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	U	แทน	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบผ่านเกณฑ์
	L	แทน	จำนวนผู้สอบที่ตอบข้อนั้นถูกของกลุ่มที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์
	n_1	แทน	จำนวนผู้สอบที่สอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้สอบที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.3 ค่าสถิติ t- test one Sample

$$t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{S}{\sqrt{n}}} \text{ โดยมี } df = n - 1$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	μ_0	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หรือ เกณฑ์ที่ตั้งขึ้น
	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1 ผลการสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ทำให้ได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้

1.1.1 หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายมีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญ
2. หลักการ
3. จุดมุ่งหมาย
4. สารระการเรียนรู้
5. โครงสร้างหลักสูตร
6. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้
8. การวัดและประเมินผล

9. บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้มีรายละเอียดอยู่ใน ภาคผนวก ข หน้า 147

1.1.2 เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 1. คำนำของเอกสารประกอบหลักสูตร 2. คำแนะนำสำหรับครู 3.
โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม 4. แผนการจัดการเรียนรู้ 5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ทั้งนี้มีรายละเอียดอยู่ใน ภาคผนวก ค หน้า 206

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การ
ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การ
ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
1. องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ			
1.1 เมืองค์ประกอบของเอกสารประกอบ หลักสูตรฯ ครบถ้วนและเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของเอกสารประกอบ หลักสูตรฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 เมืองค์ประกอบที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
2. โครงสร้างหลักสูตรฯ			
2.1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรฯ	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะ การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายตามแนวคิด Soft Power	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้มีความ เหมาะสมในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
3. กระบวนการเรียนรู้			
3.1 มีความสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะ การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่ตามแนวคิด Soft Power	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายและผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
4. บทบาทของครูผู้สอน			
4.1 บทบาทครูมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 เป็นประโยชน์ต่อครูในการใช้งาน	4.33	0.58	มาก
เฉลี่ย	4.50	0.58	มากที่สุด
5. บทบาทของผู้เรียน			
5.1 บทบาทผู้เรียนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	0.58	มาก
5.2 เป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการ ใช้งาน	4.33	0.58	มาก
เฉลี่ย	4.33	0.58	มาก
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
6.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ	4.33	0.58	มาก
6.2 ตรงกับคุณลักษณะของหลักสูตรฯ	4.33	0.58	มาก
6.3 เครื่องมือวัดและประเมินเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
6.4 วิธีการวัดและประเมินมีความเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
6.5 เกณฑ์การวัดและประเมินเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.53	0.58	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้			
7.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระสำคัญ	4.67	0.58	มากที่สุด
7.2 เน้นพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อ	4.33	0.58	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ตามแนวคิด Soft Power			
เฉลี่ย	4.50	0.58	มากที่สุด
8. เนื้อหา			
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
8.2 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
8.3 มีการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.44	0.58	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้			
9.1 มีการตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
9.2 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ	4.67	0.58	มากที่สุด
9.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
9.4 ครูมีการถามคำถามกระตุ้นการคิดของนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
9.5 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครู	4.67	0.58	มากที่สุด
9.6 มีกิจกรรมที่หลากหลายตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
9.7 เน้นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.67	0.58	มากที่สุด
9.8 เน้นให้ผู้เรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง โดย ครูเป็นเพียงผู้เสนอแนะ	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
10. สื่อ/แหล่งเรียนรู้			
10.1 สื่อมีความหลากหลาย	4.33	0.58	มาก
10.2 ใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ จุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม	4.33	0.58	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
10.3 มีการใช้เทคโนโลยีร่วมในการจัดการ เรียนรู้	4.33	0.58	มาก
เฉลี่ย	4.33	0.58	มาก
11.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
11.1 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
11.2 มีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ หลากหลาย	4.67	0.58	มากที่สุด
11.3 มีวิธีการวัดและประเมินผลงานหรือ ชิ้นงานของนักเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.54	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พบว่า ในภาพรวมองค์ประกอบของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D.=0.58) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ตาราง 6 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. คำนำของเอกสารประกอบหลักสูตร			
1.1 คำนำของเอกสารประกอบหลักสูตรมีความ ชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 คำนำของเอกสารประกอบหลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ก่อให้เกิดประโยชน์			
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
2. คำแนะนำสำหรับครู			
2.1 แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้มีความชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 บทบาทของผู้สอนมีความชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 สื่อการเรียนรู้มีรายละเอียดครบถ้วน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.5 ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับครูผู้สอนมีความเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
2.6 การสร้างข้อตกลงในการเรียนรู้ร่วมกันมีความเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
2.7 การสร้างข้อตกลงในการเรียนรู้ร่วมกัน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
3. โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม			
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ตรงตามความสนใจของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 จัดเรียงลำดับความยากง่ายของสาระการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด
4. แผนการจัดการเรียนรู้			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.67	0.58	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
5.2 ระบุวิธีวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
5.3 ระบุเกณฑ์ประเมินผลไว้อย่างชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 การวัดและประเมินผลครอบคลุมคุณลักษณะ สำคัญที่หลักสูตรต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.73	0.44	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.75	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า ในภาพรวมองค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.= 0.44) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านโครงสร้างหลักสูตร กิจกรรมชุมนุมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}= 5.00$, S.D.=0.00) รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}= 4.73$, S.D.=0.44) และด้านคำนำของเอกสารประกอบหลักสูตร คำแนะนำสำหรับครู และแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}= 4.67$, S.D.=0.58) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปทดลองใช้

ผู้วิจัยนำหลักสูตรไปใช้โดยเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด จำนวน 4 หน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้และหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายไปทดลองนำร่องกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมเวลา 15 ชั่วโมง ดังนี้

ผลการศึกษาความเป็นไปได้พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้ง 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) เนื้อหาสาระ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนรู้และตั้งรายละเอียดที่สังเคราะห์ได้การสัมภาษณ์นักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ สรุป ดังนี้

3.1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียนมีประโยชน์ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังข้อความที่นักเรียนเขียนสะท้อนว่า

“พวกผมได้เรียนรู้วัฒนธรรมด้านอาหารของพวกเรา เช่น รากชู มีที่มาจากไหน มีประโยชน์อะไรบ้าง และนำไปทำอะไรได้บ้างและสนุกที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษด้วยครับ”

(นักเรียนคนที่ 1, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้)

“หนูชอบตอนที่ได้เรียนเรื่องการแต่งกายของพวกหนูคะ เพราะพวกหนูสามารถอธิบายถึงเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับชนเผ่าพวกหนูได้และเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเรียนรู้ วัฒนธรรมการแต่งกายของพวกหนูเป็นภาษาอังกฤษได้อีกด้วย”

(นักเรียนคนที่ 5, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้)

3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษลงมือปฏิบัติและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ดังข้อความที่นักเรียนเขียนสะท้อนว่า

“หนูชอบกิจกรรมที่ได้เรียนแบบนี้มากเลยคะ เพราะหนูได้ทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนๆ ได้วางแผนและแบ่งหน้าที่ในการทำงานรวมถึงทุกคนได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอวัฒนธรรมอาหารและการแต่งกายของชนเผ่าพวกหนูและเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ให้คนอื่นได้ชมด้วยคะ”

(นักเรียนคนที่ 7, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้)

“ผมชอบตอนที่ได้เข้าไปในหมู่บ้านไปหารากชูว่าปลูกอยู่ที่ไหน ดูสนุกและตื่นเต้นมากเลยครับ อีกทั้งยังสอนเรื่องการบอกทางกับแผนที่ให้พวกผมด้วย ถ้าเจอนักท่องเที่ยวถามทาง ผมคิดน่าจะบอกกับเค้ารู้เรื่องอยู่ครับ”

(นักเรียนคนที่ 10, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้)

3.3 สื่อการเรียนรู้ สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ มีสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน มีประโยชน์และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน ดังข้อความที่นักเรียนเขียนสะท้อนว่า

“หนูชอบวิดีโอก่อนการสอนอะคะที่พาพวกหนูไปท่องเที่ยวพื้นที่ในหมู่บ้านทั้งหมดว่าจริงๆแล้วหมู่บ้านพวกเราสวยมากเลยและมีสิ่งที่เป็นประโยชน์ก็คือ การแต่งกายชนเผ่าและอาหารรากชูของพวกหนูคะ คิดว่าจะเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในหมู่บ้านเราได้คะ”

(นักเรียนคนที่ 12, แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้)

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียนที่เข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทาง สถิติของการทดสอบเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 กับการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเรียน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	% of Mean	t	Sig (1-tailed)
หลังเรียน	25	20	16.24	0.83	81.20	7.46*	0.0000

* มีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า การทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายก่อนเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.24 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.20 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนการทดสอบหลังเรียนพบว่าคะแนนการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 8 แสดงผลความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)			
1.1 ฉันคิดว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และด้านการแต่งกายแฟชั่น (Fashion) น่าสนใจ	4.00	0.91	มาก
1.2 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้มีหลากหลายเร้าความ	3.80	1.00	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
สนใจและตรงความต้องการของฉัน			
1.3 เวลาเรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรม เรียนรู้ในชั่วโมงกิจกรรมชุมนุม	4.28	0.89	มาก
1.4 สื่อและแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอในการทำกิจกรรม การเรียนรู้	4.76	0.60	มากที่สุด
1.5 สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้	4.28	0.94	มาก
รวม	4.22	0.74	มาก
2. ด้านกระบวนการ (Process)			
2.1 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้ช่วยกระตุ้นการพูด ภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรม	4.56	0.82	มากที่สุด
2.2 เพื่อนๆทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ หน่วยการเรียนรู้	4.84	0.47	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้มีความ น่าสนใจต่อการทำกิจกรรมในชุมนุม	4.72	0.54	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ฉันเข้าใจ Soft Power จังหวัดเชียงรายนมากขึ้น	4.76	0.52	มากที่สุด
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ฉันพัฒนาทักษะ การพูดภาษาอังกฤษของตนเอง	4.80	0.50	มากที่สุด
รวม	4.73	0.93	มากที่สุด
3. ด้านผลผลิต (Output)			
3.1 ฉันชอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายนมีความน่าสนใจตามความต้องการและ เหมาะสมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	4.64	0.60	มากที่สุด
3.2 ฉันมีความรู้และเข้าใจใน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายน	3.79	0.90	มาก
3.3 ฉันสามารถนำความรู้เกี่ยวกับ Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายนไปประยุกต์ใช้ในการ	4.21	1.00	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ดำเนินชีวิตได้			
3.4 ฉันคิดว่ามีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยว	3.79	0.76	มาก
3.5 ฉันสามารถพูดเชิญชวนนักท่องเที่ยวมา ท่องเที่ยว วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าจังหวัด เชียงราย	3.71	0.71	มาก
รวม	4.02	0.67	มาก
ภาพรวม	4.24	0.75	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process) ($\bar{X}= 4.73$, S.D.=0.93) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ($\bar{X}= 4.22$, S.D.=0.74) อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และด้านผลผลิต (Output) ($\bar{X}= 4.02$, S.D.=0.67) อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย วิธีการดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบหลังการทดลอง (One-Group Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มเดียว (t-test one samples)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายทำให้ได้หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้

1.1 หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายมีองค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สารการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) แนวทางการวัดและประเมินผล 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยนำหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรทุกด้านมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.= 0.58)

1.2 เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มีองค์ประกอบคือ คำชี้แจงการใช้หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำเอกสารประกอบหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.= 0.44)

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า คะแนนการทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเป็นการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้พูดสื่อสารเพื่อโน้มน้าวและเผยแพร่วัฒนธรรมชนเผ่าของตนเองให้ผู้คนมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.24$, S.D. = 0.75)

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายตามลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรครบทุกด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สารระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) แนวทางการวัดและประเมินผล 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและในภาพรวมองค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ได้องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญอย่างครบถ้วนจึงสามารถพัฒนาหลักสูตรตามองค์ประกอบต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของ Tyler (1949; Taba, 1962; อ่าง บัวศรี, 2542; วิชัย วงศ์ใหญ่, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับวรรณ บัวขาว (2563) ผลการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรครบทุกด้าน ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) สารระการเรียนรู้ 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องซึ่งหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและในภาพรวมองค์ประกอบของคู่มือการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดอีกทั้งยังสอดคล้องกับ ชิสา โตเรือง (2554) ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเรื่องการท่องเที่ยวใน อำเภอพานสัก จังหวัดอุทัยธานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหลักสูตรมี องค์ประกอบ ดังนี้หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร สารระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และการวัดประเมินผลพร้อมด้วยคู่มือการใช้หลักสูตรเมื่อพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วพบว่า ในภาพรวมหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($X = 4.71, S.D. = 0.47$)

ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรไปทดลองนำร่อง (Pilot Study) ก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ จักรกฤษณ์ จันทะคุณ (2557) ที่มีการพัฒนาหลักสูตรก่อนการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีการทดลองนำร่อง (Pilot Study) โดยนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านป่าซางนาเงิน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 15 คน (ห้องเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) เป็นเวลา 15 ชั่วโมง

รวมทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ หลังจากการทดลองนำร่อง (Pilot Study) ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียน โดยมี 3 ประเด็น คือ 1) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงซึ่งผลการศึกษานำร่องพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ อ่างใน พิศาล เครือลิต (2565) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ธารีเกษ 2559; ณชณิชา โพธิ์ใจ, 2560; เนาวรัตน์ มะลีลาเต๊ะ, 2563 ที่ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานยกร่างหลักสูตรนำหลักสูตรไปทดลองใช้และปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ ด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรจึงทำให้หลักสูตรมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้จริง 4) การประเมินหลักสูตรนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลังการทดลองใช้หลักสูตรอยู่ในระดับ มากที่สุด

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังการทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด Soft Power ในด้านวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงรายซึ่งเป็นจังหวัด ที่มีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะมาออกแบบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมสอดคล้องตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและเหมาะสมกับนักเรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยทุกแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะให้นักเรียนได้ออกแบบ Icon สอดคล้องกับ Richards และ Wilson (2006) ใช้เป็นสื่อสื่อความหมายรูปแบบใหม่ Content กุลทิพย์ ศาสตรระจฤจิ (2556) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกลุ่มเป้าหมายต้องการการนำเสนอ และ Story Zeng & Gerritsen (2014) สามารถสื่อสารกับผู้รับข่าวสาร กิจกรรม ข้อมูล เพื่อพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวและทำกิจกรรมทำอาหารและการแต่งกายในวิถีแบบชนเผ่าและเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมสู่โลกออนไลน์ อีกทั้งหลักสูตรมีการจัดเรียงเนื้อหาด้วยการเริ่มจากเรื่องที่ง่ายไปสู่เรื่องที่ยากหรือซับซ้อนสอดคล้องกับแนวคิด Moran (2001, P.19) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนวัฒนธรรมมีเป้าหมายตั้งแต่ระดับความรู้และทักษะวัฒนธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมในแง่มุมต่างๆ หลักสูตรที่มีความหลากหลายของเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และการแต่งกาย (Fashion) ได้ยึดแนวทางดังกล่าวในการออกแบบเนื้อหาให้

เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน ในที่นี้คือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมชนเผ่าในจังหวัด เชียงราย และได้จัดการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็น ความสำคัญของทักษะการพูดภาษาอังกฤษและมีแรงจูงใจในการฝึกพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น เมื่อ นักเรียนเห็นประโยชน์ของการเรียนจึงสามารถสื่อสารในชีวิตจริงของตนเองและกิจกรรมที่ผู้เรียนมี ความคุ้นเคย ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาที่ได้ ศึกษาผลของเนื้อหา บทเรียนและ กิจกรรมที่ผู้เรียนคุ้นเคยต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ Schmidt-Rinehart (1994); Gilakjani & Ahmadi (2011); Kazemi & Zarei (2015); Qiu, X. (2019); and Ghasemi & Mozaheb (2021) กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับ หัวข้อ เนื้อหา บทเรียนและ กิจกรรมที่ครูผู้สอนเตรียมในการช่วยพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนในฐานะ ภาษาต่างประเทศได้ โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่กำลังเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจและอาจมีการปรับเปลี่ยน เทียบเคียงความรู้และประสบการณ์หรือสถานการณ์ที่ อาจแตกต่างจากที่เคยเรียนรู้ มาแล้วโดยมีครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกจะทำให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาความรู้และทักษะได้

3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากต่อการเข้าร่วม หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมนักเรียนมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียน มีความคิดเห็น ด้านกระบวนการ (Process) ($\bar{X}= 4.73$, S.D.=0.93) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ($\bar{X}= 4.22$, S.D.=0.74) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากและด้านผลผลิต (Output) ($\bar{X}= 4.02$, S.D.=0.67) อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้ออกแบบลงมือปฏิบัติ สะท้อนคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การเรียนรู้และมีความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในทุกขั้นตอน รวมถึง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีสื่อที่น่าสนใจ ทันสมัยและหลากหลายเป็นการสร้างความสนใจ ความสามารถ ความถนัดของนักเรียน ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาความรู้ที่มีความเฉพาะนอกเหนือบทเรียนซึ่งจัดกิจกรรมได้ทั้งในและ นอกสถานศึกษาโดยที่นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตามความมุ่งหวังที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปเพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้วิจัย ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้และควรปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนและนักเรียน

1.2 ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ครูควรศึกษาแนวการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายให้เข้าใจเพื่อสามารถจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้เสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายให้เกิดความเหมาะสมและประสิทธิภาพสูงกับนักเรียน

1.3 ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องคอยดูแลและเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้เรียน ทุกกลุ่มอย่างใกล้ชิด อีกทั้งครูผู้สอนต้องคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนช่วยเหลือกันในขณะที่กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อพัฒนาการทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อการท่องเที่ยวตามความเหมาะสมของบริษัท

2.2 ควรทำการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมหรือหลักสูตรชุมนุมที่มุ่งพัฒนา Soft Power ด้านภาพยนตร์ (Film) ศิลปะการต่อสู้ (Fighting) และเทศกาลและประเพณีสำคัญ (Festival) เพื่อให้หลักสูตรมีความน่าสนใจและหลากหลายตามความต้องการและความสนใจ

2.3 ควรทำการวิจัยและพัฒนาทักษะการสื่อสาร (Communication skills) เพื่อสร้างทักษะการสื่อสารในถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ท่าทางและข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาทักษะสำคัญอื่นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด.
- กันยารัตน์ เพ็งสา. (2553). *การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเบิกไพร ด้วยวิธีการ สอนโดยใช้กิจกรรมเพลงและเกม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษใน ฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2540). *หลักสูตรและการพัฒนา*. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและ เอกสารการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติธัช คงชะวัน. (2553) *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง* คุษภินิพนธ์ปรัชญาคุษภินิติต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กฤษณีย์ ไวทยะวณิช. (2545). *หลักการพูด*. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- กุลจิรา เสาวลักษณ์จินดา. (2555). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษา: อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี, รายงานวิจัยปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีธัญบุรี*
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อีสิน เพรส.
- ชนนาล เจริญรักษ์ (2556). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลการปฏิบัติงานของเทศบาลเกวียนหัก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี*. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตการจัดการภาครัฐและ ภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนมณีภา ใฝ่มะโนธรรม.(2564). *การพัฒนาพื้นที่ทางวัฒนธรรมให้เป็นจุดหมายปลายทาง การท่องเที่ยวแบบ Pop Culture*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. นนทบุรี: พีบาลานซ์ดีไซด์แอนปรินติ้ง.
- ชิสา โตเรือง. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม.ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เรื่อง การท่องเที่ยวในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- ณัฐวรรณ เปล่งวิทยา. (2559). *การศึกษาความสามารถในการฟังการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองขาม โดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยกิจกรรมเพลงและเกม*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ราชบุรี.
- เดือนนภา ทองมาก. (2558). *การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและความสนใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพุดาย ด้วยวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมเพลงและเกม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง.
- ธำรง บัวศรี. (2531). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : เอร่าวิชาการพิมพ์.
- นพดล อินทร์จันทร์. (2557). *ภาพยนตร์ไทยในฐานะสินค้าทางวัฒนธรรม*. วารสารวิชาการนวัตกรรมนราภรณ์ สโรดม (2564) *การพัฒนาหลักสูตรปรับกรอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของครู ตามทฤษฎีแห่งตนของดเว็ค*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยนเรศวร
- นิคม มุสิกคามะ. (2542). *ทฤษฎีใหม่ ในหลวง : ชีวิตพอเพียง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน.
- ปนัดดา อินทรารุช. (2543). *การยอมรับมาตรฐาน ISO 14001 ของพนักงาน: การศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล คิวริตี้ ฟู้ดแวร์ จำกัด*. กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรสวรรค์ สี่ป้อ. (2550). *สุดยอดวิธีการภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- พิทยา สุวคันธ์. (2552). *การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีนในไทยและ ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน*. โครงการปริญญาเอกสหวิทยาการ วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิศาล เจริญลิต. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เพ็ชรี รูปะวิเชตร์. (2554). *การเรียนรู้ลักษณะการจัดการ: การจัดการข้ามวัฒนธรรม*. กรุงเทพมหานคร: ดวงกลมพัลลิกขิง.
- ภราภรณ์ สีทรงฮาด. (2558). *การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยใช้วิธีสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) ด้วยอรรถลักษณะของข่าวหนังสือพิมพ์ (News Report Genre Features)*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านหมู๋จอมบึง, ราชบุรี.

- ภักธร อุบลน้อย. (2564) การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานเกี่ยวกับการค้า ขยายสินค้าประจำท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านลาดวิทยาจังหวัดเพชรบุรี. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.
- ภูริณัฐ แก้วสिया. (2566) ประเภท ซอฟต์แวร์(5F) ที่ใช้สื่อสารส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว จังหวัดนครศรีธรรมราช, วารสารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์. เมษายน- มิถุนายน 2566.
- มณีรัตน์ ปิ่นวิเศษ. (2550). ความหมายของสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอมพันธ์จำกัด. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มณฑนา โพธิ์ แก้ว. (2550). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี . ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา
- มารุต พัฒนาผล. (2562). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรร่วมสมัย 2 พิมพ์ที่ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้, กรุงเทพมหานคร.
- รุจิรัฐ ภู่อาระ. (2546). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- รญาภรณ์ สุคนธ์ทรัพย์. (2561). การบริหารจัดการทรัพยากร Soft Power ของไทย; Invigorating Thailand's Soft Power Resources, วารสารราย 4 เดือน ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2560.
- วชิราภรณ์ ศรีผา. (2554). ผลการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของเด็กปฐมวัย. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.
- วรพรรณ บัวขาว. (2563). การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม English for Local Travel เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง การพูด และความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. การค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.
- วรัทยา พรหมสุนทร. (2555). ความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนต่อความสำคัญของปัญหาสังคม: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กและเยาวชนในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วศินี หนูนุกกิติ. (2558). โครงการวิจัยเรื่อง “จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2560-2564)” (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม)

- วารุณี ยะปาน. (2556). การศึกษาความสามารถด้านการฟัง-พูดและแรงจูงใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านบ่อ ด้วยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้เพลงและเกม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านหมู๋จอมบึง, ราชบุรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2521) *หลักสูตรและการสอน-มิติใหม่*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2533). *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร* : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- วีระ บำรุงรักษ์. 2541. *ระบบการวัดนธรรมและคุณภาพมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้ง เฮาส์.
- ศิริพร พึ่งเพชร, วิไลวรรณ ศิริประภาภูวดล และ ไพโรจน์ ศรีคง. (2566). *อำนาจละมุนอัตลักษณ์ชุมชนเพื่อการเสริมสร้างรายได้ผู้สูงอายุ* ของชุมชนบ้านโนนเขวา อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัยปีที่ 5 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน 2566.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม. สื่อสารสังคม.
- สุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์. (2565). *Soft Power อำนาจละมุน*. สืบค้นจาก URL: <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/rr2565-may7>.
- สุมิตร คุณานุกร. (2523). *หลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพมหานคร : ชวนพิมพ์
- สุรชาติ บุณศิริ. (2558). *การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดเรียนภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบางกระโดยใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยกิจกรรมเพลงและเกม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านจอมบึง.
- หริศกดิ์ พลตรี. (2554). *ผลการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นภาระงานและสาระท้องถิ่นต่อความสามารถการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา.ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยศิลปากร. นครปฐม.*
- อมรรัตน์ ทันมา. (2558). *อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปของสุภาพสตรี ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์: กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร วารสารอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม (e-JODIL) ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (2015): มกราคม -มิถุนายน 2558.*
- อมรรัตน์ ทันมา. (2558). *อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปของสุภาพสตรี ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์: กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก https://e-jodil.stou.ac.th/filejodil/8_7_492.pdf.*

- อมรวิชัย นาครทรรพ. (2546). *การบูรณาการการเรียนรู้วัฒนธรรมกับการศึกษาของต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- อรอนงค์ ประจุทรัพย์. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นภาษาอังกฤษ เรื่อง สุรินทร์น่ารู้ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, สุรินทร์.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2544). *การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฮาฮีดี๊ะ ดินามอ. (2553). *การศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของคีย์ จอห์นสัน*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- Acevedo, A., Gower, M., & Harmer, J. (1992). *Frontrunner: students' book*. (No Title).
- Adorno, T., & Horkheimer, M. (1947/1992). *The Culture Industry: Enlightenment as Mass Deception*. In *Dialectic of Enlightenment*. , Verso: London.
- Bartz, W. H. (1979). *Testing Oral Communication in the Foreign Language Classroom*. Language in Education: Theory and Practice, No. 17.
- Bartz, W.H. (1979). *Testing Oral Communication, in the Foreign Language Classroom: Language in Education: Theory and Practice*. Virginia : The Centre for Applied Linguistic
- BLOOM, R., HEYMANN, H., FUGLISTER, J., & COLLINS, M. (1994). S. CHAN, M. GOVINDAN, E. LESCHIUTTA, JY PICARD, GS TAKACH, and B. WRIGHT, *EDJfor Managers and Auditors, 2d ed.*(Toronto: The Canadian Institute of Chartered Accountants, 1994, pp. The Accounting Review.
- Byrne, R. W. (1979). *Memory for urban geography*. Quarterly journal of experimental psychology, 31(1), 147-154.
- Chambers, R. D., Skinner, C. J., Atherton, M. J., & Moilliet, J. S. (1996). *Elemental fluorine. Part 4. Use of elemental fluorine for the halogenation of aromatics*. Journal of the Chemical Society, Perkin Transactions 1, (14), 1659-1664.
- Clark, B. R. (1972). *The organizational saga in higher education*. Administrative science quarterly, 178-184.

- Clark, J.L.D. (1972). *Foreign Language Testing: Theory and Practice*. Philadelphia: Centre of Curriculum Development.
- de San Eugenio Vela, J. (2013). *The relationship between place branding and environmental communication: The symbolic management of places through the use of brands*. *Place Branding and Public Diplomacy*, 9, 254-263.
- Dobell, G. (2018). *AN OZ VOICE IN THE ASIA-PACIFIC*. *Hard news and free media as the sharp edge of Australian soft power*, 6.
- Fritz, J.M. (1988). *An analysis of the foreign language needs of student preparing careers in tourism management*. *Dissertation Abstracts International*, 50, 130-A.
- Geun Lee. (2009) *A theory of Soft Power and Korea's Soft Power strategy*, *Korea Journal of Defense Analysis* 2, no.2.
- Ghasemi, A. A., and Mozaheb, M. A. (2021). "Developing EFL Learners' speaking fluency: Use of practical techniques." *MEXTESOL Journal*, 45, 3: 1-13.
- Gilakjani, A. P., and Ahmadi, S. M. (2011). "The Effect of text familiarity on Iranian EFL learners' listening comprehension." *Journal of Language Teaching and Research*, 2, 4: 783-789
- Gyimóthy, S., Lundberg, C., Lindström, K. N., Lexhagen, M., & Larson, M. (2015). *Popculture tourism: A research manifesto*. In *Tourism research frontiers: Beyond the boundaries of knowledge* (pp. 13-26). Emerald Group Publishing Limited.
- Gyimóthy, S., Lundberg, C., Lindström, K., Lexhagen, M., & Larson, M. (2015). *Pop culture Tourism: A Research Manifesto* (T. R. In D. Chambers Ed. Vol. 20). UK: Emerald Group Publishing Limited. .
- Harris, M., & Raviv, A. (1990). *Capital structure and the informational role of debt*. *The journal of finance*, 45(2), 321-349.
- Horkheimer, M. A., Theodor W. . (2002). *The Culture Industry: Enlightenment as Mass Deception*. USA: Stanford University Press
- Jonathan McClory, *The New Persuaders: An International Ranking of Soft Power*, London: Institute for Government, 2010.

- Lee, S. J. (2011). *South Korean soft power and how South Korea views the soft power of others*. In *Public diplomacy and soft power in East Asia* (pp. 139-161). New York: Palgrave Macmillan US.
- Littlewood, W. (1984). *Foreign and Second Language Learning*. New York: Cambridge University Press.
- Littlewood, W. (1995). *Communicative Language Teaching*. Britain : Cambridge University Press.
- Littlewood, W. (1995). *Writing and Reading: A Joint Journey Through Ideas*. Volume 19, Number, 19(1), 3.
- Mattern, J. B. (2005). *Why soft power isn't so soft: representational force and the sociolinguistic construction of attraction in world politics*. *Millennium*, 33(3), 583-612.
- Moilliet, D. (1996). *A content analysis of post-secondary curriculum for training in the Canadian hospitality and tourism industry*. *Dissertation Abstracts International*, 56, 3932-A.
- Moran, P. R. (2001). *Teaching Culture: perspectives in practice*. Boston, Mass: Heinle & Heinle
- Moran, P. R., & Lu, Z. (2001). *Teaching culture: Perspectives in practice* (pp. 34-47). Boston: Heinle & Heinle.
- Nye, J., (2004). *Soft Power: the means to success in world politics*. New York: Public Affairs.
- Oller, J. W. (1980). *Language testing research (1979-1980)*. *Annual review of applied linguistics*, 1, 124-150.
- Ornstein, A., & Hunkins, F. (2004). *Curriculum: Foundations, principles, and issues*. New York; Pearson Education.
- Paulston, C. B. (1978). *Education in a bi/multilingual setting*. *International Review of Education*, 24, 309-328.
- Print, M. (1993). *Curriculum Development and Design (2nd ed)*. Malaysia: SRM Production Services.
- Qiu, X. (2019). "Functions of oral monologic tasks: Effects of topic familiarity on L2 speaking performance." *SAGE Journals*, 24, 6: 745-764.

- Redfield, R. (1941). *The folk culture of Yucatan.*, Oxford, England.
- Richards, G., & Wilson, J. (2006). *Developing creativity in tourist experiences: A solution to the serial reproduction of culture?*. *Tourism management*, 27(6), 1209-1223.
- Richards, G., & Wilson, J. (2006). *Developing creativity in tourist experiences: A solution to the serial reproduction of culture? Tourism Management*, 27(6), 1209-1223.
- Rogers, E. M., & Cartano, D. G. (1962). *Methods of measuring opinion leadership*. *Public opinion quarterly*, 435-441.
- Savignon, S. J., & Berns, M. S. (1983). *Communicative Language Teaching: Where Are We Going?*. *Studies in Language Learning*, 4(2), n2.
- Saylor, J. Galen and William M. Alexander. (1974). *Planning Curriculum for School*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Swain, R. (1984). *Easing the transition: A career planning course for college students*. *Personnel & Guidance Journal*.
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace & World. pp. 422-425
- Taylor, J. W. (1974). *The role of risk in consumer behavior: A comprehensive and operational theory of risk taking in consumer behavior*. *Journal of marketing*, 38(2), 54-60.
- Tosrikaew, B. (2014). *Soft Power-Strong Power Thai Rath Online*. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2566, จาก <https://www.thairath.co.th/content/401926>.
- Tyler Ralph W (1949). *Basic Principia of Curriculum and Instruction*. Chicago : the University of Chicago press.
- Tyler, Ralph W. (1970). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago: University of Chicago.
- Valieva, J. (2018). *Cultural soft power of Korea*. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(4), 207-213.
- Wang, S. D., Scrivener, K. L., & Pratt, P. L. (1994). *Factors affecting the strength of alkali-activated slag*. *Cement and concrete research*, 24(6), 1033-1043.

Weir, C. J., Hughes, A., & Porter, D. (1990). *Reading skills: Hierarchies, implicational relationships and identifiability*.

Widdowson, H.G. (1983). *Teaching Language as Communication*. London: Oxford University Press.

Zeng, B., & Gerritsen, R. (2014). *What do we know about social media in tourism? A review*. *Tourism Management Perspectives*, 10, 27-36.

ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ วัฒนาร	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขา หลักสูตรและการสอน วิทยาลัย การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผาสุข บุญธรรม	ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
3. นางศุภานัน นเรวรรณ	ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนเทศบาล 5 เด่นห้า

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. แบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
4. แบบประเมินความเหมาะสมเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
5. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power
6. แบบประเมินความสอดคล้องของเกณฑ์วัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power
7. แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
8. แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรกิจกรรมชุมชน

Soft Power

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จัดทำโดย

นายไพรัช สุขเกษม

สาขาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย พัฒนาขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าใน ตำบลแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย คือ ชาติพันธุ์อาข่า เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย อีกทั้งมุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมชนเผ่าที่อยู่ในจังหวัดเชียงราย

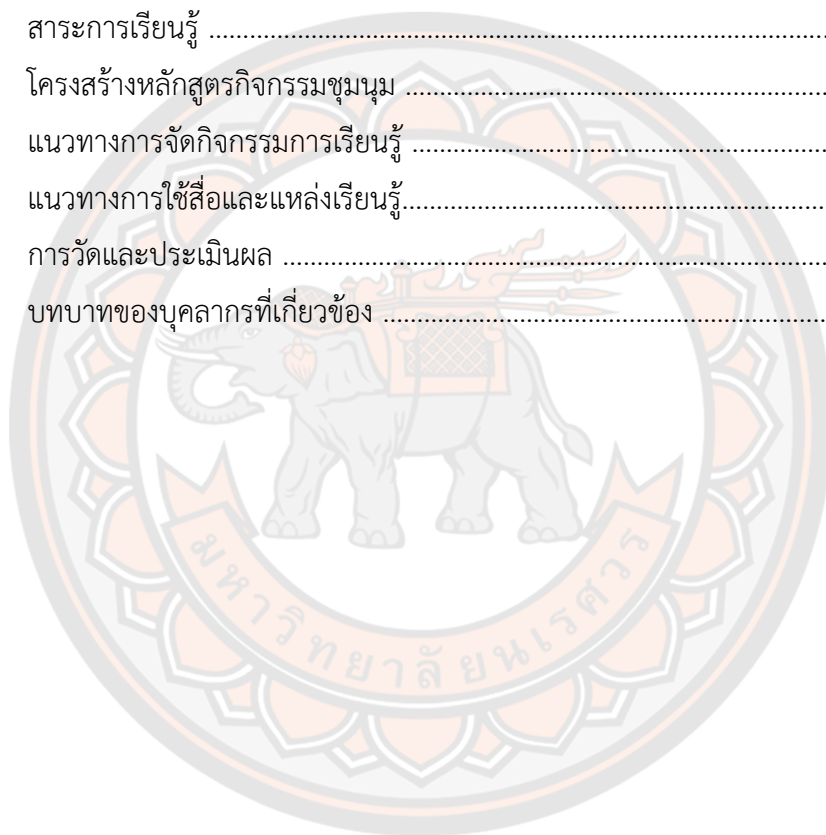
ในการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความร่วมมือและผู้ที่ให้ความร่วมมือในการร่วมลงพื้นที่ อีกทั้งผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้พัฒนาหลักสูตรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ไพรัช สุขเกษม

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
หลักการ	2
จุดมุ่งหมาย	2
สาระการเรียนรู้	6
โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม	8
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	11
แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	12
การวัดและประเมินผล	13
บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	14

หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

1.ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมในโลกปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสู่โลกไร้พรมแดน มีการติดต่อสื่อสาร กันได้อย่างฉับไวเพียงเสี้ยววินาทีข้ามทวีปทั่วโลก มีปรากฏการณ์ใหม่ๆเกิดขึ้นมากมาย อาทิ ด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม การเมือง โดยเฉพาะทางการเมืองผู้นำโลกหันมาขยายอิทธิพลของตนไปยังภูมิภาคต่าง ๆ โดยอาศัย “ซอฟต์พาวเวอร์” หรือ Soft Power ซึ่ง Joseph S. Nye (2004) กล่าวไว้ว่า ซอฟต์พาวเวอร์ เป็นความสามารถในการดึงดูดจิตใจมักนำไปสู่การยอมรับเป็นการยอมรับในทางบวกเป็นความรู้สึกพอใจอย่างมาก กระแสพลังอำนาจที่ทำให้เกิดแรงดึงดูดเป็นพลังอำนาจที่นุ่มนวล คือ ความเป็นเสียงสะท้อนที่ดีในด้านค่านิยม สุนทรียศาสตร์ ความรุ่งเรืองเป็นการเรียนรู้ ชื่นชม เลียนแบบความสำเร็จของผู้อื่นและความอ่อนโยน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจของมนุษย์และความเห็นอกเห็นใจมากยิ่งขึ้นและลักษณะสำคัญอีกประการ คือ การชักจูงหรือการโน้มน้าวประเทศอื่นให้ปฏิบัติตามความประสงค์โดยการสร้างเสน่ห์ ภาพลักษณ์ ความชื่นชมและความสมัครใจพร้อมที่จะร่วมมืออำนาจในลักษณะนี้เป็นที่ยอมรับซึ่งประเทศไทยมีการกำหนด (Ministry of Foreign Affairs, 2022) กรอบนโยบายที่มุ่งส่งเสริมวัฒนธรรม Soft Power 5F ที่โดดเด่น ได้แก่ 1. อาหาร (Food) 2. แฟชั่น เครื่องประดับและเครื่องแต่งกาย (Fashion) 3. เทศกาลประเพณีไทยและศิลปวัฒนธรรม (Festival) 4. ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) 5. ศิลปะการต่อสู้และกีฬา (Fighting) และเป็นที่ยอมรับในระดับโลก (The Standard, 2022) ภายใต้แผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้มีการส่งเสริมนโยบายผลักดันในแต่ละท้องถิ่น คือระดับจังหวัดให้มีการค้นหาซอฟต์พาวเวอร์เพื่อส่งเสริมให้แต่ละท้องถิ่นของประเทศไทยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและการสื่อสารผ่านการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ให้เกิดการเพิ่มศักยภาพและการพัฒนาประชารัฐมีส่วนร่วมในทุกมิติของการพัฒนาบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้

เชียงรายเป็นจังหวัดเหนือสุดของประเทศไทย ที่อบอวลไปด้วยบรรยากาศของเทือกเขาที่สลับซับซ้อนและวัฒนธรรมล้านนาอันทรงคุณค่า โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจมากมาย อาทิ วัดร่องขุ่น โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมสีขาวอันวิจิตรตระการตาตลอดจนวัดมิ่งเมืองซึ่งเป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองของเชียงราย อีกทั้ง อำเภอแม่ฟ้าหลวง เป็นอีกอำเภอหนึ่งที่มีลักษณะโดดเด่นในภูมิศาสตร์และเชิงภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงและสลับซับซ้อน เรียงรายตลอดเส้นทางอีกทั้งมีบรรยากาศวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่หลากหลายโดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมชนเผ่าที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์อันโดดเด่น ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี อาหารและความเป็นอยู่ตามวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ 9 ชนเผ่า ได้แก่ กะเหรี่ยง แม้ว เย้า มูเซอ ลีซอ อีก้อ ลัวะ ขมุ และถิ่น ด้วยสภาพแวดล้อมและบรรยากาศทางวัฒนธรรมทำให้เกิดความโดดเด่นเฉพาะตัวนี้ทำให้มีชาติพันธุ์ในพื้นที่อำเภอแม่ฟ้าหลวง อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก (เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและโดดเด่น ยังไม่ได้ส่งเสริม)

นอกจากนั้น ตำบลแม่ฟ้าหลวง เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่มีการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์วิถีดั้งเดิมของตนเองได้ รวมทั้งมีความน่าสนใจและสามารถเรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชาติพันธุ์อาข่า ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทยเมื่อประมาณ 100 กว่าปีมาแล้วส่วนมากอพยพมาจากแคว้นเชียงตุง ประเทศพม่า ชาวอาข่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ขอบอิสระ ไม่ชอบชีวิตโลดโผน รักธรรมชาติ รักพวกพ้องและเคร่งครัดจารีตประเพณีเป็นอย่างมากในอดีตนิยมอาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ตั้งบ้านเรือนอยู่บนไหล่เขาสูงดำรงชีวิตด้วยการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ (ปนัดดา บุญสาระนัย, 2547) ปัจจุบันยังคงมีการดำเนินชีวิตในแบบสังคมเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับธรรมชาติ มีความผสมผสานระหว่างเอกลักษณ์ดั้งเดิมของวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชนเผ่ากับพัฒนาการใหม่ ๆ ได้อย่างลงตัว (เสริมศิริ นิลคำ, 2560) การท่องเที่ยวที่มีจุดสนใจอยู่ที่เอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมชีวิตความเป็นอยู่หรือประเพณีของสังคมใดสังคมหนึ่ง นักท่องเที่ยวสามารถศึกษาและเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตของกลุ่มชนหรือชาติพันธุ์มนุษย์ที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ สืบสาน ประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมพื้นบ้าน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชนหรือเอกลักษณ์ของเมืองรวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลางของจังหวัดและเมืองท่องเที่ยวที่น่าอยู่

ขณะที่การท่องเที่ยวในตำบลแม่ฟ้าหลวงมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทำให้ต้องพัฒนาทักษะสำคัญให้กับประชากรในพื้นที่อย่างรวดเร็ว และอีกหนึ่งทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการท่องเที่ยว คือ ทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลกในหลายๆ ด้าน เช่น การติดต่อสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทางการศึกษา และวิทยาการต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ระบุถึง ความสำคัญของภาษาต่างประเทศว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2551)

ปัจจุบันการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทย ผู้เรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดีเท่าที่ควรเพราะผู้เรียนมีความเชื่อว่าการเรียนภาษาเป็นสิ่งที่ยากประกอบกับบทเรียน ภาษาอังกฤษในประเทศไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมวิถีชีวิตและความเป็นอยู่แบบไทยๆ ทำให้ความสามารถทางภาษาที่ใช้ในการสื่อสารไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะการพูด เพราะผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกฝนให้พูดในเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง (พนม เหลือสืบชาติ, 2554) นอกจากนี้ ผู้เรียนยังไม่กล้าที่จะแสดงออกทางด้านภาษาและการเรียนการสอนก็มักจะใช้กิจกรรมที่ไม่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะทางภาษามากนัก

โดยเฉพาะทักษะการพูด การสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เน้นแต่โครงสร้างทางภาษาหรือไม่ก็เน้นทักษะการสื่อสารในชีวิตประจำวันทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างแท้จริงจนส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาอังกฤษไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้ง Nunan (1995) กล่าวว่า ทักษะการพูดเป็นทักษะที่บ่งบอกถึงความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกพูดมากขึ้นและในการเรียนการสอนทุกครั้ง ผู้เรียนต้องสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร (สมิตรา อังวัฒน์กุล, 2540, น.112)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมชุมชนซอฟต์แวร์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายขึ้นมาเนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จังหวัดเชียงรายยังไม่มีหลักสูตรนี้ อีกทั้ง ผู้วิจัยได้กำหนด หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการจัดกิจกรรมและการวัดและประเมินผลที่ตอบสนองความถนัดและความสนใจของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิด Soft Power 5F เป็นกรอบในการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมวัฒนธรรม Soft Power โดยจังหวัดเชียงรายมีลักษณะโดดเด่นและสอดคล้องกับหลัก 2F โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรมอาหารชนเผ่า (Food) โดย (Moran, 2001) กล่าวว่ากิจกรรมเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง แสดงถึงการเรียนรู้วัฒนธรรมและสามารถประยุกต์ความรู้ในชีวิตจริงได้และด้านวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายชนเผ่า (Fashion) ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมชนในจังหวัดเชียงรายมาพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ให้ผู้เรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน รวมทั้งเตรียมความพร้อมผู้เรียนด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้กับนักท่องเที่ยวและมีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมชนเผ่าของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นมาในสังคมพหุวัฒนธรรมที่เต็มไปด้วยความแตกต่างหลากหลายของผู้คนวิถีชีวิตและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของตนเองสืบต่อไป

2. หลักการ

- 2.1 เป็นหลักสูตรบูรณาการที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย
- 2.2 เป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 2.3 เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าในจังหวัดเชียงราย สำหรับการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3. จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มุ่งพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยนำวัฒนธรรมด้านอาหาร (food) และด้านการ

แต่งกาย (fashion) อีกทั้งมุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมจังหวัดเชียงรายโดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้ ผู้เข้าร่วมหลักสูตร

3.1 มีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power

3.2 มีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าอาข่าจังหวัดเชียงราย

3.3 มีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าในจังหวัดเชียงราย

4. สารการเรียนรู้

หลักสูตรกิจกรรมชุมชน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้กำหนดกิจกรรมและประสบการณ์โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสอดคล้องกับบริบทตำบลแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงรายเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่า โดยคัดเลือกประเด็น Soft Power 2 ด้าน ได้แก่ 1. วัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) 2. วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย (Fashion) ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัยของผู้เรียนซึ่งมีกิจกรรมของหลักสูตร ทั้งนี้ ได้แบ่งหน่วยการเรียนรู้ไว้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ถอดบทเรียน Soft Power

1.1 กรณีศึกษา Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายประเทศเกาหลีใต้ Soft Power จากละครและภาพยนตร์วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายประเทศเกาหลีใต้ Soft Power เพื่อถอดบทเรียน

1.2 อภิปราย Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้

1.3 เผยแพร่ Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้

1.4 สรุปลงข้อสรุปองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้

1.5 นำเสนอองค์ประกอบ Soft Power ทางวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 อาข่า อ้อหุ่ยอ้อคี (Akha's Yummy Food to Soft Power)

สร้างอาหารอาข่าสู่ Soft Power

สร้าง Story

2.1 รู้จักผักรากชู

2.2 ประวัติความเป็นมาของรากชู

ออกแบบ Content

2.3 เตรียมส่วนประกอบและวิธีการทำผัดหมูใส่รากชู

2.4 นำเสนอขั้นตอนการทำอาหาร First , Next, then, Finally etc.

ออกแบบ Icon

2.5 ออกแบบ Icon ผัดรากชูใส่หมู ออกแบบ Story board และเขียนเนื้อหาวิธีการสอนทำผัดรากชูใส่หมู

2.6 นำเสนอคลิปวิดีโอวิธีการสอนทำผัดรากชูใส่หมู นำเสนอผ่าน Application TikTok และเผยแพร่สู่สื่อออนไลน์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หมี่เซว ย่อมึงาเต้ (Akha's Fashion to Soft Power)

แพชั่นอาข่าสู่ Soft Power

สร้าง Story

3.1 รู้จักการแต่งกายชุดเผ่าอาข่าทั้งผู้ชายและผู้หญิง

3.2 ลักษณะเครื่องแต่งกายชุดเผ่าอาข่าของทั้งผู้ชายและผู้หญิง

3.3 ลักษณะผ้า Color , Material, Item, Shape

ออกแบบ Content

3.4 แหล่งที่มาลายผ้าปัก ความหมายในชุดการแต่งกายชนเผ่า

ออกแบบ Icon

3.5 ออกแบบ Icon แต่งกายชุดเผ่าอาข่า ออกแบบ Story board

3.6 นำเสนอการแต่งกายชนเผ่า โดยบันทึกคลิปวิดีโอ การแต่งกายทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ผ่าน Application TikTok และเผยแพร่สู่สื่อออนไลน์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ง้าอาข่า มาเต้ (Akha's Soft Power Grand)

4.1 ออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยใช้วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย

4.2 นำเสนอเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมผ่านสื่อออนไลน์

5. โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

กิจกรรม	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
<p>ถอดบทเรียน Soft Power</p>	<p>1. กรณีศึกษา Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายประเทศเกาหลีใต้ Soft Power จากละครและภาพยนตร์วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายประเทศ เกาหลีใต้ Soft Power เพื่อถอดบทเรียน</p> <p>2. อภิปราย Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้</p> <p>3. เผยแพร่ Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้</p> <p>4. สรุ ป องค์กร ประกอบ ด้าน วัฒนธรรมอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้</p> <p>5. นำเสนอองค์ประกอบ Soft Power ทางวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย</p>	<p>1. นักเรียนสามารถสรุปองค์ประกอบ Soft Power จากกรณีศึกษา ละครและภาพยนตร์ การเผยแพร่ วัฒนธรรม ด้านวัฒนธรรมอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีใต้</p>	2

กิจกรรม	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
<p>อาข่า อ่อหยว ย๋อคี (Akha's Yummy Food to Soft Power)</p>	<p>สร้างอาหารอาข่าสู่ Soft Power สร้าง Story</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รู้จักผักรากชู 2. ประวัติความเป็นมาของรากชู <p>ออกแบบ Content</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. เตรียมส่วนประกอบและวิธีการทำผักหมูใส่รากชู 4. นำเสนอขั้นตอนการทำอาหาร First , Next, then, Finally etc. ออกแบบ Icon 5. ออกแบบ Icon ผักหมูใส่รากชู ออกแบบ Story board และเขียนเนื้อหาวิธีการสอนทำผักหมูใส่รากชู 6. นำเสนอคลิปวิดีโอวิธีการสอนทำผักหมูใส่รากชู นำเสนอผ่าน Application TikTok และเผยแพร่สู่สื่อออนไลน์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนสามารถออกแบบ Icon ผักรากชู 2. นักเรียนสามารถนำเสนอขั้นตอนการทำ ผักหมูใส่รากชู และเผยแพร่สู่สื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม 3. นักเรียนเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมด้านอาหารชนเผ่าเพื่อสร้างการยอมรับ Soft Power 	5
<p>หมี่เซว ย่อมึงาเต้ (Akha's Fashion to Soft Power)</p>	<p>แฟชั่นอาข่าสู่ Soft Power สร้าง Story</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รู้จักการแต่งกายชุดเผ่าทั้งผู้ชายและผู้หญิง 2. ลักษณะเครื่องแต่งกายชุดเผ่าของทั้งผู้ชายและผู้หญิง 3. ลักษณะผ้า Color , Material, Item, Shape <p>ออกแบบ Content</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนใช้คำศัพท์และสำนวนการแต่งกายชุดเผ่าอาข่าทั้งผู้ชายและผู้หญิงได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถพูดนำเสนอคลิปวิดีโอ สาดิวิธีการแต่งกายของชนเผ่าทั้งผู้หญิง 	5

กิจกรรม	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
	<p>4. แหล่งที่มาลายผ้าปัก ความหมายในชุดการแต่งกายชน เผ่า ออกแบบ Icon</p> <p>5. ออกแบบ Icon แต่งกายชุด เผ่าออกแบบ Story board</p> <p>6. นำเสนอการแต่งกายชนเผ่า โดยบันทึกคลิปวิดีโอการแต่งกาย ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ผ่าน Application TikTok และ เผยแพร่สู่สื่อออนไลน์</p>	<p>และผู้ชายได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>3. นักเรียนเห็นคุณค่า วัฒนธรรมด้านการแต่ง กายชนเผ่า</p>	
<p>เจ้าอาข่า มาแต่ (Akha's Soft Power Grand)</p>	<p>1. ออกแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยวโดยใช้วัฒนธรรมด้าน อาหารและการแต่งกาย</p> <p>2. นำเสนอเชิญชวนนักท่องเที่ยว มาเที่ยวชมผ่านสื่อออนไลน์</p>	<p>1. นักเรียนสามารถ ออกแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยวโดยใช้ วัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกาย</p> <p>2. นักเรียนสามารถ นำเสนอและเชิญชวน นักท่องเที่ยวมาเที่ยว ชมจังหวัดเชียงรายผ่าน สื่อออนไลน์</p>	3
รวม			15

6. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและเห็นความสำคัญวัฒนธรรมชนเผ่าจังหวัดเชียงราย โดยใช้หลักการของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมที่ยึดกิจกรรมและประสบการณ์เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) จึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมโดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ถอดบทเรียน Soft Power การเรียนรู้จากตัวแบบ ได้แก่ การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ การระดมสมอง การอภิปราย ควรใช้กรณีตัวอย่างและการถอดบทเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ควรเชื่อมโยงวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายของประเทศเกาหลีและองค์ประกอบที่ทำให้เกิด Soft Power ในประเทศเกาหลีได้

2. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ฮ้อหยุว อาข่ายอคี (Akha's Yummy Food to Soft Power) ได้แก่ การใช้การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ การฟังเรื่องเล่าจากผู้มีประสบการณ์ตรง การอภิปราย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ควรใช้องค์ประกอบ Soft Power มาออกแบบและเชื่อมโยงในการเรียนรู้

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 น้อยอมี งาเต้ (Akha's Fashion to Soft Power) ได้แก่ การสืบเสาะหาความรู้ภูมิปัญญา การสัมภาษณ์ การสาธิต ตัวอย่าง การฟัง เรื่องเล่าจากผู้มีประสบการณ์ตรง การอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ควรเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

4. แนวทางการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ง้าอาข่า มาเต้ ((Akha's Soft Power Grand) ได้แก่ ปรับประยุกต์ใช้องค์ความรู้สู่กระบวนการปฏิบัติจริง ผ่านกระบวนการทำงานเป็นทีมเพื่อออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ที่ผู้เรียนผลิตขึ้นในรูปแบบของโปสการ์ด วิดีโอ แนะนำการท่องเที่ยวเชิงชนเผ่าและเห็นคุณค่าทรัพยากรทางวัฒนธรรม อีกทั้งด้วยมีกระบวนการให้ผู้เรียนผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ที่หลากหลายเผยแพร่ผ่าน Application TikTok

7. แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นตัวกลางหรือช่องทางถ่ายทอดประสบการณ์ มุมมองและองค์ความรู้ จากแหล่งความรู้ไปสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน แนวทางในการใช้สื่อ การเรียนรู้สำหรับหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มีดังนี้

1. ใช้สื่อบุคคลหรือผู้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับวัฒนธรรมของชุมชน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจส่งเสริมให้อีกทั้งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของตน
2. การใช้สื่อเทคโนโลยีประเภทคลิป์วิดีโอ สื่อภาพนิ่งอินโฟกราฟฟิกจะช่วยกระตุ้นความสนใจและทำให้นักเรียนเข้าใจรายละเอียดข้อมูลได้ง่ายขึ้น
3. การใช้คลิป์วิดีโอตัวอย่างของยูทูบเบอร์ที่มีชื่อเสียงในการผลิตและสร้าง Content ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาให้นักเรียนได้ศึกษา วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอจะทำให้นักเรียนได้เห็นแนวทางการสร้างสื่อและนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและเผยแพร่ Soft Power จังหวัดเชียงราย

แหล่งเรียนรู้

1. หมู่บ้านสามัคคีเก่า
2. หมู่บ้านป่าช่างนาเงิน
3. หมู่บ้านจะล่อ

8. แนวทางการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ สรรพคุณสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หรือบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ การวัดและการประเมินผลตามหลักสูตรนี้จะดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่มีความหลากหลาย โดยใช้แนวความคิดการประเมินสามทัศน์ ได้แก่ ครูประเมินนักเรียน นักเรียนประเมินตนเอง และเพื่อนประเมินกันเอง สิ่งที่ประเมินครอบคลุมจุดมุ่งหมายทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังนี้

1. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของนักเรียนตามผลการเรียนรู้ที่สะท้อนความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการเป็นผู้ผลิตสื่อการท่องเที่ยวตามหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้มีการประเมินเรียนโดยใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ตามแนวคิด Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย โดยใช้แบบทดสอบทักษะการพูด ตามสถานการณ์ที่กำหนด

1.2 ประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวรวมทั้งการเขียนบันทึก ผล การปฏิบัติงาน

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน / ชิ้นงาน / คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมหรือ มีผลงานชิ้นงานคุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

แนวทางแก้ไขนักเรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์

กรณี que ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็นหน้าที่ของครูและผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่ จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุ ตาม วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรมเพื่อบันทึกในระเบียบน แสดงผลการ เรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่าง เหมาะสมเป็นรายกรณีไป

การเปลี่ยนผลการเรียน “มผ”

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ผลการเรียน "มผ" โรงเรียนมอบหมายให้ครูที่ปรึกษากิจกรรมนั้น ๆ เป็น ผู้รับผิดชอบจัดซ่อมเสริม ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจน ครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลการเรียนจาก “ม” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน ภาคเรียนนั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียนที่จะพิจารณาขยายเวลาออกไป อีกไม่เกิน 1 ภาคเรียน แต่ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดโดยสถานศึกษาควรกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน
2. ผู้เรียนมีผลการปฏิบัติกิจกรรม มีผลงานชิ้นงาน คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยอาจจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน แฟ้มสะสมงาน หรือจัดนิทรรศการ
3. การจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ควรมีองค์ประกอบในการดำเนินการ
  - 3.1 มีครูที่ปรึกษากิจกรรมและมีแผนการดำเนินกิจกรรม
  - 3.2 มีหลักฐาน ภาพถ่าย หรือแฟ้มสะสมงาน
  - 3.3 มีผู้รับรองการเข้าร่วมกิจกรรม
  - 3.4 มีรายงานแสดงผลการเข้าร่วมกิจกรรม

9. บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

9.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

9.1.1 กำหนดแผนการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

9.1.2 ผู้บริหารชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

9.1.3 พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

9.1.4 สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

9.1.5 นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

9.1.6 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

9.2 บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

9.2.1 ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผล พัฒนาผู้เรียน และจัดกิจกรรมชุมนุมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายให้บรรลุตามเป้าหมาย

9.2.2 ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

9.2.3 ร่วมกับผู้เรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการปรัชญาและแนวการจัดกิจกรรม

9.2.4 ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงานโครงการร่วมปฏิบัติกิจกรรมและการประเมินผล

9.2.5 ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

9.2.6 ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนและขอเสริมกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ พร้อมจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมิน

9.2.7 รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบแล้วนำผลการจัดกิจกรรมมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

9.2.8 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

9.3 บทบาทของนักเรียน

9.3.1 ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถหรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

9.3.2 ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเองและนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ

9.3.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึก

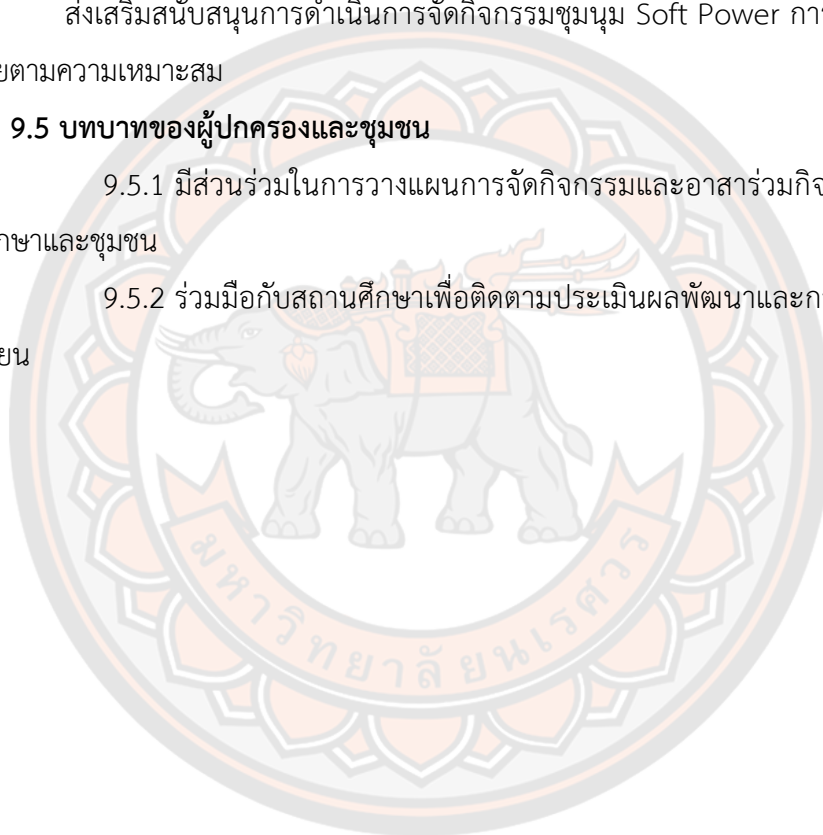
9.4 บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายตามความเหมาะสม

9.5 บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน

9.5.1 มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมและอาสาสมัครกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาและชุมชน

9.5.2 ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

**แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power
เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**

คำชี้แจง

แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แบบประเมินฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน และกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไปโดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ความเป็นมาและความสำคัญ					
	1.1 กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องพัฒนาหลักสูตรอย่างสมเหตุสมผล					
	1.2 ระบุปัญหาสอดคล้องกับความเป็นจริง					
2	หลักการ					
	2.1 พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและแสดงแนวคิด Soft Power					
	2.2 มีการบูรณาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก					
	2.3 สร้างความตระหนักให้เห็นคุณค่าวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าจังหวัดเชียงราย					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3	จุดมุ่งหมาย					
	3.1 สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร					
	3.2 มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power ของผู้เรียน					
	3.3 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารและ การแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย					
	3.4 นำไปปฏิบัติได้จริง					
4	สาระการเรียนรู้					
	4.1 สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	4.2 สอดคล้องกับบริบทจังหวัดเชียงราย					
	4.3 ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน					
	4.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power					
	4.5 ลำดับเนื้อหาจากทฤษฎีไปสู่การลงมือปฏิบัติ					
	4.6 เหมาะสมกับวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการของผู้เรียน					
5	โครงสร้างหลักสูตร					
	5.1 สอดคล้องกับหลักการ จุดมุ่งหมายและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร					
	5.2 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power					
	5.3 สามารถนำไปจัดทำแผนการเรียนรู้ได้จริง					
6	แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	6.1 สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	6.2 เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน					
	6.3 มีลำดับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
	6.4 การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power					
7	แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้					
	7.1 ส่งเสริมกิจกรรมให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	7.2 สอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้					
	7.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นเหมาะสมกับการนำไปใช้					
8	การวัดและประเมินผล					
	8.1 ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	8.2 สอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร					
	8.3 วิธีการวัดผลมีความชัดเจน สามารถวัดพฤติกรรมสำคัญได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	8.4 เลือกใช้เครื่องมือเหมาะสมกับกับสิ่งที่วัด					
	8.5 เกณฑ์การประเมินผลมีความชัดเจน					
9	บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					
	9.1 กำหนดบทบาทของผู้บริการสถานศึกษาชัดเจนสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมชุมนุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
	9.2 กำหนดบทบาทของผู้รับผิดชอบชัดเจนสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมชุมนุมตาม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
	9.3 กำหนดบทบาทของผู้เรียนชัดเจนสอดคล้อง กับแนวทางการจัดกิจกรรมชุมนุมตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
	9.4 กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรม ชุมนุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					
	9.5 กำหนดบทบาทของผู้ปกครองและชุมชน ชัดเจนสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมชุมนุม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

เอกสารประกอบหลักสูตร

กิจกรรมชุมชน soft Power การท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จัดทำโดย

นายไพรัช สุขเกษม

นิสิตมหาบัณฑิต สาขานักศึกษาศาสตร์และการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย พัฒนาขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอนให้เกิดความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้หลักสูตร เป็นส่วนที่แนะนำอธิบายเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ บทบาทของครูผู้สอน บทบาทของผู้เรียน การวัดและประเมินผล และเครื่องมือวัดและประเมินผลของหลักสูตร ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีจำนวน 4 แผน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบหลักสูตรนี้จะเป็นประโยชน์ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคือ “ผู้เรียนมีทักษะ จิตสำนึกและความรู้ในวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power”

ไพรัช สุขเกษม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้หลักสูตร	
โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม	4
กระบวนการเรียนรู้	4
บทบาทของครูผู้สอน	5
บทบาทของผู้เรียน	6
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	7
ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1	8
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2	13
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3	21
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4	28
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก สื่อการเรียนรู้	33
ภาคผนวก ข เครื่องมือวัดและประเมิน	38
ภาคผนวก ค แบบวัดการทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	44

ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้หลักสูตร

1. ควบคู่ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและอ่านคำชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจ
2. ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรม ควบคู่ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ ก่อนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์สื่อในการจัดกิจกรรมตามที่ระบุไว้เพื่อให้ดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยความสะดวก
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
4. หลังการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องสุดท้ายเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power

โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม

หลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายละเอียดต่อไปนี้

กิจกรรมการเรียนรู้ ที่	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ถอดบทเรียน Soft Power	2
2	ฮ่อหยุว อาข่ายอคี (Akha's Yummy Food)	5
3	หมี่เซวู ย่อมึงาदै (Akha's Fashion)	5
4	ง้าอาข่า มาदै Akha's Soft Power Tourism	3
รวม		15

กระบวนการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะ ความรู้และเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายในจังหวัดเชียงราย ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ เป็นการนำเข้าสู่กิจกรรมเพื่อช่วยให้เรียนมีความพร้อมและทบทวนกิจกรรมที่ผ่านมาโดยผู้สอนใช้คำถาม คลิปวิดีโอ การเรียนรู้จากตัวแบบและการเชื่อมโยงวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายที่สร้าง Soft Power

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลาย เช่น การใช้การเรียนรู้ผ่านคลิปวิดีโอ การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมภาษณ์ การสาธิต การศึกษาตัวอย่าง การฟังเรื่องเล่าจากผู้มีประสบการณ์ตรง มาออกแบบและเชื่อมโยงในการเรียนรู้วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายตามองค์ประกอบของ Soft Power

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป เป็นการสรุป ทบทวน สะท้อนคิดและพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมโดยการนำเสนอ และการจดบันทึก ปรับประยุกต์ใช้องค์ความรู้สู่กระบวนการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนผลิตวิดีโอและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยววัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายตามองค์ประกอบของ Soft Power โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรทั้งฉบับเพื่อให้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร
2. ศึกษาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรเพื่อจะให้เห็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกแผนก่อนเริ่มปฏิบัติการสอนเพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในแต่ละองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้และเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้
4. วางแผนการจัดเตรียมห้องเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หากโรงเรียนมีความพร้อมห้องเรียนที่เหมาะสมควรมีลักษณะโล่ง เปิดกว้าง เพราะจะเอื้อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างอิสระภายใต้บรรยากาศที่ผ่อนคลาย หากไม่พร้อมครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามบริบท
5. เตรียมสื่อการเรียนรู้ให้ครบตามที่ระบุไว้ในแต่ละแผน สำหรับสื่อบางอย่างผู้สอนอาจปรับเปลี่ยนได้ตามสมควร เช่น คลิปวิดีโอต่าง ๆ ผู้สอนอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่อย่างไรควรพิจารณาให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน และวัยของผู้เรียนด้วย
6. จัดประชุม หรือแจ้งผู้ปกครองผู้เรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ให้ทราบ เพื่อให้ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
7. ในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกจากทำหน้าที่ชี้แนะและอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน แล้วครูผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญดังนี้

7.1 รับฟังผู้เรียนด้วยความตั้งใจ ฟังนักเรียนพูดหรือเล่าจนจบไม่พูดแทรก ไม่ตัดสินเพื่อให้เข้าถึงประเด็น เรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้บทเรียนกลุ่มลึกลับปรากฏขึ้นมา

7.2 จับประเด็นคำตอบ เรื่องราวที่ผู้เรียนสะท้อน แล้วเชื่อมโยงสู่ประเด็นที่ครูเตรียมไว้จะทำให้การเรียนรู้ไม่หลุดจากสาระสำคัญที่ผู้เรียนควรรู้

7.3 ตั้งคำถามที่เน้นถามความรู้สึก ความคิดของนักเรียนต่อสิ่งที่เรียนรู้และเชื่อมโยงจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากภายในซึ่งจะช่วยให้องค์ความรู้ชัดเจนลุ่มลึกและขยายเชื่อมโยงสู่ประเด็นหรือบริบทอื่น

8. ควรให้เวลากับผู้เรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การระดมสมอง การอภิปราย หรือ การให้ตอบคำถามหรือ การนำเสนอ และการสะท้อนการเรียนรู้

9. ควรให้ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ ซึ่งอาจสะท้อนทั้งในระหว่างและหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้สะท้อนทั้งความรู้ ความคิด และความรู้สึกผ่านวิธีการต่างๆ เช่น การพูด การเขียน บันทึก เป็นต้น

10. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแผนผู้สอนสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

11. ควรแจ้งผลการประเมินการเรียนรู้หรือผลการตรวจผลงานให้ผู้เรียนทราบทุกครั้งแสดงความชื่นชมในส่วนที่ดีและชี้จุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขพร้อมข้อเสนอแนะ

12. ควรสะท้อนผลการเขียนบันทึกการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบชื่นชมผู้เรียนที่เขียนสะท้อนการเรียนรู้ได้ดี ให้กำลังใจผู้เรียนคนที่ยังเขียนไม่ดี รวมถึงนำประเด็นการเขียนของผู้เรียนที่น่าสนใจเล่าให้เพื่อนฟัง

บทบาทของผู้เรียน

1. มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม
2. ตั้งคำถาม คิดใคร่ครวญหาคำตอบหรือหาแนวทางการนำเสนอด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. กล้าแสดงออกในการสะท้อนความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือลงมือปฏิบัติในระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม
4. มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งลงมือปฏิบัติ แสดงความคิด อภิปราย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนและครู
5. ลงมือปฏิบัติ สร้างสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้
6. มีปฏิสัมพันธ์ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อนและครูด้วยความตั้งใจ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล มีดังนี้

1. การประเมินผลก่อนเรียน ประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้ ทักษะ/กระบวนการความรู้ต่าง ๆ ของนักเรียนโดยในหลักสูตรนี้มีการประเมินผลก่อนเรียนโดยใช้หลักสูตรดังนี้

1.1 การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย โดยใช้แบบทดสอบทักษะการพูดตามสถานการณ์ที่กำหนด

2. การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผน เพื่อตรวจสอบพัฒนาการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ สะท้อนถึงสมรรถนะของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งการประเมินครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยในหลักสูตรนี้ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติ ได้แก่ การประเมินกิจกรรม การสังเกต พฤติกรรม การประเมินภาคปฏิบัติ รวมถึงการพูดคุย ซักถาม สัมภาษณ์ ซึ่งผลการประเมินจะเป็นแนวทางสำหรับการนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของนักเรียนตามผลการเรียนรู้ที่สะท้อนความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการเป็นผู้ผลิตสื่อการท่องเที่ยวตามหลักสูตร กิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ตามหลักสูตรนี้มีการประเมินเรียนโดยใช้หลักสูตร ดังนี้

3.1 การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายโดยใช้แบบทดสอบทักษะการพูดตามสถานการณ์ที่กำหนด

3.2 ประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวรวมทั้งการเขียนบันทึกผลการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง

แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเอกสารสำหรับเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครั้งนี้ แบ่งกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ชื่อแผนกิจกรรม	เวลา (ชั่วโมง)
1	ถอดบทเรียน Soft Power	2
2	ฮ่อหยุว อาข่ายอคี (Akha's Yummy Food)	5
3	หมี่เซว๋ ย่อมิงาใต้ (Akha's Fashion)	5
4	ง้าอาข่า มาใต้ Akha's Soft Power Tourism	3
รวม		15

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
กิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	จำนวน 15 ชั่วโมง
กิจกรรม หมู่เฮ่า ย่อมึงาเต้ (Akha's Fashion)	เวลาเรียน 5 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

“การแต่งกายชนเผ่า” คือ การแต่งกายชุดเผ่าอาข่าทั้งผู้ชายและผู้หญิงลักษณะเกี่ยวกับ Color , Material, Item, Shape ที่ใช้ออกแบบ รวมทั้งแหล่งที่มาแหล่งที่มา ลายผ้าปัก ความหมายในชุดการแต่งกายชนเผ่ารวมถึงการนำเสนอเครื่องแต่งกายผ่านสื่อเพื่อชวนเชิญนักท่องเที่ยวมาเข้าร่วมเรียนรู้และร่วมทำกิจกรรม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนใช้คำศัพท์และสำนวนการแต่งกายชุดเผ่าอาข่าทั้งผู้ชายและผู้หญิงได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถพุดนำเสนอคลิปวิดีโอสาธิตวิธีการแต่งกายของชนเผ่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
3. นักเรียนเห็นคุณค่าวัฒนธรรมด้านการแต่งกายชนเผ่า

3. สาระการเรียนรู้

1. รู้จักการแต่งกายชุดเผ่าอาข่าทั้งผู้ชายและผู้หญิง
2. ลักษณะเครื่องแต่งกายชุดเผ่าอาข่าของทั้งผู้ชายและผู้หญิง
3. รู้จักเกี่ยวกับ Item, Color , Shape, Material ในเครื่องแต่งกาย
4. แหล่งที่มาลายผ้าปัก ความหมายในชุดการแต่งกายชนเผ่า
5. ออกแบบ Icon แต่งกายชุดเผ่าอาข่าและ Story board การนำเสนอเครื่องแต่งกาย
6. นำเสนอการแต่งกายชนเผ่า โดยคลิปวิดีโอ การแต่งกายของแต่ละชนเผ่าทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่กิจกรรม (10 นาที)

- 1.1 นักเรียนและคุณครูกล่าวทักทายในชั้นเรียน
- 1.2 ครูให้นักเรียนดู วิดีโอ จากนั้นถามคำถาม

1.3 นักเรียนอธิบายสิ่งที่เห็นในวิดีโอ

1.4 ครูแจ้งวัตถุประสงค์กิจกรรมวันนี้ “ รู้จัก ลักษณะชนเผ่าอาข่าทั้งผู้ชายและผู้หญิง”

ขั้นที่ 2 ดำเนินกิจกรรม (35 นาที)

2.1 จากนั้นครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเปิดภาพให้นักเรียนดู

TT: Before we start the class, I have the questions for you.

TT: Questions:

1. What tribe are they?
2. How do they look like?
3. Do you know how to call this one?

Ss: Reply all questions.

2.2 นักเรียนตอบคำถามจากคำถามที่ครูกำหนดให้

2.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

2.4 นักเรียนร่วมกันอภิปราย ประเด็น “ชุดเครื่องแต่งกาย” จากสิ่งที่นักเรียนเห็นในภาพ จากนั้นร่วมกันสรุปประเด็นดังกล่าว

3. นักเรียนสืบค้นข้อมูลตามคำถามที่ครูกำหนด จากนั้นนักเรียนสรุปลงกระดาษ Chart และนำเสนอข้อมูล “ชุดเครื่องแต่งกาย” ที่หามาเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง

4. ครูและนักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หามาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ
- ขั้นที่ 3 กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ (5 นาที)**

5. นักเรียนสะท้อนการเรียนรู้ผ่าน Journal และคำถามที่กำหนด วันนี้นักเรียนเรียนรู้อะไร

1. กิจกรรมวันนี้ นักเรียนรู้สึกอย่างไร	2. กิจกรรมวันนี้ นักเรียนเรียนรู้อะไร
3. กิจกรรมวันนี้ นักเรียนพบปัญหาอะไรบ้าง	4. กิจกรรมครั้งหน้า นักเรียนอยากทำอะไร

ชั่วโมงที่ 2-3

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่กิจกรรม (10 นาที)

- 1.1 ครูทบทวนกิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ผ่านมา
- 1.2 ครูนำภาพอุปกรณ์เครื่องแต่งกาย ถามนักเรียนว่าคืออะไร ใครรู้จักบ้าง

- 1.3 ครูแจ้งวัตถุประสงค์กิจกรรมวันนี้ “ลักษณะเครื่องแต่งกายและวัสดุ สี ชนิดผ้า กั้น ”

ขั้นที่ 2 ดำเนินกิจกรรม (70 นาที)

2.1 จากนั้นครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเปิดภาพให้นักเรียนดู

TT: Before we start the class, I have the questions for you.

TT: Questions:

1. What is this ?
2. How many colors are in the dress?
3. Do you know, how are these made from?

Ss: Reply all questions. Some don't know

2.2 นักเรียนตอบคำถามจากคำถามที่ครูกำหนดให้

2.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน

2.4 นักเรียนร่วมเรียนรู้ลักษณะ สี ชนิดผ้าและสิ่งที่ประกอบในเครื่องแต่งกาย

3. นักเรียนระดมสมอง สืบค้นข้อมูลประโยคภาษาอังกฤษ จากนั้นนำมาแต่งประโยคเพื่อเขียนแนะนำเครื่องแต่งกายชนเผ่า จากนั้นพุดนำเสนอโดยใช้ application: TikTok

4. นักเรียนนำเสนอวิดีโอ จาก Application: TikTok เพื่อสะท้อนการพุดแนะนำเครื่องแต่งกายชนเผ่า

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ชี้แนะในการพัฒนาวิดีโอของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

Item	Color	Shape	Material
Dress	Black	Long sleeve	Fur
Skirt	Green	Half	Silver
Stockings	Pink	Long	Bead
Tribal bag	Red	Mini	
Shirt	Blue		
	Yellow		

ขั้นที่ 3 กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ (20 นาที)

5. นักเรียนสะท้อนการเรียนรู้ผ่าน Journal และคำถามที่กำหนด วันนี้นักเรียนเรียนรู้อะไร

1. กิจกรรมวันนี้คุณรู้สึกอย่างไร	2. กิจกรรมวันนี้คุณเรียนรู้อะไร
3. กิจกรรมวันนี้คุณพบปัญหาอะไรบ้าง	4. กิจกรรมครั้งหน้าคุณอยากทำอะไร

ชั่วโมงที่ 4-6

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่กิจกรรม (10 นาที)

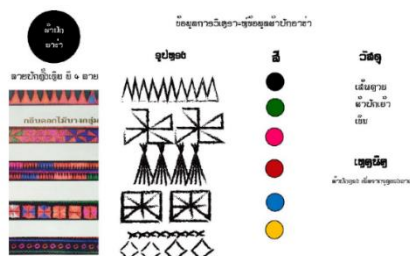
- 1.1 ครูทบทวนกิจกรรมการเรียนรู้ชั่วโมงที่ผ่านมา
- 1.2 ครูนำภาพอุปกรณ์การปักผ้าชนเผ่าและลวดลายมาให้ให้นักเรียนดู

- 1.4 นักเรียนคนไหนเคยมีประสบการณ์ด้านการปักผ้าบ้าง
อยากร่วมพูดคุยเรื่องราวให้เพื่อนๆ ฟังหรือไม่
- 1.5 ตัวแทนนักเรียนร่วมพูดคุยประสบการณ์การปักผ้า อธิบายวิธีการปักผ้าและ
ความหมายของลายผ้าปักที่ซ่อนอยู่ในผืนผ้า
- 1.6 ครูแจ้งวัตถุประสงค์กิจกรรมวันนี้ “กิจกรรมการปักผ้า และความหมาย”

ขั้นที่ 2 ดำเนินกิจกรรม (80 นาที)

- 2.1 จากนั้นครูนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียนโดยการเปิดภาพให้นักเรียนดู

ที่มา: การวิเคราะห์ข้อมูลลายผ้าปักอาข่า, ดวงมณี สูงสันเขต

TT: Before we start the class, I have the questions for you.

TT: Questions:

1. What is this ?
2. How many embroideries are in this picture?

ลวดลายบนผืนผ้าปักอาข่า

ที่มา: หนังสือเอกลักษณ์และศิลปะลวดลายผ้าชาวเขา

3. Do you know , how are these made from?

Ss: Reply all questions. Some don't know

2.2 นักเรียนตอบคำถามจากคำถามที่ครูกำหนดให้

2.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน

2.4 นักเรียนร่วมเรียนรู้ความหมาย

กลุ่มลายปักไขว้รูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม และรูปวงรีเป็นต้น นำมาปักให้เกิดลวดลาย โดยการปักลักษณะนี้ใช้เทคนิคการปักเช่นเดียวกับการปักครอสติช ได้แก่

- 1) ลายสามเหลี่ยมชนกัน (โจ้วเย้อะ)
- 2) ลายสามเหลี่ยม (ผะเต้อะ)

3. นักเรียนระดมสมอง สืบค้นข้อมูลประโยคภาษาอังกฤษ จากนั้นนำมาแต่งประโยคเพื่อเขียนแนะนำเครื่องแต่งกายชนเผ่า

4. นักเรียนออกแบบ Icon แต่งกายชุดเผ่าอาข่าและ Story board การนำเสนอเครื่องแต่งกาย จากนั้นพุดนำเสนอโดยใช้ application: TikTok

5. นักเรียนนำเสนอวิดีโอ จาก Application: TikTok เพื่อสะท้อนการพูดแนะนำเครื่องแต่งกายชนเผ่า

6. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ชี้แนะในการพัฒนาวิดีโอของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 กิจกรรมสะท้อนการเรียนรู้ (20 นาที)

7. นักเรียนเขียนสะท้อนการเรียนรู้ผ่าน Journal และพูดเล่าเรื่องโดยใช้คำถามที่กำหนด วันนี้นักเรียนเรียนรู้อะไร

1. กิจกรรมวัฒนธรรมด้านการแต่งกายนักเรียนรู้สึกอย่างไร	2. กิจกรรมวันนี้นักเรียนเรียนรู้อะไร
3. กิจกรรมวันนี้นักเรียนพบปัญหาอะไรบ้าง	4. นักเรียนอยากปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรมด้านการแต่งกายให้ดีขึ้นอย่างไร

4. สื่อและแหล่งเรียนรู้

- วิดีโอทัศน์ Akha Traditional Costume
- รูปภาพการแต่งกายชุดชนเผ่า
- อุปกรณ์เครื่องแต่งกายชนเผ่า
- อุปกรณ์สื่อสาร
- ผ้าดิบชนเผ่า
- เข็มและด้าย

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การประเมินผล
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำศัพท์และสำนวนการแต่งกายชุดเผ่าอาข่า ทั้งผู้ชายและผู้หญิงได้ถูกต้อง - พุดนำเสนอคลิปวิดีโอ สวัสดิวิธีการแต่งกายของชนเผ่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - เห็นคุณค่าวัฒนธรรมด้านการแต่งกายชนเผ่า 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรมการพูด - สังเกตพฤติกรรมการพูด - สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด - แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด - แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านเกณฑ์ในระดับร้อยละ 75 ขึ้นไป - ผ่านเกณฑ์ในระดับร้อยละ 75 ขึ้นไป - ผ่านเกณฑ์ในระดับ ร้อยละ 75 ขึ้นไป

แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

โดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูด
ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
คำชี้แจง ครูให้นักเรียนพูดนำเสนอคลิปวิดีโอสาธิตวิธีการแต่งกายของชนเผ่าทั้งผู้หญิงและผู้ชาย

ที่	ชื่อ-สกุล	การประเมินทักษะการพูด					รวม 20 (คะแนน)
		ด้านคำศัพท์ สำนวนและ โครงสร้าง ภาษา (4)	ความ คล่อง แคล่ว (4)	การ ออก เสียง (4)	ความ เหมาะสมใน การใช้ภาษา (4)	ความสามารถใน การประยุกต์ใช้ ภาษาใน การสื่อสาร (4)	

หมายเหตุ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1. ด้านคำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้าง ภาษา	ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทาง ภาษาเกี่ยวกับ อาหารและ การแต่งกายการ ท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายได้อย่าง ถูกต้องและ เหมาะสม โดยไม่ มีข้อผิดพลาด	ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทาง ภาษาเกี่ยวกับ อาหารและ การแต่งกายเพื่อ การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย ได้อย่างเหมาะสม โดยมีข้อผิดพลาด 1-2 จุด	ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทาง ภาษาเกี่ยวกับ อาหารและ การแต่งกายเพื่อ การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายได้ พอสมควร โดยมีข้อผิดพลาด 3-4 จุด	ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทาง ภาษาเกี่ยวกับ อาหารและ การแต่งกายเพื่อ การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย ได้โดยมี ข้อผิดพลาด มากกว่า 5 จุด
2. ความ คล่องแคล่ว	พูดสื่อสารเป็น ประโยคนำเสนอ ได้ต่อเนื่องและ คล่องแคล่ว ชัดเจนโดยไม่มี การหยุดพูด	พูดสื่อสารเป็น ประโยคนำเสนอ ได้ต่อเนื่องราบรื่น อาจจะมี การหยุดพูด 1-2 ครั้ง	พูดสื่อสารเป็นคำ ๆ นำเสนอทำให้พูด สื่อสารไม่ ปะติดปะต่อเป็น บางส่วน มีการหยุด พูด 3-4 ครั้ง	พูดสื่อสารเป็นคำ ๆ นำเสนอมีการ หยุดชะงัก มากกว่า 5 ครั้ง ขึ้นไป ทำให้พูด สื่อสารไม่ ปะติดปะต่อและ ไม่เข้าใจสิ่งที่พูด
3. การ ออกเสียง	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้าน อาหารและการ แต่งกายได้ ถูกต้องตาม หลักการพูดออก	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้าน อาหารและการ แต่งกายได้ถูกต้อง ตามหลักการพูด ออกเสียง ออก	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้าน อาหารและการแต่ง กายได้ถูกต้องเป็น บางส่วน โดยมี ข้อผิดพลาด 3-4	ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้าน อาหารและการ แต่งกาย ไม่ ถูกต้องเป็น บางส่วน โดยมี

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
	เสียง ออกเสียง เน้นหนัก คำศัพท์ ประโยค ได้อย่างสมบูรณ์	เสียงเน้นหนักใน คำศัพท์ ประโยค ได้ถูกต้อง โดยมี ข้อผิดพลาด 1-2 จุด	จุด	ข้อผิดพลาด มากกว่า 5 จุด
4. ความเหมาะสมในการใช้ภาษา	สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย รู้ว่าต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่คุ้นเคยได้เป็นอย่างดี	สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายเหมาะสมกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย รู้ว่าต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่คุ้นเคยได้พอสมควร	มีสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้บ้างเล็กน้อย	มีสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เหมาะสม
5. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสาร	นำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้เป็นอย่างดี สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดงกิริยา	นำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้พอสมควร สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย อีกทั้ง	นำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้บ้าง สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดงกิริยา ท่าทาง สีหน้า สายตา	ไม่สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้และไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย ขาด

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
	ทำทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการ สื่อสาร ความหมายเพื่อ เผยแพร่ Soft Power ได้ สมบูรณ์ครบถ้วน	แสดงกิริยา ทำทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการ สื่อสาร ความหมายเพื่อ เผยแพร่ Soft Power ได้อย่าง เหมาะสม	น้ำเสียง ประกอบการ สื่อสารความหมาย เพื่อเผยแพร่ Soft Power ได้ พอสมควร	ความพยายามใน การแสดงกิริยา ทำทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการ สื่อสาร ความหมายเพื่อ เผยแพร่ Soft Power ได้

**แบบประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบต่างๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม
Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรุณาเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและโปรดระบุข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเหมาะสมตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่กำหนดหรือไม่ โดยทำเครื่องหมายชี้ถูก (✓) ลงในช่องระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 5 หมายถึง องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ					
1.1 มีองค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ ครบถ้วนและเหมาะสม					
1.2 องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
1.3 มีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ					
ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้หลักสูตรฯ					
2. โครงสร้างหลักสูตรฯ					
2.1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ					
2.2 กิจกรรมสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ตามแนวคิด Soft Power					
2.3 กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
2.4 ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้					
3. กระบวนการเรียนรู้					
3.1 มีความสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ตามแนวคิด Soft Power					
3.2 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ					
3.2 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
4. บทบาทของครูผู้สอน					
4.1 บทบาทครูมีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
4.2 เป็นประโยชน์ต่อครูในการใช้งาน					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5. บทบาทของผู้เรียน					
5.1 บทบาทผู้เรียนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
5.2 เป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการใช้งาน					
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
6.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ					
6.2 ตรงกับคุณลักษณะของหลักสูตรฯ					
6.3 เครื่องมือวัดและประเมินเหมาะสม					
6.4 วิธีการวัดและประเมินมีความเหมาะสม					
6.5 เกณฑ์การวัดและประเมินเหมาะสม					
ส่วนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้					
7. จุดประสงค์การเรียนรู้					
7.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระสำคัญ					
7.2 เน้นพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power					
8. เนื้อหา					
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
8.2 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน					
8.3 มีการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน					
9. กิจกรรมการเรียนรู้					
ชั้นนำ					
9.1 มีการตรวจสอบความรู้เดิมของผู้เรียน					
9.2 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถามหรือปัญหาที่น่าสนใจ					
ขั้นกิจกรรม					
9.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้					
9.4 ครูมีการถามคำถามกระตุ้นการคิดของนักเรียน					
9.5 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และครู					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
9.6 มีกิจกรรมที่หลากหลายตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน					
9.7 เน้นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
ขั้นสรุป					
9.8 เน้นให้ผู้เรียนสรุปความรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้เสนอแนะ					
10. สื่อ/แหล่งเรียนรู้					
10.1 สื่อมีความหลากหลาย					
10.2 ใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์เนื้อหา และกิจกรรม					
10.3 มีการใช้เทคโนโลยีร่วมในการจัดการเรียนรู้					
11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
11.1 วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์					
11.2 มีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
11.3 มีวิธีการวัดและประเมินผลงานหรือชิ้นงานของนักเรียน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงนาม.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง ขอความอนุเคราะห์ท่านพิจารณาแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าสถานการณ์ สอดคล้องกับการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าสถานการณ์ สอดคล้องกับการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่เป็นสถานการณ์ สอดคล้องกับการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

นายไพรัช สุขเกษม
ผู้วิจัย

ข้อความ	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>Situation 1 : How to make Akha's food</p> <p>F1 : Food</p> <p>As a Homestay owner; if there are foreign tourists stay at your resort, and they would like you to teach them how to cook the Akha's food. Hence, you have to explain the ingredients and procedure of cooking. Which dialect food will you proudly present?</p> <p>ในฐานะที่คุณเป็นเจ้าของโฮมสเตย์ เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาพักที่โฮมสเตย์และอยากให้คุณสอนวัฒนธรรมด้านอาหารอาข่าที่คุณต้องพุดนำเสนอ ส่วนผสมและวิธีการทำ คุณจะเลือกพุดนำเสนอเมนูอาหารชนิดใด</p>				

ข้อความ	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>Situation 2: How to dress Akha's clothes</p> <p>F2 : Fashion</p> <p>As a local of Chiang Rai province, there are the tourists come to visit your village, they would like to learn how to hand embroidery the cloth, how do you teach them get that? at that time How to dress as a native fashion. How will you present them to attract to?</p> <p>ในฐานะผู้อาศัยท้องถิ่นในท้องถื่น เมื่อมีนักท่องเที่ยวอยากเรียนรู้การแต่งกายชนเผ่า ณ ขณะนั้นคุณจะนำเสนอวัฒนธรรมการแต่งกายให้นักท่องเที่ยวสนใจได้อย่างไร</p>				

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

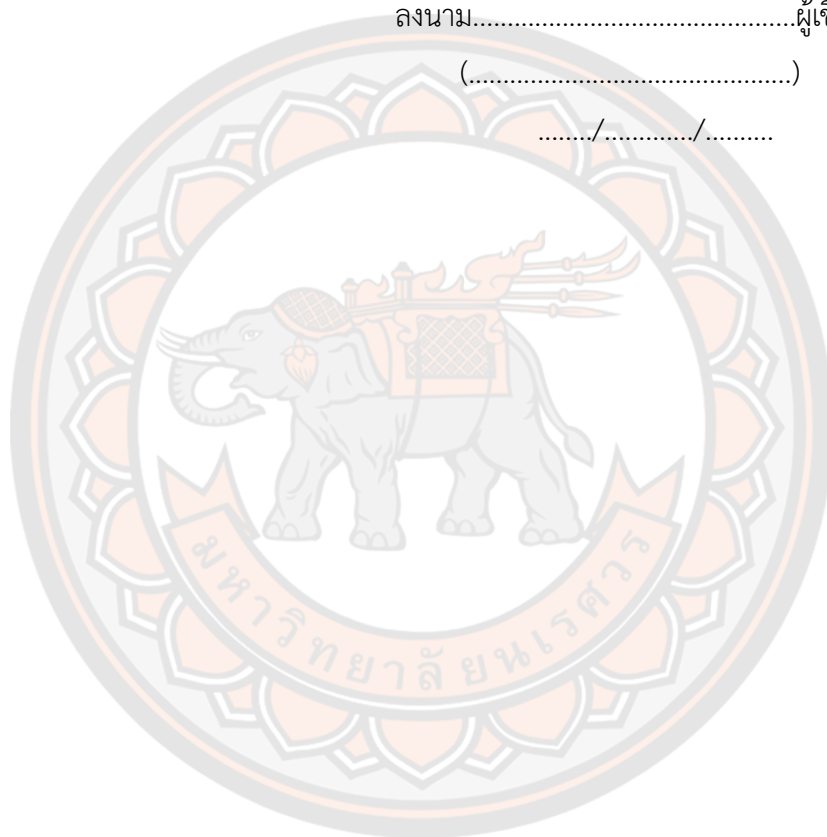
.....

.....

ลงนาม.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power และโปรดระบุข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 การประเมินความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ตามแนวคิด Soft Power สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและแสดงความคิดเห็นสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามของเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง (Index Of Consistency : IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ให้คะแนนเท่ากับ 3 ระดับ ดังนี้

- + 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าคำอธิบายสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าคำอธิบายสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ
- 1 หมายถึง เมื่อคำอธิบายไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

รายการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านคำศัพท์ จำนวนและโครงสร้างภาษา				
ระดับ 4 (ดีมาก) ใช้คำศัพท์ จำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับอาหาร และการแต่งกายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม โดยไม่มีข้อผิดพลาด				
ระดับ 3 (ดี) ใช้คำศัพท์ จำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับอาหาร และการแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายได้ อย่างเหมาะสม โดยมีข้อผิดพลาด 1-2 จุด				
ระดับ 2 (พอใช้) ใช้คำศัพท์ จำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับอาหาร และการแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายได้ พอสมควร โดยมีข้อผิดพลาด 3-4 จุด				
ระดับ 1 (ปรับปรุง) ใช้คำศัพท์ จำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับอาหาร และการแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายได้โดย มีข้อผิดพลาดมากกว่า 5 จุด				
2. ความคล่องแคล่ว				
ระดับ 4 (ดีมาก) พูดสื่อสารเป็นประโยคนำเสนอได้ต่อเนื่องและ คล่องแคล่ว ชัดเจนโดยไม่มีการหยุดพูด				
ระดับ 3 (ดี) พูดสื่อสารเป็นประโยคนำเสนอได้ต่อเนื่องราบรื่น อาจจะมี การหยุดพูด 1-2 ครั้ง				

รายการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ระดับ 2 (พอใช้) พูดสื่อสารเป็นคำ ๆ นำเสนอทำให้พูดสื่อสารไม่ ปะติดปะต่อเป็นบางส่วน มีการหยุดพูด 3-4 ครั้ง				
ระดับ 1 (ปรับปรุง) พูดสื่อสารเป็นคำ ๆ นำเสนอมีการหยุดชะงักมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป ทำให้พูดสื่อสารไม่ปะติดปะต่อและไม่เข้าใจสิ่ง ที่พูด				
3. การออกเสียง				
ระดับ 4 (ดีมาก) ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายได้ถูกต้องตามหลักการพูดออกเสียง ออกเสียงเน้นหนัก คำศัพท์ ประโยคได้อย่างสมบูรณ์				
ระดับ 3 (ดี) ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายได้ถูกต้องตามหลักการพูดออกเสียง ออกเสียงเน้นหนักในคำศัพท์ ประโยคได้ถูกต้อง โดยมี ข้อผิดพลาด 1-2 จุด				
ระดับ 2 (พอใช้) ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายได้ถูกต้องเป็นบางส่วน โดยมี ข้อผิดพลาด 3-4 จุด				
ระดับ 1 (ปรับปรุง) ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกาย ไม่ถูกต้องเป็นบางส่วน โดยมี ข้อผิดพลาดมากกว่า 5 จุด				

รายการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ความเหมาะสมในการใช้ภาษา				
ระดับ 4 (ดีมาก) สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย รู้ว่าต้อง ใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่คุ้นเคยได้เป็นอย่างดี				
ระดับ 3 (ดี) สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายเหมาะสมกับบุคคล การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย รู้ว่าต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่ คุ้นเคยได้พอสมควร				
ระดับ 2 (พอใช้) มีสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้บ้างเล็กน้อย				
ระดับ 1 (ปรับปรุง) มีสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกายกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เหมาะสม				
5. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสาร				
ระดับ 4 (ดีมาก) สามารถใช้นำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้เป็นอย่างดี สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้าน อาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดงกิริยา ท่าทาง สีสหน้า ส่ายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อ เผยแพร่ Soft Power ได้สมบูรณ์ครบถ้วน				

รายการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ระดับ 3 (ดี) สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้พอสมควร สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้าน อาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดงกิริยา ท่าทาง สีหน้า ส่ายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อ เผยแพร่ Soft Power ได้อย่างเหมาะสม				
ระดับ 2 (พอใช้) สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้บ้าง สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกาย อีกทั้งแสดงกิริยา ท่าทาง สีหน้า ส่ายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อ เผยแพร่ Soft Power ได้พอสมควร				
ระดับ 1 (ปรับปรุง) ไม่สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้และไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร และการแต่งกาย ขาดความพยายามในการแสดงกิริยา ท่าทาง สีหน้า ส่ายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสาร ความหมายเพื่อเผยแพร่ Soft Power ได้				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ..... เชี่ยวชาญ
(.....)

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร
กิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. โปรดพิจารณาแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ว่ามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยพิจารณาให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามแล้วให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นโดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)				
1. ฉันคิดว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และด้านการแต่งกายชนเผ่า (Fashion) น่าสนใจ				
2. ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้มีหลากหลายสร้างความสนใจและตรงความต้องการของฉัน				
3. เวลาเรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในช่วงกิจกรรมชุมนุม				
4. สื่อและแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอในการทำกิจกรรมการเรียนรู้				

รายการประเมิน	ระดับความ คิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5. สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมเอื้อต่อ การเรียนรู้				
ด้านกระบวนการ (Process)				
2.1 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้ช่วยกระตุ้นการพูด ภาษาอังกฤษ ในการทำกิจกรรม				
2.2 เพื่อนๆทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วย การเรียนรู้				
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้มีความน่าสนใจ ต่อการทำกิจกรรมในชุมชน				
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยทำให้ฉันเข้าใจ Soft Power จังหวัดเชียงรายมากขึ้น				
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยทำให้ฉันพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษของตนเอง				
ด้านผลผลิต (Output)				
3.1 ฉันชอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายมีความน่าสนใจตามความต้องการและเหมาะสม สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น				
3.2 ฉันมีความรู้และเข้าใจใน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย				
3.3 ฉันสามารถนำความรู้เกี่ยวกับ Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนิน ชีวิตได้				
3.4 ฉันคิดว่ามีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ ท่องเที่ยว				
3.5 ฉันสามารถพูดเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าจังหวัดเชียงราย				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

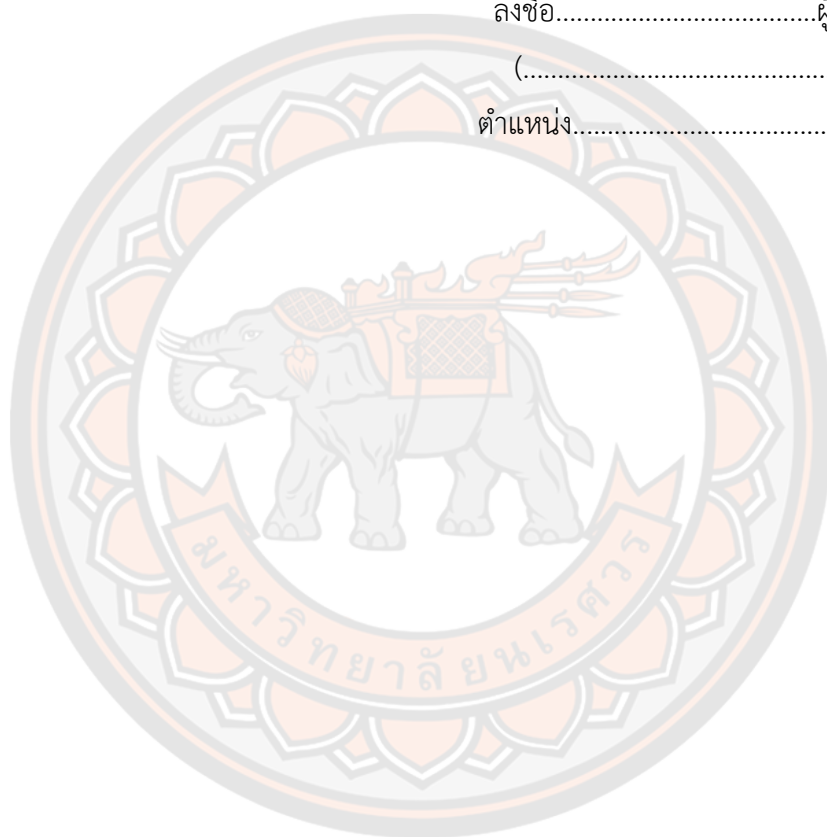
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power
การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ให้การสัมภาษณ์ .....

สถานที่สัมภาษณ์ .....

วัน เดือน ปี ..... เวลา .....

คำชี้แจง : สัมภาษณ์นักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 : เนื้อหาสาระของหลักสูตร (เช่น เรียนแล้วเข้าใจอย่างไร, นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร)

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 2 : การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ตอนไหนที่ช่วยฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ทำอย่างไร)

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 : สื่อการเรียนรู้ (เช่น สื่อที่ครูใช้ในกิจกรรม ใช้สถานการณ์ประกอบสื่อเป็นอย่างไร)

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
4. ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของเกณฑ์วัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power
5. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
6. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน โดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
7. ผลการประเมินผลจากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมหลักสูตรกิจกรรมชุมนุมตามแนวคิด Soft Power เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
1. องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ						
1.1 มีองค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ ครบถ้วนและเหมาะสม						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 องค์ประกอบของเอกสารประกอบหลักสูตรฯ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
1.3 มีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2. โครงสร้างหลักสูตรฯ						
2.1 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 กิจกรรมสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้						
	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
3. กระบวนการเรียนรู้						
3.1 มีความสอดคล้องกับการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ตามแนวคิด Soft Power	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4. บทบาทของครูผู้สอน						
4.1 บทบาทครูมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 เป็นประโยชน์ต่อครูในการใช้งาน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5. บทบาทของผู้เรียน						
5.1 บทบาทผู้เรียนมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	4	5	4.33	0.58	มาก
5.2 เป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการใช้งาน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
6.1 ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ	4	5	4	4.33	0.58	มาก
6.2 ตรงกับคุณลักษณะของหลักสูตรฯ	4	5	4	4.33	0.58	มาก

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
6.3 เครื่องมือวัดและประเมิน เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6.4 วิธีการวัดและประเมินมีความ เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6.5 เกณฑ์การวัดและประเมิน เหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
7. จุดประสงค์การเรียนรู้						
7.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและ สาระสำคัญ	4	4	5	4.33	0.58	มาก
7.2 เน้นพฤติกรรมการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
8. เนื้อหา						
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
8.2 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับ ผู้เรียน	4	4	5	4.33	0.58	มาก
8.3 มีการเชื่อมโยงกับ ชีวิตประจำวัน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9. กิจกรรมการเรียนรู้						
9.1 มีการตรวจสอบความรู้เดิมของ ผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9.2 นำเข้าสู่บทเรียนด้วยคำถาม หรือปัญหาที่น่าสนใจ	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวน การเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญ					
	1	2	3			
9.4 ครูมีการถามคำถามกระตุ้น การคิดของนักเรียน	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
9.5 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการมี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและครู	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9.6 มีกิจกรรมที่หลากหลาย ตอบสนองต่อความแตกต่างของ ผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9.7 เน้นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9.8 เน้นให้ผู้เรียนสรุปความรู้ ด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้ เสนอแนะ	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
10. สื่อ/แหล่งเรียนรู้						
10.1 สื่อมีความหลากหลาย	4	4	5	4.33	0.58	มาก
10.2 ใช้สื่อที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรม	4	4	5	4.33	0.58	มาก
10.3 มีการใช้เทคโนโลยีร่วมในการ จัดการเรียนรู้	4	4	5	4.33	0.58	มาก
11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
11.1 วิธีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับ จุดประสงค์	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
11.2 มีวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่หลากหลาย	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
11.3 มีวิธีการวัดและประเมินผล งานหรือชิ้นงานของนักเรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. คำนำของเอกสารประกอบหลักสูตร						
1.1 คำนำของเอกสารประกอบ หลักสูตรมีความชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 คำนำของเอกสารประกอบ หลักสูตรก่อให้เกิดประโยชน์	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2. คำแนะนำสำหรับครู						
2.1 แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ มีความชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 บทบาทของผู้สอนมีความ ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 กระบวนการจัดการเรียนการ สอนมีความชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.4 สื่อการเรียนรู้มีรายละเอียด ครบถ้วน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.5 ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับ ครูผู้สอนมีความเหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.6 การสร้างข้อตกลงในการ เรียนรู้ร่วมกันมีความเหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
2.7 การสร้างข้อตกลงในการ เรียนรู้ร่วมกัน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3. โครงสร้างหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม						
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ ของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ตรงตามความสนใจของ ผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 จัดเรียงลำดับความยากง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
	1	2	3			
ของสาระการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม						
4. แผนการจัดการเรียนรู้						
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ ของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้สาระการเรียนรู้และกิจกรรม การเรียนรู้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5.2 ระบุวิธีวัดและประเมินผลไว้ อย่างชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5.3 ระบุเกณฑ์ประเมินผลไว้อย่าง ชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
5.4 การวัดและประเมินผล ครอบคลุมคุณลักษณะสำคัญที่ หลักสูตรต้องการให้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด

3. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 10 แสดงการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคน ที่			IOC	แปลผล
	1	2	3		
<p>Situation 1 : How to make Akha's food</p> <p>F1 : Food</p> <p>As a Homestay owner; if there are foreign tourists stay at your resort, and they would like you to teach them how to cook the Akha's food. Hence, you have to explain the ingredients and procedure of cooking. Which dialect food will you proudly present?</p> <p>ในฐานะที่คุณเป็นเจ้าของโฮมสเตย์ เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาพักที่โฮมสเตย์และอยากให้คุณสอนวัฒนธรรมด้านอาหารอาข่าที่โดยคุณต้องพูดนำเสนอส่วนผสมและวิธีการทำคุณ จะเลือกพูดนำเสนอเมนูอาหารชนิดใด</p>	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคน ที่			IOC	แปลผล
	1	2	3		
<p>Situation 2 : How to dress Akha's clothes</p> <p>F2 : Fashion</p> <p>As a local of Chiang Rai province, there are the tourists come to visit your village, they would like to learn how to hand embroidery the cloth, how do you teach them get that? at that time How to dress as a native fashion. How will you present them to attract to?</p> <p>ในฐานะผู้อาศัยท่องเที่ยวในท้องถิ่น เมื่อมีนักท่องเที่ยวอยากเรียนรู้การแต่งกายชนเผ่า ณ ขณะนั้นคุณจะนำเสนอวัฒนธรรมการแต่งกายให้นักท่องเที่ยวสนใจได้อย่างไร</p>	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

4. ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของเกณฑ์วัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power

ตาราง 11 แสดงผลค่าดัชนีความสอดคล้องเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ
ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามแนวคิด Soft Power

แบบสอบถาม	ความคิดเห็นของ			IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
1. ด้านคำศัพท์ สำนวนและโครงสร้างภาษา					
ระดับ 4 (ดีมาก)					
ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับ อาหารและการแต่งกายการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยไม่มี ข้อผิดพลาด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 3 (ดี)					
ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับ อาหารและการแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายได้อย่างเหมาะสม โดยมีข้อผิดพลาด 1-2 จุด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 2 (พอใช้)					
ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับ อาหารและการแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายได้พอสมควรโดยมีข้อผิดพลาด 3-4 จุด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 1 (ปรับปรุง)					
ใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทางภาษาเกี่ยวกับ อาหารและการแต่งกายเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายได้โดยมีข้อผิดพลาดมากกว่า 5 จุด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ความคล่องแคล่ว					
ระดับ 4 (ดีมาก)					
พูดสื่อสารเป็นประโยคนำเสนอได้ต่อเนื่องและ คล่องแคล่ว ชัดเจนโดยไม่มีกรหยุดพูด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

แบบสอบถาม	ความคิดเห็นของ			IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
ระดับ 3 (ดี)					
พุดสื่อสารเป็นประโยชน์นำเสนอได้ต่อเนื่องราบรื่น อาจจะมีการหยุดพุด 1-2 ครั้ง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 2 (พอใช้)					
พุดสื่อสารเป็นคำ ๆ นำเสนอทำให้พุดสื่อสารไม่ ปะติดปะต่อเป็นบางส่วน มีการหยุดพุด 3-4 ครั้ง	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
ระดับ 1 (ปรับปรุง)					
พุดสื่อสารเป็นคำ ๆ นำเสนอมีการหยุดชะงัก มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป ทำให้พุดสื่อสารไม่ ปะติดปะต่อและไม่เข้าใจสิ่งที่พุด	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
3. การออกเสียง					
ระดับ 4 (ดีมาก)					
ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้าน อาหารและการแต่งกายได้ถูกต้องตามหลักการพุด ออกเสียง ออกเสียงเน้นหนัก คำศัพท์ ประโยคได้ อย่างสมบูรณ์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 3 (ดี)					
ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรม ด้านอาหารและการแต่งกายได้ถูกต้องตามหลักการ พุดออกเสียง ออกเสียงเน้นหนักในคำศัพท์ ประโยคได้ถูกต้อง โดยมีข้อผิดพลาด 1-2 จุด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 2 (พอใช้)					
ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้าน อาหารและการแต่งกายได้ถูกต้องเป็นบางส่วน โดย มีข้อผิดพลาด 3-4 จุด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 1 (ปรับปรุง)					
ออกเสียงคำศัพท์ ประโยคเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้าน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

แบบสอบถาม	ความคิดเห็นของ			IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
อาหารและการแต่งกาย ไม่ถูกต้องเป็นบางส่วน โดยมีข้อผิดพลาดมากกว่า 5 จุด					
4. ความเหมาะสมในการใช้ภาษา					
ระดับ 4 (ดีมาก)					
สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย รู้ว่าต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่คุ้นเคยได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 3 (ดี)					
สามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายเหมาะสมกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย รู้ว่าต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่คุ้นเคยได้พอสมควร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 2 (พอใช้)					
มีสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้บ้างเล็กน้อย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 1 (ปรับปรุง)					
มีสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายกับบุคคล การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. ความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาในการสื่อสาร					
ระดับ 4 (ดีมาก)					
สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้เป็นอย่างดี สามารถอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

แบบสอบถาม	ความคิดเห็นของ			IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
กิริยา ท่าทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อเผยแพร่ Soft Power ได้ สมบูรณ์ครบถ้วน					
ระดับ 3 (ดี)					
สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้พอสมควร สามารถอธิบายเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดง กิริยา ท่าทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อเผยแพร่ Soft Power ได้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 2 (พอใช้)					
สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย ได้บ้าง สามารถอธิบายเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย อีกทั้งแสดง กิริยา ท่าทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อเผยแพร่ Soft Power ได้ พอสมควร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ระดับ 1 (ปรับปรุง)					
ไม่สามารถใช้ภาษานำเสนอการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงรายได้และไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับ วัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกาย ขาดความพยายามในการแสดงกิริยา ท่าทาง สีหน้า สายตา น้ำเสียง ประกอบการสื่อสารความหมายเพื่อเผยแพร่ Soft Power ได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

5. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นระหว่างกรรมการ (Inter - rater Reliability)

นักเรียนคนที่	ผู้ประเมินคนที่ 1	ประเมินคนที่ 2	Inter-rater
1	16	17	
2	17	18	
3	16	17	
4	17	18	
5	16	17	
6	17	18	
7	17	17	
8	18	18	
9	18	18	
10	18	18	
11	16	16	
12	15	16	
13	17	18	0.97
14	16	17	
15	16	16	
16	18	18	
17	17	17	
18	17	17	
19	17	16	
20	18	17	
21	17	16	
22	17	17	
23	16	17	
24	16	17	
25	16	17	

6. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)					
1. ฉันคิดว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และด้านการแต่งกายแฟชั่น (Fashion) น่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.2 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้มีหลากหลายสร้างความสนใจและตรงความต้องการของฉัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.3 เวลาเรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในชั่วโมงกิจกรรมชุมนุม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.4 สื่อและแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
1.5 สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. ด้านกระบวนการ (Process)					
2.1 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้ช่วยกระตุ้นการพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.2 เพื่อนๆทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้มีความน่าสนใจต่อการทำกิจกรรมในชุมนุม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยทำให้ฉันเข้าใจ Soft Power จังหวัดเชียงรายมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ของผู้เชี่ยวชาญ				
	1	2	3		
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยทำให้ฉันพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. ด้านผลผลิต (Output)					
3.1 ฉันชอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายมีความน่าสนใจตามความต้องการและเหมาะสมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.2 ฉันมีความรู้และเข้าใจใน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.3 ฉันสามารถนำความรู้เกี่ยวกับ Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.4 ฉันคิดว่ามีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.5 ฉันสามารถพูดเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยววัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าจังหวัดเชียงราย	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

7. ผลการประเมินผลจากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)			
1. ฉันคิดว่าเนื้อหาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหาร (Food) และด้านการแต่งกายชนเผ่า (Fashion) น่าสนใจ	4.00	0.91	มาก
1.2 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้มีหลากหลายสร้างความสนใจและตรงความต้องการของฉัน	3.80	1.00	มาก
1.3 เวลาเรียนมีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในช่วงกิจกรรมชุมนุม	4.28	0.89	มาก
1.4 สื่อและแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	4.76	0.60	มากที่สุด
1.5 สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้	4.28	0.94	มาก
รวม	4.22	0.74	มาก
2. ด้านกระบวนการ (Process)			
2.1 ฉันคิดว่ากิจกรรมเรียนรู้ช่วยกระตุ้นการพูดภาษาอังกฤษในการทำกิจกรรม	4.56	0.82	มากที่สุด
2.2 เพื่อนๆทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยการเรียนรู้	4.84	0.47	มากที่สุด
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้มีความน่าสนใจต่อการทำกิจกรรมในชุมนุม	4.72	0.54	มากที่สุด
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยทำให้ฉันเข้าใจ Soft Power จังหวัดเชียงรายมากขึ้น	4.76	0.52	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ฉันพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของตนเอง	4.80	0.50	มากที่สุด
รวม	4.73	0.93	มากที่สุด
3. ด้านผลผลิต (Output)			
3.1 ฉันชอบหลักสูตร Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายมีความน่าสนใจตามความต้องการและเหมาะสมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	4.64	0.60	มากที่สุด
3.2 ฉันมีความรู้และเข้าใจใน Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	3.79	0.90	มาก
3.3 ฉันสามารถนำความรู้เกี่ยวกับ Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ไปประยุกต์ใช้ ในการดำเนินชีวิตได้	4.21	1.00	มาก
3.4 ฉันคิดว่ามีทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	3.79	0.76	มาก
3.5 ฉันสามารถพูดเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยววัฒนธรรมด้านอาหารและการแต่งกายชนเผ่าจังหวัดเชียงราย	3.71	0.71	มาก
รวม	4.02	0.67	มาก
ภาพรวม	4.24	0.75	มาก

นักเรียน	19	20	21	22	23	24	25
หัวข้อ	F2	F1	F1	F1	F2	F2	F1
1. ด้านคำศัพท์ จำนวน และโครงสร้างภาษา	3	3	2	3	3	3	3
2. ความคล่องแคล่ว	3	4	4	4	3	4	3
3. การออกเสียง	4	4	4	4	4	4	4
4. ความเหมาะสมใน การใช้ภาษา	3	3	3	3	3	3	3
5. ความ สามารถในการ ประยุกต์ใช้ภาษาในการ สื่อสาร	3	3	3	3	3	3	3
รวม (20)	16	17	16	17	16	17	16
ร้อยละ	80	85	80	85	80	85	80
ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน

- * F1= How to make Akha's food (F1: Food)
F2= How to dress Akha's clothes (F2: Fashion)

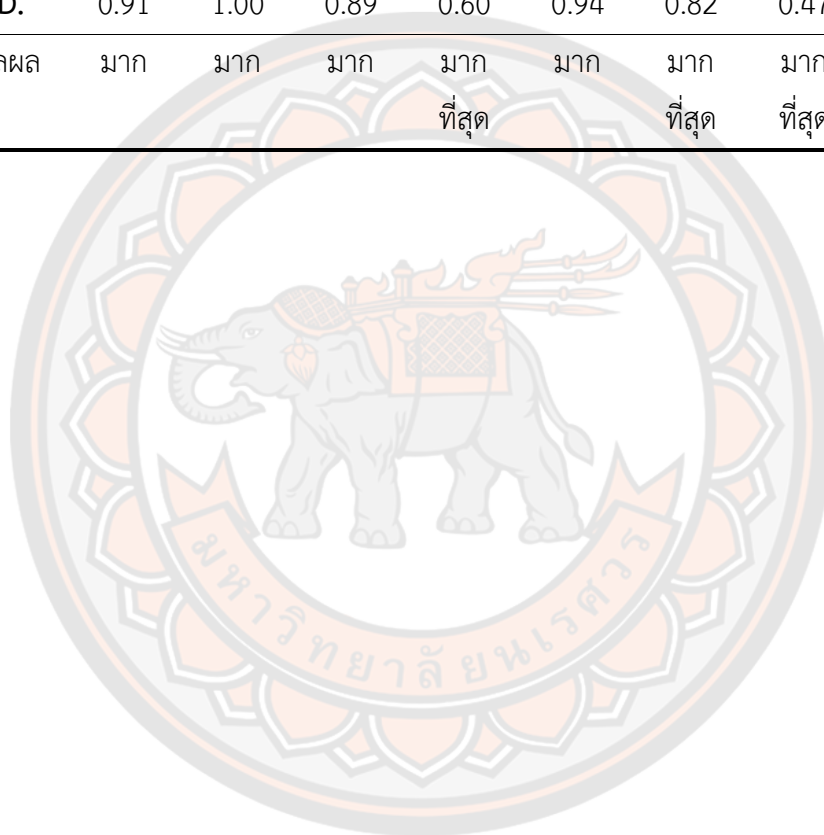
9. ผลความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเรียนหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 16 แสดงคะแนนความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเรียนหลักสูตรกิจกรรมชุมนุม Soft
Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงราย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รายบุคคล

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8
1	5	5	5	5	4	4	3	3
2	4	5	4	5	5	3	4	4
3	4	3	4	4	4	3	4	4
4	3	3	3	3	3	5	5	5
5	5	3	4	5	3	5	5	5
6	5	3	5	5	3	5	5	4
7	3	3	5	5	3	5	5	5
8	5	3	5	5	3	5	5	5
9	5	5	5	5	3	5	5	5
10	3	5	5	5	3	5	5	4
11	5	5	5	5	3	5	5	5
12	3	5	5	5	5	5	5	5
13	5	5	5	4	5	5	5	5
14	5	5	5	5	5	5	5	5
15	4	3	5	5	5	5	5	5
16	5	3	5	5	5	5	5	5
17	3	3	3	5	5	5	5	5
18	4	3	3	5	5	5	5	5
19	4	3	3	5	5	5	5	4
20	3	3	3	5	5	5	5	5
21	3	3	3	5	5	5	5	5

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8
22	3	3	5	5	5	3	5	5
23	3	3	5	5	5	3	5	5
24	3	5	4	3	5	5	5	5
25	5	5	3	5	5	3	5	5
$\bar{X}$	4.00	3.80	4.28	4.76	4.28	4.56	4.84	4.72
S.D.	0.91	1.00	0.89	0.60	0.94	0.82	0.47	0.54
แปลผล	มาก	มาก	มาก	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด

(ต่อ)

คนที่	ข้อ9	ข้อ10	ข้อ11	ข้อ12	ข้อ13	ข้อ14	ข้อ15	รวม
1	3	5	5	5	5	5	5	4.47
2	4	4	4	4	4	3	4	4.07
3	4	4	4	3	5	4	4	3.87
4	5	5	5	5	5	5	5	4.33
5	5	5	3	5	5	3	3	4.27
6	5	5	5	5	3	5	5	4.53
7	5	5	5	3	3	5	5	4.33
8	5	5	5	3	3	5	5	4.47
9	5	4	5	3	3	5	5	4.53
10	5	5	5	3	3	5	5	4.40
11	5	5	5	3	3	5	3	4.47
12	5	5	3	3	3	5	5	4.47
13	5	5	5	5	3	3	5	4.67
14	5	5	5	5	5	5	5	5.00
15	5	5	5	5	5	4	4	4.67
16	5	5	5	5	3	5	5	4.73
17	5	5	5	5	3	5	4	4.40
18	5	5	5	5	3	5	5	4.53
19	5	5	5	5	3	5	5	4.47
20	4	5	5	4	5	5	5	4.47
21	5	5	5	5	5	5	5	4.60
22	4	5	5	4	5	5	4	4.40
23	5	5	5	5	5	5	3	4.47
24	5	5	5	5	5	5	5	4.67
25	5	3	5	5	5	3	5	4.47
$\bar{X}$	4.76	4.80	4.76	4.32	4.00	4.60	4.56	4.47
S.D.	0.52	0.50	0.60	0.90	1.00	0.76	0.71	0.22
แปลผล	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก

ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมชุมนุม Soft Power การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ภาพ 7 นักเรียนนำเสนอองค์ประกอบของ Soft Power เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพ 8 นักเรียนออกแบบ Icon เพื่อสร้าง content นำเสนอวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย (Fashion)

ภาพ 9 นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การแต่งกายของชุดชนเผ่าแต่ละอย่างและนำเสนอ Story

ภาพ 10 นักเรียนฝึกซ้อมพูดแนะนำอุปกรณ์การแต่งกายของชุดชนเผ่าแต่ละชนิด

ภาพ 11 นักเรียนอัตวิดิโอฝึกซ้อมการพุดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่า
(หมีเซว ย่อมิงาเต้)(Akha's Fashion)

ภาพ 12 นักเรียนพุดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่าเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว
ในจังหวัดเชียงราย

ภาพ 13 นักเรียนตัดต่อวิดีโอการพูดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่าเพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

ภาพ 14 นักเรียนนำวิดีโอการพูดนำเสนอวิธีการแต่งกายด้วยชุดชนเผ่าเพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายเผยแพร่สู่โลกออนไลน์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล ไพรซ์ สุขเกษม
ที่อยู่ปัจจุบัน 73 หมู่ 6 ต.บัวสลี อ.แม่ลาว จ.เชียงราย 57250
ที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศรีสมวงศ์ 99 หมู่ 11 ต.แม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย 57240
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ครู
ประวัติการศึกษา พ.ศ.2559 คบ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

